

1977:96

Ref

N
O
S

ARTIST AVGIFT

Betänkande av
utredningen om beskattning av utländska artister

Ur KB:s samlingar

Digitaliserad år 2013

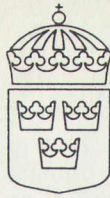
National Library
of Sweden

ARTIST AVGIFT

Betänkande av
utredningen om beskattning av utländska artister

223

Statens offentliga utredningar
SOU 1977: 96
Budgetdepartementet

Till
bud

Artistavgift

Genomförd
för Högsta
rättens
n. n.
Maj
drottningens
den 20
Den
om be-
Art
1972
Lambert
berätt
fär
den 20
den 20
resp. 1972
delvis
Utl
rätt
get 19
Utl
beträff
Utl
Er ut
Utl
punk
land
Soc
Kiv

Betänkande av utredningen om beskattning
av utländska artister
Stockholm 1977

Omslag Johan Hillbom
Jernström Offsettryck AB
ISBN 91-38-03706-8
ISSN 0375-250X
Norstedts Tryckeri, Stockholm 1977

Arista v. 11

Till Statsrådet och chefen för budgetdepartementet

Genom beslut den 5 februari 1971 bemyndigade Kungl. Maj:t chefen för finansdepartementet att tillkalla en sakkunnig med uppdrag att utreda frågan om regler för beskattning av i utlandet bosatta artister m. fl.

Med stöd av bemyndigandet tillkallades den 18 mars samma år överdirektören Kjell Edström såsom sakkunnig. Till sekreterare förordnades den 8 februari 1972 länsassessorn Ivan Ström.

Den sakkunnige har för uppdraget antagit benämningen Utredningen om beskattning av utländska artister.

Att som experter biträda utredningen förordnades den 8 februari 1972 f. d. direktören Erik Järnklev, företagsjuristen Ulf Peyron och kammarrättsrådet Sverker Widmark samt den 2 april 1973 numera byrådirektören Börje Andersén och numera länsrådet Curt Nystedt.

Järnklev och Widmark entledigades på egen begäran genom beslut den 24 mars resp. den 21 oktober 1975. Som nya experter förordnades den 24 mars och den 4 november 1975 direktören Olle Johannesson resp. kammarrättsassessorn Per Anclow samt den 27 september 1976 avdelningsdirektören P. G. Linde.

Utredningen har avgivit remissyttrande över framställning från Teaterns riksförbund den 12 oktober 1973 om ändring av avgiftsunderlaget för bevillningsavgiften samt betänkandet Medborgerliga fri- och rättigheter Regeringsformen (SOU 1975: 75), avlämnat av fri- och rättighetsutredningen.

Utredningen får härmed överlämna betänkandet Artistavgift. Härmed är utredningsuppdraget slutfört.

Experterna har i princip anslutit sig till i betänkandet redovisade synpunkter och förslag. Johannesson och Peyron har dock anmält avvikande mening i två i särskilt yttrande angivna avseenden.

Stockholm i oktober 1977

Kjell Edström

/ Ivan Ström

Till statsrådet och riksdagen för budgetdepartementet

Om en del av den 2 januari 1973 beslutade "Kommittén för utvärdering av förändringarna i den offentliga förvaltningens verksamhet" (SOU 1972:10) och om förändringarna i den offentliga förvaltningens verksamhet.

Med stöd av den utvärdering som gjorts i den nämnda kommitténs rapport till statsrådet och riksdagen den 2 januari 1973 (SOU 1972:10) och om förändringarna i den offentliga förvaltningens verksamhet.

Den sakkunnige har i förhållande till de förändringarna i den offentliga förvaltningens verksamhet som gjorts i den nämnda kommitténs rapport till statsrådet och riksdagen den 2 januari 1973 (SOU 1972:10) och om förändringarna i den offentliga förvaltningens verksamhet.

Allt som avser förändringarna i den offentliga förvaltningens verksamhet som gjorts i den nämnda kommitténs rapport till statsrådet och riksdagen den 2 januari 1973 (SOU 1972:10) och om förändringarna i den offentliga förvaltningens verksamhet.

Utvärdering av förändringarna i den offentliga förvaltningens verksamhet som gjorts i den nämnda kommitténs rapport till statsrådet och riksdagen den 2 januari 1973 (SOU 1972:10) och om förändringarna i den offentliga förvaltningens verksamhet.

Utvärdering av förändringarna i den offentliga förvaltningens verksamhet som gjorts i den nämnda kommitténs rapport till statsrådet och riksdagen den 2 januari 1973 (SOU 1972:10) och om förändringarna i den offentliga förvaltningens verksamhet.

Utvärdering av förändringarna i den offentliga förvaltningens verksamhet som gjorts i den nämnda kommitténs rapport till statsrådet och riksdagen den 2 januari 1973 (SOU 1972:10) och om förändringarna i den offentliga förvaltningens verksamhet.

Utvärdering av förändringarna i den offentliga förvaltningens verksamhet som gjorts i den nämnda kommitténs rapport till statsrådet och riksdagen den 2 januari 1973 (SOU 1972:10) och om förändringarna i den offentliga förvaltningens verksamhet.

Stockholm i oktober 1973.

Kjell Ekström

Innehåll

Förkortningar	9
Sammanfattning	11
Författningförslag	13
1. Förslag till lag om artistavgift	13
2. Förslag till lag om ändring i kommunalskattelagen (1928: 370)	23
3. Förslag till lag om ändring i uppbördslagen (1953: 272)	24
Angående övriga berörda författningar se avsnitt 12.2	
<i>Avdelning I Bakgrunden m. m.</i>	
Kapitel 1 Utredningsuppdraget	25
Kapitel 2 Nuvarande bestämmelser	28
2.1 Bestämmelserna om bevillningsavgift	28
2.1.1 Inledning	28
2.1.2 Grunderna för avgiftens beräkning m. m.	31
2.1.3 Ansvarighet för avgiften	32
2.1.4 Avgiftens fastställande m. m.	32
2.1.5 Avgiftens erläggande	32
2.1.6 Frihet från avgift	33
2.1.7 Kontrollföreskrifter	33
2.1.8 Besvär m. m.	34
2.1.9 Förfarandet enligt TstK	34
2.1.10 Bestämmelsernas bakgrund	35
2.2 Artistskattekungörelsen	39
2.3 Dubbelbeskattningsavtalen	40
Kapitel 3 Utländsk rätt	41
3.1 Inledning	41
3.2 Danmark	41
3.3 Finland	42
3.4 Norge	42
3.5 Förbundsrepubliken Tyskland	43
3.6 Nederländerna	44
3.7 Storbritannien	44
3.8 Österrike	44
3.9 Amerikas förenta stater	45
3.10 Sammanfattning	45
Kapitel 4 Tidigare förslag	46
4.1 Inledning	46

4.2	Brandels PM	46
4.3	Löneskatt	46
4.4	FLB-systemet	47
4.5	RS-utredningen (E-skatt)	47
Kapitel 5	Statistik, enkät, hearings	49
5.1	Statistik	49
5.2	Enkät till länsstyrelserna	57
5.3	Hearings	59

Avdelning II Utredningen

Kapitel 6	Allmänna riktlinjer	63
6.1	Inledning	63
6.2	Synpunkter på nuvarande bestämmelser	64
6.3	Riktlinjer för utredningens överväganden	64
6.3.1	Utländsk artist	64
6.3.2	Skatt eller avgift	67
6.3.3	Förslag	67
Kapitel 7	Ersättning till utländsk artist	69
7.1	Bosättningsbestämmelser	69
7.2	Tillämpningsområdet	71
7.2.1	Artist	71
7.2.2	Tillställning m. m.	73
7.3	Avgiftsunderlag m. m.	74
7.3.1	Avgiftspliktig ersättning	74
7.3.2	Avgiftsunderlaget	74
7.3.3	Svensk artist	77
7.4	Avgiftsskyldighet och ansvarighet för avgift	77
7.5	Artistavgiftens avvägning	79
7.5.1	Allmänna synpunkter	79
7.5.2	Överväganden och förslag	81
7.5.3	Förhöjd avgift	82
Kapitel 8	Inkomst av offentlig tillställning m. m.	84
8.1	Inledning	84
8.2	Överväganden och förslag	84
8.2.1	Utländsk anordnare — artist	84
8.2.2	Annan utländsk anordnare	85
8.2.3	Avgiftsskyldighet m. m.	85
8.2.4	Uppgiftsskyldighet m. m.	86
Kapitel 9	Frågor om undantag från avgiftsbestämmelserna	87
9.1	Inledning	87
9.2	Utomhusartist	87
9.2.1	Inledning	87
9.2.2	Överväganden och förslag	88
9.3	Idrottsman	89
9.3.1	BevL:s bestämmelser	89
9.3.2	Beskattning enligt KL m. m.	90
9.3.3	Överväganden	91
9.3.4	Förslag	93
9.3.5	Professionell idrottsverksamhet	94

94	Framföranden som är följande i förhållande till
95	Ölans förhållande till
96	Dubbelbesättning
97	Kultur
98	Örskanden och följande
99	Indledning
100	Framföranden som är följande i förhållande till
101	Framföranden för övriga förhållanden
102	Kapitel 10
103	Förordning och förordning
104	Förordning om förordning
105	Förordning om förordning
106	Förordning om förordning
107	Förordning om förordning
108	Förordning om förordning
109	Förordning om förordning
110	Förordning om förordning
111	Förordning om förordning
112	Förordning om förordning
113	Förordning om förordning
114	Förordning om förordning
115	Förordning om förordning
116	Förordning om förordning
117	Förordning om förordning
118	Förordning om förordning
119	Förordning om förordning
120	Förordning om förordning
121	Förordning om förordning
122	Förordning om förordning
123	Förordning om förordning
124	Förordning om förordning
125	Förordning om förordning
126	Förordning om förordning
127	Förordning om förordning
128	Förordning om förordning
129	Förordning om förordning
130	Förordning om förordning
131	Förordning om förordning
132	Förordning om förordning
133	Förordning om förordning
134	Förordning om förordning
135	Förordning om förordning
136	Förordning om förordning
137	Förordning om förordning
138	Förordning om förordning
139	Förordning om förordning
140	Förordning om förordning
141	Förordning om förordning
142	Förordning om förordning
143	Förordning om förordning
144	Förordning om förordning
145	Förordning om förordning
146	Förordning om förordning
147	Förordning om förordning
148	Förordning om förordning
149	Förordning om förordning
150	Förordning om förordning
151	Förordning om förordning
152	Förordning om förordning
153	Förordning om förordning
154	Förordning om förordning
155	Förordning om förordning
156	Förordning om förordning
157	Förordning om förordning
158	Förordning om förordning
159	Förordning om förordning
160	Förordning om förordning
161	Förordning om förordning
162	Förordning om förordning
163	Förordning om förordning
164	Förordning om förordning
165	Förordning om förordning
166	Förordning om förordning
167	Förordning om förordning
168	Förordning om förordning
169	Förordning om förordning
170	Förordning om förordning
171	Förordning om förordning
172	Förordning om förordning
173	Förordning om förordning
174	Förordning om förordning
175	Förordning om förordning
176	Förordning om förordning
177	Förordning om förordning
178	Förordning om förordning
179	Förordning om förordning
180	Förordning om förordning
181	Förordning om förordning
182	Förordning om förordning
183	Förordning om förordning
184	Förordning om förordning
185	Förordning om förordning
186	Förordning om förordning
187	Förordning om förordning
188	Förordning om förordning
189	Förordning om förordning
190	Förordning om förordning
191	Förordning om förordning
192	Förordning om förordning
193	Förordning om förordning
194	Förordning om förordning
195	Förordning om förordning
196	Förordning om förordning
197	Förordning om förordning
198	Förordning om förordning
199	Förordning om förordning
200	Förordning om förordning

Förkortningar

Aag	Artistavgift
AaL	Utredningens förslag till lag om artistavgift
AOst	Allmänna ordningsstadgan (1956: 617)
Ask	Kungörelsen (1969: 5) om skatteavdrag i vissa fall från artistersättning (artistskattekungörelsen)
AvgL	Lagen (1959: 552) om uppbörd av vissa avgifter enligt lagen om allmän försäkring m. m.
Ba	Bevillningsavgift
BevL	Lagen (1908: 128) om bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter
FKL	Lagen (1959: 92) om förfarandet vid viss konsumtionsbeskattning
KL	Kommunalskattelagen (1928: 370)
LAS	Lagen (1956: 618) om allmänna sammankomster
ML	Lagen (1968: 430) om mervärdeskatt
RSV	Riksskatteverket
Si	Lagen (1947: 576) om statlig inkomstskatt
TL	Taxeringslagen (1956: 623)
TstK	Kungörelsen (1913: 380) om rätt för den som är bosatt i utlandet att giva eller medverka i offentlig föreställning m. m. i Sverige
UBL	Uppbördslagen (1953: 272)

Förkortningar

AA	Arbetsväg
AAI	Utsedda till försöksarbete
AOI	Allmänna utbildningsförhållanden
ÅK	Konvention (1969) om skydd av barn mot utnyttjande i arbete
AVL	Lagen (1972:527) om arbetsförhållanden för ungdomar
BA	Befattning
BOVL	Lagen (1968:158) om arbetsförhållanden för barn och ungdomar
F&L	Lagen (1970:22) om förhållanden för arbetslösa ungdomar
KL	Kommunikationslag (1971:570)
L&S	Lagen (1970:413) om utbildningsförhållanden för barn och ungdomar
ML	Lagen (1968:159) om arbetsförhållanden för barn och ungdomar
RSV	Räddningsvägen
SI	Lagen (1947:176) om arbetsförhållanden för barn och ungdomar
TI	Tjänstvägen (1968:47)
T&K	Konvention (1947) om barns rättigheter
UBI	Läroplan (1973:27)

Sammanfattning

Bestämmelserna om bevilningsavgift har sitt ursprung i de sedan länge upphävida bevilningsförfordningarna. De är vidare sammankopplade med ett tillståndsförfarande. Genom upprepade ändringar och påbyggnader har de blivit allt mer svåröverskådliga och svårtillämpade. Härtill har inte minst det förhållandet bidragit att anordnaren av tillställning ensam svarar för avgiftens erläggande medan bestämmelserna är utformade med utgångspunkt i att den utländske artisten är avgiftsskyldig.

Utredningen har vid sina överväganden om ett moderniserat system för beskattning av utländsk artist ansett sig ha två huvudalternativ att välja mellan. Utredningen har sålunda i första hand sökt bedöma i vilken mån det skulle vara möjligt och praktiskt att göra artisten skattskyldig. Artistens skattskyldighet skulle därvid kombineras med åliggande för anordnaren att verkställa skatteavdrag. Utredningen har emellertid av flera skäl inte funnit detta vara någon lämplig väg. Utredningen har i stället valt det andra alternativet som innebär att den som utger ersättning till utländsk artist skall erlägga en särskild avgift — artistavgift. Samtidigt undantas artisten från inkomstbeskattning. Avgiftsskyldig blir härigenom — beroende på vem som i det särskilda fallet utger ersättningen — anordnare, radioföretag eller svenskt artistföretag. När svenskt artistföretag är avgiftsskyldigt åligger dock alltid viss solidarisk ansvarighet för avgiften den som har att erlägga betalning för det artistiska utövandet till artistföretaget. Även när artisten erhåller sin ersättning av utländskt artistföretag åvilar avgiftsskyldigheten anordnare, radioföretag eller svenskt artistföretag. Avgiftsskyldigheten begränsas dock till vad som har betalats till det utländska artistföretaget.

Nuvarande bevilningsavgift utgår med 30 % av vad som tillflyter artisten. På grund av att man i praxis anser avgiftsunderlaget omfatta artistens inkomst inklusive avgiften motsvarar dock bevilningsavgiften 42,86 % av vad artisten uppbär för egen räkning. Den av utredningen föreslagna artistavgiften skall också beräknas efter 30 %. Avgiftsunderlaget utgörs av den utgivna ersättningen med undantag av nödvändiga rese- och transportkostnader för artisten. Eftersom artistavgiften inte skall räknas in i underlaget och undantag görs för nämnda kostnader innebär utredningens förslag en sänkning av avgiftsuttaget.

Artistavgift skall utgå när ersättning utges för artistiskt utövande vid tillställning här i landet. Med tillställning avses både offentlig och privat tillställning. Vid privat tillställning föreligger dock avgiftsskyldig-

het för fysisk person eller dödsbo bara om ersättningen utgör kostnad i rörelse. Artistavgift skall i likhet med vad som f. n. gäller i fråga om bevillningsavgift erläggas också vid artistiskt utövande för svensk ljudradio och television. Bestämmelserna om artistavgift blir tillämpliga även på utländsk idrottsman. Undantag görs dock, på samma sätt som enligt bestämmelserna om bevillningsavgift, för idrottsutövande vid tillställning som anordnas av organisation som är anknuten till Sveriges riksidrottsförbund eller representerad inom Sveriges olympiska kommitté.

Utredningen föreslår även vissa andra undantagsbestämmelser. Avgift skall således inte erläggas när artist är anställd hos utländsk stat eller det artistiska utövandet sker enligt avtal om kulturutbyte. Nuvarande bestämmelser som ger regeringen möjlighet att medge befrielse från bevillningsavgift har å andra sidan inte någon motsvarighet i utredningens förslag.

Bevillningsavgift skall enligt nuvarande bestämmelser också erläggas av utländsk fysisk eller juridisk person som anordnar offentlig tillställning. Avgift utgår med 15 % av biljettintäkterna. Utredningen föreslår att dessa bestämmelser förs över till den av utredningen föreslagna lagen om artistavgift med i huvudsak oförändrat innehåll.

Ärendena angående artistavgift bör enligt utredningens mening sammanföras till en avgiftsmyndighet. Utredningen föreslår att länsstyrelsen i Stockholms län skall fungera som sådan myndighet. Det nuvarande tillståndsförfarandet med förskottsbetalning föreslås slopat och ersatt av redovisning i efterhand för vissa perioder, som enligt utredningens förslag utgörs av kalendermånad. Avgift skall betalas in senast femte dagen i andra månaden efter periodens utgång. Avgiftsskyldig får därmed alltid minst en månad för redovisningen.

Av utredningen föreslagna bestämmelser om kontrollförfarande och preskription m. m. är utformade i huvudsaklig överensstämmelse med vad som föreskrivs enligt lagen (1959: 552) om uppbörd av vissa avgifter enligt lagen om allmän försäkring m. m. Detsamma gäller bestämmelserna om skattetillägg och förseningsavgift. Utredningen räknar med att artistavgiften kommer att inbringa ungefär samma belopp som bevillningsavgiften. Kostnaden för administrationen av avgiften beräknas bli lägre än motsvarande kostnad för bevillningsavgiften.

Det kan slutligen nämnas att artistavgift enligt utredningens förslag skall erläggas till staten. Hälften av influten avgift skall dock användas för gemensamt kommunalt ändamål enligt 71 § kommunalskattelagen (1928: 370).

Författningsförslag

1 Förslag till

Lag om artistavgift

Härigenom föreskrives följande

I Inledande bestämmelser

1 § Artistavgift enligt denna lag erlägges till staten.

Hälften av influten avgift skall användas för ändamål som avses i 71 § kommunalskattelagen (1928: 370).

2 § Ärende om artistavgift prövas av länsstyrelsen i Stockholms län.

3 § Riksskatteverket är central förvaltningsmyndighet i fråga om artistavgift.

II Artistavgift för ersättning till utländsk artist m. m.

Definitioner

4 § I det följande förstås med

utländsk artist: här i riket icke bosatt artist;

anordnare: den som här i riket anordnar tillställning;

svenskt artistföretag: sådan här i riket bosatt fysisk person eller hemmahörande juridisk person som tillhandahåller artistiskt utövande;

utländskt artistföretag: sådan här i riket icke bosatt fysisk person eller icke hemmahörande juridisk person som tillhandahåller artistiskt utövande;

radioföretag: företag som avses i 5 § radiolagen (1966: 755).

Med artist avses även idrottsman och med artistiskt utövande även idrottsutövande.

Anvisningar till 4 §

Såsom här i riket icke bosatt räknas den som icke här har sitt egentliga bo och hemvist. Svensk medborgare, som icke är bosatt här i riket men som alltjämt har sådan väsentlig anknytning till Sverige som anges i 53 § 1 mom. första stycket a) kommunalskattelagen (1928: 370) skall dock anses bosatt här.

Avgiftspliktig ersättning

5 § Artistavgift erlägges, om ej annat följer av 7 §, för ersättning som utges till utländsk artist för artistiskt utövande vid tillställning här i riket. Detsamma gäller ersättning som utges till utländsk artist för artistiskt utövande här i riket för svensk ljudradio eller television till den del ersättningen avser förstagångssändning från sändare här i riket.

6 § Med ersättning som anges i 5 § avses vad som utges i pengar eller naturaförmåner med undantag av vad som utgör nödvändig rese- eller transportkostnad.

7 § Artistavgift erlägges ej för ersättning som anges i 5 §, då den utges

1. av främmande stat på grund av artistiskt utövande av artist i den främmande statens tjänst,

2. för artistiskt utövande inom ramen för avtal om kulturutbyte mellan Sverige och främmande stat som har träffats mellan regeringen eller myndighet eller annat offentligt organ, som regeringen förordnar, och regeringen eller motsvarande myndighet eller organ i den andra staten,

3. för idrottsutövande vid tillställning, anordnad av organisation som är ansluten till Sveriges riksidsrottsförbund eller representerad inom Sveriges olympiska kommitté.

8 § Erlägges betalning i pengar eller naturaförmåner till utländskt artistföretag för artistiskt utövande av här i riket bosatt artist (svensk artist) i fall som anges i 5 § och har artisten eller honom närstående person ett icke oväsentligt inflytande i företaget utgör betalningen ersättning för vilken artistavgift skall erläggas.

Avgiftsskyldighet

9 § Skyldighet att erlägga artistavgift åligger anordnare, radioföretag och svenskt artistföretag som utger enligt 5 eller 8 § avgiftspliktig ersättning. Utges ersättning som anges i 5 § av utländskt artistföretag, åligger avgiftsskyldighet anordnare, radioföretag och svenskt artistföretag, som erlägger betalning till utländskt artistföretag för det artistiska utövandet, dock ej för mer än som har betalats.

Fysisk person eller dödsbo, som anordnar annan tillställning än som avses i allmänna ordningsstadgan (1956: 617) eller lagen (1956: 618) om allmänna sammankomster, skall erlägga artistavgift endast om ersättningen eller betalningen utgör omkostnad i rörelse.

Ansvarighet för artistavgift

10 § Är svenskt artistföretag avgiftsskyldigt för ersättning för artistiskt utövande vid tillställning, är anordnaren tillsammans med företaget ansvarig för utgående artistavgift som belöper på tillställningen. Ansvarigheten omfattar dock ej mer än som svarar mot avgift, beräknad på vad anordnaren har att betala till det svenska artistföretaget. Vad nu har sagts äger motsvarande tillämpning på radioföretag, när svenskt artist-

företag är avgiftsskyldigt för ersättning för artistiskt utövande för svensk ljudradio eller television. Fysisk person eller dödsbo, som anordnar annan tillställning än som avses i allmänna ordningsstadgan (1956: 617) eller lagen (1956: 618) om allmänna sammankomster, ansvarar för utgående artistavgift endast om betalningen utgör omkostnad i rörelse.

Svenskt artistföretag som har att erlægga betalning för artistiskt utövande till annat svenskt artistföretag eller, utan att vara avgiftsskyldigt enligt 9 § första stycket, till utländskt artistföretag är tillsammans med anordnare eller radioföretag ansvarigt för artistavgift i fall som avses i första stycket. Ansvarigheten omfattar dock ej mer än som svarar mot avgift, beräknad på vad som skall betalas.

11 § Länsstyrelsen prövar fråga om anordnares, radioföretags och svenskt artistföretags betalningsskyldighet enligt 10 §. Betalningsskyldigheten får jämkas eller eftergivnas när särskilda skäl föreligger.

Beslut om betalningsskyldighet enligt första stycket får icke meddelas och ej heller åtgärder för indrivning vidtagas sedan ansvarigheten för avgiftsbeloppet har upphört enligt 34 §. Kammarrättens eller regeringsrättens beslut om betalningsskyldighet enligt 10 § får dock verkställas inom två år efter det under vilket beslutet vann laga kraft.

12 § Belopp för vilket anordnare, radioföretag eller svenskt artistföretag har ålagts betalningsskyldighet enligt 10 § skall erläggas inom tid som länsstyrelsen bestämmer. Belopp som ej erlägges inom föreskriven tid får drivas in i den ordning som föreskrives i uppbördslagen (1953: 272) om indrivning av restförd skatt. Därvid utgår restavgift enligt 28 §.

Länsstyrelsen får medge anstånd helt eller delvis med betalning av fastställt belopp när synnerliga skäl föreligger. Länsstyrelsen får som villkor för anstånd föreskriva att nöjaktig säkerhet ställes. Meddelat anstånd får återkallas när skäl föreligger.

Anordnare, radioföretag och svenskt artistföretag som har ålagts betalningsskyldighet enligt 10 § får söka erlagt belopp åter av den avgiftsskyldige. Beloppet får tagas ut genom utmätning utan föregående dom.

Avgiftsuttag

13 § Artistavgift utgår med trettio procent av det belopp (*avgiftsunderlag*) för vilket avgift skall erläggas enligt 5 eller 8 § om avgiftsskyldigheten icke är begränsad enligt 9 § första stycket.

Uppgiftsskyldighet m. m.

14 § Avgiftsskyldig skall lämna uppgift (*artistuppgift*) för beräkning av artistavgift. Sådan uppgift skall lämnas till länsstyrelsen senast den 5 i andra månaden efter utgången av den månad, då avgiftsskyldig utgav ersättning eller erlade betalning som anges i 9 §.

Artistuppgift skall avgivas på heder och samvete samt avfattas på blankett enligt formulär, som fastställs av riksskatteverket.

Länsstyrelsen får föreskriva att viss avgiftsskyldig skall lämna artistuppgift inom annan tid än som sägs i första stycket.

15 § Den som är avgiftsskyldig skall ha sin bokföring så ordnad eller, om han ej är bokföringsskyldig, föra sådana anteckningar, att därav framgår storleken av den ersättning för vilken artistavgift skall erläggas, och avgiftens storlek. Bokföringen eller anteckningarna skall innehålla uppgift om utländsk artists namn, födelse- och nationalitet och hemvist samt, om betalning för artistiskt utövande har erlagts till annan än artist, dennes namn, nationalitet, hemvist eller hemort och storleken av betalningen.

Anordnare, radioföretag och svenskt artistföretag, som ej är avgiftsskyldiga, skall föra räkenskaper eller, om bokföringsskyldighet ej föreligger, anteckningar varav framgår storleken av den betalning som har erlagts till artistföretag för artistiskt utövande av utländsk artist samt företagets namn, hemvist eller hemort.

16 § Avgiftsskyldig, som ej inom föreskriven tid har lämnat artistuppgift, får anmanas att inkomma med sådan uppgift. Är artistuppgift ofullständig får den avgiftsskyldige anmanas att komplettera densamma.

Efter anmaning är anordnare, radioföretag, artistföretag och artist skyldiga att i den omfattning och inom den tid, som har angivits i anmaningen, meddela de upplysningar som finnes erforderliga för fastställelse av artistavgift.

För kontroll av att avgiftsskyldig har fullgjort sin uppgiftsskyldighet är anordnare, radioföretag och svenskt artistföretag skyldiga att efter anmaning tillhandahålla handlingar som avses i 15 § andra stycket samt att bereda länsstyrelsen tillträde till lokal, som användes för den verksamhet kontrollen avser.

Anmaning enligt denna paragraf utfärdas av länsstyrelsen. I anmaning får vite föreläggas. Bestämmelserna i 123 och 124 §§ taxeringslagen (1956: 623) gäller därvid i tillämpliga delar.

17 § För kontroll av att uppgiftsskyldighet enligt denna lag har fullgjorts får länsstyrelsen förordna om revision hos anordnare, radioföretag, artistföretag och artist. Revision får verkställas också hos annan som bedriver förmedlingsverksamhet eller annan verksamhet av sådan beskaffenhet att uppgifter av betydelse för kontrollen kan hämtas ur anteckningar eller andra handlingar som föres vid verksamhetens bedrivande.

I fråga om revision gäller i tillämpliga delar bestämmelserna i 56 och 58 §§ taxeringslagen (1956: 623) om taxeringsrevision.

18 § Bestämmelserna i 73 och 82 §§ uppbördslagen (1953: 272) gäller i tillämpliga delar i fråga om handling som har lämnats eller tillhandahållits enligt 14, 16 eller 17 §.

19 § Länsstyrelse och lokal skattemyndighet skall på sätt riksskatteverket närmare föreskriver utöva kontroll av att uppgiftsskyldigheten fullgöres.

Bestämmande av avgiftsunderlag

20 § Avgiftsunderlag bestämmes av länsstyrelsen med ledning av artistuppgift och övriga tillgängliga handlingar. Värdet av naturaförmån uppskattas efter regler, som fastställles av riksskatteverket.

21 § Har artistuppgift ej lämnats eller kan på grund av brister i sådan uppgift, i bokföring eller i anteckningar enligt 15 § avgiftsunderlag icke tillförlitligen beräknas, skall avgiftsunderlaget uppskattas efter vad som finnes skäligt.

22 § Finner länsstyrelsen, att avgiftsunderlag har blivit oriktigt på grund av felräkning, misskrivning eller annat uppenbart förbiseende, skall länsstyrelsen ändra avgiftsunderlaget, om felaktigheten icke är att anse som ringa.

Ändring får icke vidtagas efter utgången av tid som anges i 24 § första stycket. Har avgiftsskyldig avlidit, får för honom beräknat avgiftsunderlag icke höjas efter utgången av andra året efter det kalenderår, under vilket bouppteckning efter honom ingavs för registrering.

23 § Har avgiftsskyldig i artistuppgift eller upplysning, lämnad till ledning för beräkning av avgiftsunderlag, lämnat oriktigt meddelande och har meddelandet följts eller har eljest meddelandet föranlett att avgiftsunderlag för honom icke blivit bestämt eller blivit bestämt till för lågt belopp, skall länsstyrelsen bestämma det avgiftsunderlag, som på detta sätt har undandragits. Vad nu har sagts gäller dock ej om vad som har undandragits är att anse som ringa.

Skall avgiftsunderlag bestämmas enligt första stycket och kan det antagas att av den avgiftsskyldige lämnad artistuppgift eller upplysning icke har varit av beskaffenhet att kunna läggas till grund för en riktig beräkning av avgiftsunderlaget, skall detta bestämmas med tillämpning av 21 §.

Bestämmelserna i första och andra styckena äger motsvarande tillämpning om avgiftsskyldig har underlåtit att lämna artistuppgift eller infordrad upplysning.

24 § Avgiftsunderlag får icke bestämmas efter utgången av sjätte året efter det kalenderår under vilket belopp som avses i 9 § erlades av avgiftsskyldig. Har avgiftsskyldig avlidit, bestämmes avgiftsunderlaget för hans dödsbo, dock att så icke får ske med mindre fråga därom har prövats inom två år efter utgången av det kalenderår, under vilket bouppteckning efter honom ingavs för registrering.

Har avgiftsskyldig åtalats för skattebrott som avser hans artistavgift får, även efter utgången av den i första stycket angivna tiden, avgiftsunderlag bestämmas för artistavgift som åtalet avser. Avgiftsunderlag får dock icke bestämmas med mindre fråga därom har prövats före utgången av kalenderåret efter det då åtalet ägde rum. Har avgiftsskyldig avlidit skall fråga om bestämmande av avgiftsunderlag för dödsboet prövas inom sex månader från dödsfallet. Bifalles åtalet ej till någon del, skall det med stöd av detta stycke bestämda avgiftsunderlaget undanröjas av länsstyrelsen.

Andra stycket äger motsvarande tillämpning i fall då den som har företrätt juridisk person har åtalats för skattebrott som avser för den juridiske personen bestämt avgiftsunderlag.

Fastställelse av artistavgift

25 § Vid bestämmande av avgiftsunderlag fastställer länsstyrelsen även den artistavgift som skall utgå. Avgiften fastställs i helt kronotal så att överskjutande öretal bortfaller.

Bestämmelserna i 22—24 § äger motsvarande tillämpning i fråga om artistavgift.

Inbetalning av artistavgift m. m.

26 § Avgiftsskyldig skall inom den för artistuppgifts avgivande bestämda tiden genom insättning på särskilt postgirokonto betala i artistuppgiften angivet avgiftsbelopp.

27 § Artistavgift som enligt länsstyrelsens eller länsstatens, kammarrättens eller regeringsrättens beslut överstiger vad som skall betalas enligt artistuppgift eller, när beslut om avgiften förut har meddelats, enligt det beslut som närmast har föregått, skall betalas inom tid som länsstyrelsen bestämmer. Detsamma gäller avgift som har fastställts utan att artistuppgift har lämnats.

28 § Betalas icke artistavgift inom den tid då artistuppgift skall lämnas utgår restavgift efter fyra öre för varje hel krona av den del av avgiften, som icke har betalats, dock minst tio kronor. Öretal som uppkommer vid denna beräkning skall jämnas till närmast högre hela kronotal.

När särskilda omständigheter föranleder det, får länsstyrelsen meddela befrielse från skyldighet att erlägga restavgift.

Regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer äger meddela föreskrifter i fråga om befrielse från skyldighet att erlägga restavgift.

29 § Länsstyrelsen får, när synnerliga skäl föreligger, medge anstånd helt eller delvis med erläggande av avgiftsbelopp. Länsstyrelsen får som villkor för anstånd föreskriva att avgiftsskyldig ställer nöjaktig säkerhet. Meddelat anstånd får återkallas när skäl föreligger.

30 § Sedan anstånd har meddelats får den av anståndet omfattade avgiften icke drivas in under tiden för anståndet, ej heller får restavgift uttagas för avgiften.

Är avgiftsskyldig berättigad att utfå för mycket erlagd artistavgift, får denna tagas i anspråk för betalning av avgift, som avses med anståndet.

Har anståndstiden gått till ända utan att avgiften till fullo har betalats, skall den avgiftsskyldige erlägga restavgift på den del av avgiften, som då var obetald.

31 § Har avgiftsskyldig åtnjutit anstånd i avvaktan på länsstatens, kammarrättens eller regeringsrättens beslut med anledning av hans besvär, skall han erlägga anståndsränta för den del av avgiften som skall

erläggas senast vid anståndstidens utgång. Räntebelopp som understiger femtio kronor påföres ej. Ränta utgår för varje kalenderår efter den högre av de räntesatser som i december under nästföregående år har fastställts enligt 69 § 1 mom. andra stycket uppbördslagen (1953: 272). Ränta för tid som infaller efter utgången av det år då beslut om anstånd meddelas utgår dock efter den räntesats som gäller vid beslutet.

Anståndsrenta utgår från utgången av den månad, då avgiften skulle ha erlagts om anstånd icke hade medgivits, till och med den månad då anståndstiden har gått till ända.

Bifalles den avgiftsskyldiges besvär, skall erlagd ränta återbetalas sedan beslut om avgiften har vunnit laga kraft.

32 § Bestämmelserna om artistavgift gäller i tillämpliga delar beträffande anståndsrenta.

Indrivning av artistavgift m. m.

33 § På framställning av länsstyrelsen skall artistavgift, som ej har betalats inom föreskriven tid, jämte restavgift drivas in i den ordning som föreskrives i uppbördslagen (1953: 272) om indrivning av restförd skatt. Införsel enligt införsellagen (1968: 621) får äga rum vid indrivning hos avgiftsskyldig av artistavgift och restavgift.

Bestämmelserna i uppbördslagen (1953: 272) om avkortning, avskrivning och antagande av ackordsförslag gäller i tillämpliga delar i fråga om artistavgift.

34 § Åtgärder för uttagande av artistavgift får icke vidtagas mot avgiftsskyldig senare än fem år efter utgången av det kalenderår, under vilket avgiften har fastställts av länsstyrelsen eller ålagts av länsrätten, kammarrätten eller regeringsrätten.

Utän hinder av vad i första stycket sägs får åtgärder för uttagande av avgift, beträffande vilken anstånd med inbetalning har medgivits i avvaktan på länsrättens, kammarrättens eller regeringsrättens beslut med anledning av besvär, vidtagas inom två år efter det kalenderår under vilket beslutet har meddelats.

35 § Har den som företräder avgiftsskyldig, som är juridisk person, uppsåtligen eller av grov oaktsamhet underlåtit att betala artistavgift i rätt tid och ordning är han tillsammans med den avgiftsskyldige ansvarig för avgiftsbeloppet och därpå belöpande restavgift. Ansvarigheten får jämkas eller eftergivnas när särskilda skäl föreligger.

Talan om åläggande av betalningsskyldighet med stöd av första stycket föres vid allmän domstol. Talan får ej väckas och åtgärder för indrivning får ej vidtagas sedan den avgiftsskyldiges ansvarighet för avgiftsbeloppet upphört enligt bestämmelserna i 34 §. Utän hinder härav får dom, varigenom betalningsskyldighet har ålagts, verkställas inom två år från utgången av det kalenderår under vilket domen har vunnit laga kraft. Belopp för vilket betalningsskyldighet har ålagts får drivas in i den ordning som föreskrives i uppbördslagen (1953: 272) om indrivning av restförd skatt. Införsel enligt införsellagen (1968: 621) får äga rum.

Den som har betalat artistavgift eller restavgift på grund av beslut om betalningsskyldighet får söka beloppet åter av den avgiftsskyldige. Beloppet får tagas ut genom utmätning utan föregående dom.

Återbetalning av artistavgift m m.

36 § Vid nedsättning av eller befrielse från artistavgift äger den som har betalat avgiften att av länsstyrelsen återfå vad han har betalat för mycket. Belopp under tio kronor återbetalas icke.

På artistavgift och anståndsränta, som återbetalas enligt första stycket utgår restitutionsränta. Ränobelopp under femtio kronor påföres ej. Ränobelopp utgår för varje kalenderår efter den räntesats som för det året gäller enligt 31 § första stycket. Bestämmelserna om artistavgift gäller i tillämpliga delar beträffande restitutionsränta.

Ränobelopp utgår från utgången av den månad under vilken det återbetalade beloppet har erlagts till och med den månad under vilken beloppet återbetalas.

37 § Har beslut som föranlett restitutionsränta ändrats på sådant sätt att ränobelopp icke skulle ha utgått eller skulle ha utgått med lägre belopp, om ändringsbeslutet hade beaktats vid räntebereäkningen, är den som har uppburit ränobeloppet pliktig att återbetala vad han sålunda har uppburit för mycket.

38 § Vid återbetalning enligt 36 § skall avräknas vad den återbetalningsberättigade icke har betalat av förfallen artistavgift och därpå belöpande restavgift.

Länsstyrelsen skall till kronofogdemyndigheten lämna uppgift om den som är berättigad att återfå erlagd artistavgift.

Särskilda avgifter

39 § Har avgiftsskyldig i artistuppgift eller annat skriftligt meddelande till ledning vid beräkning av hans avgiftsunderlag, lämnat oriktig uppgift, påföres honom avgiftstillägg med tjugo procent av artistavgift, som genom den oriktiga uppgiften har undandragits eller, om uppgiften hade följts, skulle ha undandragits.

Avgiftstillägg påföres även när avgiftsunderlag med avvikelse från artistuppgift har uppskattats med stöd av 21 §. I sådant fall beräknas tillägget på det avgiftsbelopp som fastställs utöver avgift enligt uppgiften.

Har avgiftsunderlag uppskattats med stöd av 21 § på grund av att artistuppgift ej har lämnats, påföres avgiftstillägg på den fastställda artistavgiften eller, om avgiftsskyldig har lämnat skriftligt meddelande till ledning vid länsstyrelsens beräkning av avgiftsunderlaget, på det avgiftsbelopp som på grund av uppskattningen fastställs utöver artistavgift enligt meddelandet. Länsstyrelsens beslut om sådant avgiftstillägg skall undanröjas av länsstyrelsen, om artistuppgift lämnas senast inom tre veckor från den dag då den avgiftsskyldige fick del av beslutet om avgiftstillägget.

Vid tillämpning av första—tredje styckena skall meddelande, som har lämnats för avgiftsskyldig som är juridisk person, anses lämnat av den avgiftsskyldige, om det icke var uppenbart att uppgiftslämnaren har saknat behörighet att företräda den avgiftsskyldige.

40 § Underlåter avgiftsskyldig att inom föreskriven tid lämna artistuppgift, påföres honom förseningsavgift med fem procent av den fastställda artistavgiften, dock minst med etthundra kronor och högst med trehundra kronor.

Har avgiftsskyldig trots anmaning icke lämnat artistuppgift inom den i anmaningen angivna tiden, bestämmes förseningsavgiften till två gånger det belopp som utgår enligt första stycket.

41 § Har avgiftsskyldig frivilligt rättat oriktig uppgift utgår icke avgiftstillägg. Sådant tillägg utgår ej heller i den mån avvikelse från vad den avgiftsskyldige har uppgivit innebär rättelse av uppenbar felräkning eller misskrivning.

Avgiftstillägg får helt efterges

om felaktigheten eller underlåtenheten med hänsyn till den avgiftsskyldiges ålder, sjukdom, bristande erfarenheter eller den oriktiga uppgiftens särskilda beskaffenhet eller därmed jämförlig omständighet är att anse som ursäktlig, eller

om det belopp som kunde ha undandragits genom felaktigheten eller underlåtenheten är att anse som ringa.

Andra stycket gäller i tillämpliga delar beträffande förseningsavgift. Sådant avgift får även nedsättas.

42 § Fråga om avgift som avses i 39 eller 40 § prövas av länsstyrelsen.

43 § Finner länsstyrelsen vid prövning av ansökan om rättelse eller eljest att artistavgift skall nedsättas, skall därav föranledd ändring av avgift som avses i 39 eller 40 § beslutas.

Finnes vid prövning av besvär i mål om artistavgift att sådan avgift skall nedsättas, skall därav föranledd ändring av avgiftstillägg eller förseningsavgift beslutas.

44 § Avgift som avses i 39 eller 40 § anges i helt krontal så att öretal bortfaller. Avgiftstillägg under femtio kronor påföres ej. Avgift tillfaller statsverket.

45 § I fråga om avgift som avses i 39 eller 40 § gäller i tillämpliga delar, om ej annat följer av 41—44 §§, bestämmelserna om artistavgift.

Besvär m. m.

46 § Talan mot länsstyrelsens beslut föres genom besvär hos läns-skatterätten. Besvärshandlingen skall ha kommit in inom två månader från den dag då klaganden fick del av beslutet.

Talan får ej föras mot beslut om anstånd eller föreläggande av vite.

47 § Vid besvär över länsskatterättens eller kammarrättens beslut skall besvärshandlingen ha kommit in inom två månader från den dag då klaganden fick del av beslutet.

48 § Har i mål om artistavgift talan fullföljts till länsskatterätten, kammarrätten eller regeringsrätten, får avgiftsskyldig eller allmänt ombud som avses i 49 § anföra besvär, oaktat den för honom stadgade tiden har utgått. Sådana besvär skall ha kommit in inom en månad från det besvärstiden för tidigare klagande utgick.

Aterkallas eller förfaller eljest den tidigare klagandes talan, är också den senare klagandes talan förfallen.

49 § Hos länsstyrelsen förordnat allmänt ombud som avses i 72 a § uppbördslagen (1953: 272) skall föra det allmännas talan i mål angående artistavgift och får anföra besvär till anordnares, radioföretags eller svenskt artistföretags förmån. Ombudet får yrka att anordnare, radioföretag eller svenskt artistföretag åläggas betalningsskyldighet enligt 10 §.

50 § Besvär över beslut inverkar icke på skyldigheten att betala den avgift, som besvärerna rör.

Åtgärd skall verkställas oavsett att det beslut som föranleder åtgärden icke har vunnit laga kraft. Beslut varigenom artistavgift har fastställts till lägre belopp än det allmänna ombudet har yrkat eller medgivit, får dock icke föranleda återbetalning om det allmänna ombudet har anmält hinder härför. I sistnämnda fall får länsstyrelsen på ansökan medge återbetalning, varvid bestämmelsen i 29 § om ställande av säkerhet tillämpas.

51 § Har artist taxerats eller eftertaxerats till kommunal eller statlig inkomstskatt för inkomst för vilken artistavgift har fastställts skall länsstyrelsen på ansökan av den som har att erlægga avgiften förordna om undanröjande av beslutet om artistavgift sedan beslutet om taxering har vunnit laga kraft. Sådan ansökan skall för att kunna prövas ha kommit in inom ett år från den dag, då beslutet om taxering vann laga kraft.

52 § Föreligger synnerliga skäl kan regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer medge nedsättning av eller befrielse från artistavgift.

Medges nedsättning av eller befrielse från artistavgift får medgivan- det även omfatta avgift som avses i 39 eller 40 §.

III Artistavgift för inkomst av offentlig tillställning m. m.

Avgiftsskyldighet m. m.

53 § Här i riket icke bosatt fysisk person eller icke hemmahörande juridisk person som mot inträdesavgift eller motsvarande avgift här i riket anordnar tillställning som avses i allmänna ordningsstadgan (1956: 617) eller sådan sammankomst enligt lagen (1956: 618) om allmänna sammankomster, som avser allmän teaterföreställning, konsert, biografföreställning eller annan allmän sammankomst för framförande

av konstnärligt verk, skall erlägga artistavgift med femton procent av bruttoinkomsten.

54 § Artistavgift enligt 53 § erlägges ej för vad som uppbäres vid tillställning eller sammankomst som anordnas inom ramen för avtal om kulturutbyte mellan Sverige och främmande stat som träffats mellan regeringen eller myndighet eller annat offentligt organ, som regeringen förordnar, och regeringen eller motsvarande myndighet eller organ i den andra staten.

Artistavgift erlägges ej heller för vad här i riket icke bosatt fysisk person uppbär i form av frivillig avgift vid tillställning eller sammankomst utomhus.

Uppgiftsskyldighet m. m.

55 § Den, som är avgiftsskyldig skall senast den femte dagen efter tillställningen eller sammankomsten till länsstyrelsen lämna uppgift (*anordnaruppgift*) för artistavgift om namn, nationalitet, hemvist eller hemort, postadress i hemlandet, tidpunkt och plats för tillställningen eller sammankomsten samt bruttoinkomst och utgående artistavgift.

Anordnaruppgift skall avgivas på heder och samvete enligt formulär som fastställs av riksskatteverket. Vad i 14 § tredje stycket sägs om artistuppgift skall äga motsvarande tillämpning i fråga om anordnaruppgift.

56 § Bestämmelserna i 15—52 §§ skall i tillämpliga delar äga motsvarande tillämpning eller ha avseende i fråga om artistavgift enligt 53 §.

Denna lag träder i kraft den — — —, då lagen (1908: 128) om bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter och kungörelsen (1913: 380) om rätt för den som är bosatt i utlandet att giva eller medverka i offentlig föreställning m. m. i Sverige skall upphöra att gälla.

De upphävda författningarna gäller dock fortfarande i fråga om skyldighet att utge bevillningsavgift för tillställning eller verksamhet som har ägt rum före lagens ikraftträdande.

2 Förslag till

Lag om ändring i kommunalskattelagen (1928: 370)

Härigenom föreskrives att 54 § första stycket kommunalskattelagen (1928: 370) skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

54 §¹

Från skattskyldighet anvisat anslag;

c) i utlandet bosatt person och
utländskt bolag;

c) i utlandet bosatt person och
utländskt bolag;

¹ Senaste lydelse 1977: 572.

Nuvarande lydelse

för sådan inkomst, för vilken avgift enligt lagen om *bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter* skall erläggas eller *beräknas* vilken *befrielse* från sådan avgift skall *åtnjutas jämligt särskilt stadgande* i samma lag;

d) ägare av av anvisningarna.

Aktiebolag och samma paragraf.

(Se vidare anvisningarna)

Denna lag träder i kraft den — — —. Äldre bestämmelser gäller fortfarande i fråga om inkomst som avser tillställning eller verksamhet som har ägt rum före ikraftträdandet.

3 Förslag till**Lag om ändring i uppbördslagen (1953: 272)**

Härigenom föreskrives att 68 § 5 mom. uppbördslagen (1953: 272)¹ skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

5 mom.² Vad i 3 och 4 mom. sägs äger motsvarande tillämpning, då den som är berättigad att återbekomma skatt har att erlägga sjömansskatt eller *bevillningsavgift för särskilda förmåner och rättigheter* eller kupongskatt.

Föreslagen lydelse

68 §

5 mom. Vad i 3 och 4 mom. sägs äger motsvarande tillämpning, då den som är berättigad att återbekomma skatt har att erlägga sjömansskatt *enligt lagen (1958: 295) om sjömansskatt* eller *artistavgift enligt 53 § lagen (0000: 000) om artistavgift* eller kupongskatt *enligt kupongskattelagen (1970: 624)*.

Denna lag träder i kraft den — — —. Äldre bestämmelser gäller fortfarande i fråga om *bevillningsavgift enligt lagen (1908: 128) om bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter*.

¹ Lagen omtryckt 1972: 75. Senaste lydelsen av lagens rubrik 1974: 771.

² Senaste lydelse 1974: 853.

I Bakgrunden m. m.

1 Utredningsuppdraget

Utredningens direktiv innefattas i anförande till statsrådsprotokollet den 5 februari 1971 av chefen för finansdepartementet, statsrådet Sträng. Departementschefen anförde följande.

Förordningen (1908: 128) angående bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter (bevillningsförordningen) är den enda av de tidigare bevillningsförordningarna som ännu gäller. Numera innehåller förordningen endast bestämmelser om beskattning av i utlandet bosatta vad gäller inkomst genom artistisk verksamhet här i landet. Bestämmelserna innebär i korthet följande.

Utomlands bosatt fysisk person och där hemmahörande juridisk person som ger offentlig föreställning här i landet skall erlägga avgift med 15 % av bruttointkomsten av tillställningen. I vissa fall beräknas avgiften inte på den verkliga bruttointkomsten utan på en beräknad inkomst. Så sker i fråga om avgift vid konsert m. fl. slags föreställningar då bruttointkomsten kan antas inte överstiga 500 kr. samt när det gäller föreställningar av annat slag, såsom anställande eller anordnande av "karusell- eller annan konstakning, målskjutning, ringkastning eller kraftprov". Avgiften är i sistnämnda fall minst 50 kr. för varje dag då föreställning eller förevisning äger rum. Dessa bestämmelser gäller som sagt när den i utlandet hemmahörande personen själv arrangerar föreställning här i landet. Detta förekommer numera ganska sällan och bestämmelserna har därför inte så stor betydelse.

Däremot tillämpas förhållandevis ofta avgiftsbestämmelserna i vad de avser ersättning som i utlandet bosatt fysisk person förvärvar på grund av medverkan vid offentlig föreställning m. m. här i landet. Denna avgift utgår med 30 % av ersättningen och med minst 10 kr. för varje dag då medverkan lämnas eller sådan verksamhet utövas för vilken ersättning beräknas. Också naturaförmåner och kostnadsersättning räknas med i avgiftsunderlaget. Sedan den 1 mars 1970 tas bevillningsavgift ut också på ersättning för artistisk verksamhet för svensk ljudradio eller television. Bevillningsavgift enligt det sagda erläggs också av i utlandet bosatt fysisk person och där hemmahörande juridisk person som är berättigad till ersättning för annans medverkan eller verksamhet av nyssnämnda slag.

Den 30-procentiga bevillningsavgiften är numera närmast att betrakta

som en definitiv källskatt för utomlands bosatta artister m. fl. Den som arrangerar föreställningen eller utger ersättning för medverkan i ljudradio eller television svarar sålunda för att avgiften erläggs.

Avgifterna tillfaller staten och den kommun, inom vilken föreställningen eller verksamheten ägt rum, med hälften vardera.

Undantag från skyldighet att erlägga avgift föreligger för vissa slags artister och för idrottsmän i särskilda fall. Vidare kan Kungl. Maj:t under vissa förutsättningar medge befrielse från bevillningsavgift, vilket också i stor utsträckning förekommer (se BeU 1969: 72 s. 11). Länsstyrelsen är uppborgsmyndighet beträffande bevillningsavgifter.

För rätt att anordna tillställning m. m. som avses i bevillningsförordningen fordras särskilt tillstånd av länsstyrelsen enligt kungörelsen (1913: 380) om rätt för den som är bosatt i utlandet att giva eller medverka i offentlig föreställning m. m. i Sverige.

Som jag framhöll i statsrådsprotokollet till prop. 1969: 153 är det angeläget att hela denna beskattningsform blir föremål för en grundlig översyn. Förordningens bestämmelser är både sakligt och språkligt föråldrade. Uppgiften bör anförtros en särskild sakkunnig.

Jag vill erinra om att förslag om slopande av bevillningsavgifterna framlades av dubbelbeskattningssakkunniga i betänkandet "Internationella skattefrågor" (SOU 1962: 59). Förslaget innebar att en särskild definitiv källskatt (löneskatt) skulle införas på inkomst som förvärfvas av fysiska personer under tillfällig vistelse i Sverige, däribland artister bosatta i utlandet. De sakkunnigas förslag föranledde vissa smärre ändringar i bevillningsförordningen (prop. 1966: 127, BeU 54, rskr 338, SFS 731) men ett ställningstagande till förslaget i dess helhet ansågs böra anstå i avbidan på bl. a. resultatet av pågående utredningsarbete rörande en definitiv källskatt för löntagare. Sedan betänkandet framlades har emellertid kretsen av avgiftsskyldiga enligt bevillningsförordningen utvidgats och vidare medför den skattereform som nyligen har genomförts att de sakkunnigas förslag numera inte kan läggas till grund för lagstiftning utan vidare bearbetning.

Bevillningsavgifterna utgår f. n. med en fast procentsats, i motsats till inkomstskatt för fysiska personer m. fl. Ett rättvisare avgiftsuttag skulle kanske bli följderna om en progressiv skala tillämpades, såsom föreslagits i dubbelbeskattningssakkunnigas betänkande. Även vad de sakkunniga i övrigt har föreslagit bör beaktas vid en översyn av bevillningsförordningen. Vidare bör den sakkunnige överväga om de förslag som översynen kan föranleda bör inbegripa beskattning även av andra här i landet ej bosatta personer än sådana som avses i bevillningsförordningen.

Teatrarnas riksförbund har i skrivelse till finansdepartementet framfört önskemålet att bevillningsavgift inte skall beräknas på artisternas resekostnad. Förbundet hemställer också att vid beräkning av bevillningsavgifter avdrag skall medges för skäligena traktamenten. Översynen bör innefatta en bedömning av de önskemål som förbundet har framställt.

Vidare bör den sakkunnige komma med förslag om en genomgripande modernisering av förfarandet vid avgiftspåföringen. Avgiftsskyldighetens omfattning bör i stort sett inte förändras. Vad som bör utredas är t. ex. om den nuvarande schablonberäkningen av avgiftsunderlag i vissa fall kan och bör ersättas med avgiftsberäkning på grundval av ett deklarationsförfarande. Det har förekommit fall där artist i ett län har påförts bevillningsavgift och i ett annat län felaktigt har taxe-

rats till inkomstskatt för uppburna ersättningar för artistisk verksamhet. Hur sådant skall kunna undvikas och kontrollen över avgiftsskyldigheten göras mer enhetlig bör övervägas. Möjligen kan vissa fördelar vinnas genom att förfarandet eller viss del därav centraliseras till en länsstyrelse eller till riksskatteverket.

Fråga om Kungl. Maj:ts rätt att befria från bevilningsavgift har behandlats av departementsutredningen i dess promemoria 59. I promemorian föreslås att beslutanderätten i ärende om sådan befrielse flyttas från Kungl. Maj:t till den dåvarande riksskattenämnden. Detta förslag bör tas upp till bedömande vid översynen av bevilningsförordningen.

Som jag nyss nämnt är tillstånd efter ansökan därom f. n. villkor för uppträdande här i landet av utländsk artist. Denna anordning har visserligen fördelar från kontrollsynpunkt, men av andra skäl kan det anses olämpligt att tillståndsgivning för viss verksamhet kopplas samman med beskattningsåtgärder. Det bör därför utredas om tillståndskravet kan ersättas med föreskrift om skyldighet att göra anmälan om verksamhet som kan grunda uttagande av bevilningsavgift. Avgiften bör få en mer adekvat benämning än den nuvarande.

Den sakkunnige bör vara oförhindrad att se över även andra frågor, som har samband med beskattning av artistarvoden, än dem jag nu har berört.

Till utredningen har för kännedom överlämnats

1. skrivelse den 5 juni 1970 från Kungliga Teatern AB till utbildningsdepartementet angående beslutad höjning av bevilningsavgiften,
2. skrivelse den 14 december 1970 från Teatrarnas riksförbund till finansdepartementet angående vissa generella undantag vid avgiftsberäkningen på grund av höjd avgift.

Vidare har regeringen (budgetdepartementet) till utredningen överlämnat framställning den 12 oktober 1973 från Teatrarnas riksförbund med övriga handlingar i ärendet för att av utredningen tagas under övervägande vid fullgörandet av utredningsuppdraget. I framställningen har riksförbundet hemställt om viss ändring av avgiftsunderlaget för bevilningsavgiften.

2 Nuvarande bestämmelser

2.1 Bestämmelserna om bevilningsavgift

2.1.1 *Inledning*

Lagen (1908: 128) om bevilningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter (BevL) är som framhålls i utredningens direktiv den enda bevilningsförordning som alltjämt kvarstår. Den utgör numera en speciallagstiftning vid sidan av bestämmelserna i kommunalskattelagen (1928: 370; KL) och lagen (1947: 576) om statlig inkomstskatt (Si) om beskattning av framför allt utländska artister. I enlighet härmed är den som har att erlägga bevilningsavgift (Ba) för viss inkomst inte skattskyldig enligt KL och Si för denna inkomst. Bestämmelser härom finns i 54 § första stycket c) KL och 7 § första stycket b) Si.

En redogörelse för BevL:s föreskrifter skall lämnas i det följande. Även en översikt över deras tillkomst skall ges. Det synes emellertid önskvärt att dessförinnan något belysa BevL:s grundläggande bestämmelser. Utredningen avser härvid de bestämmelser i 4 § 1—3 mom. enligt vilka förutsätts att inkomsten förvärvas i samband med offentlig föreställning eller tillställning och att den som uppbar inkomsten är bosatt i utlandet eller, såvitt gäller juridisk person, är hemmahörande i utlandet.

Att föreställningen eller tillställningen skall vara offentlig innebär att det skall föreligga antingen offentlig tillställning enligt allmänna ordningsstadgan (1956: 617; AOst) eller allmän sammankomst enligt lagen (1956: 618; LAS) om allmänna sammankomster.

Med offentlig tillställning enligt AOst avses tävling och uppvisning i sport och idrott, danstillställning, pornografisk föreställning, cirkusföreställning, tivoli- och marknadsnöjen, festtåg samt tillställning av annat slag som anordnas för allmänheten och som inte avses i LAS. Som offentlig anses också tillställning som av vissa i AOst angivna skäl skall jämföras med tillställning till vilken allmänheten har tillträde.

Till allmän sammankomst enligt LAS hänförs sammankomst som anordnas för allmänheten för överläggning, opinionsyttring eller upplysning i allmän eller enskild angelägenhet. Till sammankomst räknas också föreläsning och föredrag för undervisning eller meddelande av allmän eller medborgerlig bildning, religionsövning samt teaterföreställning, konsert, biografföreställning och annan allmän sammankomst

för framförande av konstnärligt verk. Det bör framhållas att BevL inte omfattar inkomst av varje slags verksamhet som är att hänföra till LAS. Av förarbetena till BevL framgår sålunda att lagen inte äger tillämpning på föredrag och religionsövning.

Vad härefter angår BevL:s bestämmelse att fysisk person skall vara bosatt i utlandet synes dennas innebörd inte vara helt klar. I tillämpningen torde också föreligga viss tveksamhet om i vilken relation bestämmelsen står till bosättningsbestämmelserna i KL. Förhållandet får bl. a. ses mot bakgrund av att frågan inte har behandlats i förarbetena och inte heller synes ha varit föremål för prövning i högsta instans.

Förevarande bestämmelse infördes år 1967 enligt förslag i prop. 1966: 127. Dessförinnan och från BevL:s tillkomst gällde bestämmelserna om Ba utlänning och i utlandet bosatt svensk undersåte. Till grund för propositionen låg ett av dubbelbeskattningsakkunniga framlagt betänkande (SOU 1962: 59) vari bl. a. hade föreslagits att även här i riket bosatta och mantalsskrivna utländska artister skulle betala inkomstskatt enligt samma regler som gäller för andra här bosatta. Det hade nämligen ansetts otillfredsställande att utländska artister som bosatt sig i Sverige kunde fortsätta att erlagga Ba för inkomst av offentliga tillställningar.

En bedömning av innebörden av BevL:s bosättningsbestämmelse bör som redan har antytts göras i jämförelse med bosättningsbestämmelserna i KL (anvisningarna till 53 § samt 68 §). Dessa är sammanfattningsvis följande.

Som här i riket bosatt räknas den som här har sitt egentliga bo och hemvist och med andra ord enligt folkbokföringsförordningen (1967: 198) skall vara kyrkobokförd. Med här i riket bosatt likställes den, som utan att vara här bosatt, stadigvarande vistas här. I fråga om svensk medborgare som inte stadigvarande vistas i landet gäller dessutom att han ändå skall kunna anses bosatt här, nämligen om han alltjämt har väsentlig anknytning till Sverige. Vad som skall anses konstituera en sådan anknytning ges vissa anvisningar om. Härtill kommer en bevisregel som innebär att han alltjämt intill tre år från avresan från Sverige skall anses bosatt här om han inte visar att han under beskattningsåret ej har haft väsentlig anknytning till Sverige. Efter treårsperiodens utgång skall han däremot inte anses bosatt här om det inte visas att sådana omständigheter har förelegat under beskattningsåret att han alltjämt bör anses bosatt här.

Beträffande utlänning föreskrivs slutligen att han skall anses ha sitt egentliga bo och hemvist i Sverige om han stadigvarande bor i Sverige eller under längre tid vistas här utan andra avbrott än rent tillfälliga.

Inför följande bedömning kan först framhållas att BevL:s bestämmelser gäller i utlandet bosatt person medan det för tillämpningen av KL:s och Si:s beskattningsregler är avgörande huruvida någon varit här i riket bosatt eller inte.

Fråga är då hur man har att bedöma det fallet när någon inte kan påvisas vara bosatt i visst annat land men inte heller uppfyller något av bosättningsrekvisiten i KL, dvs. saknar bo och hemvist i Sverige,

inte stadigvarande vistas här och — i fråga om svensk medborgare — inte har väsentlig anknytning till Sverige.

Det är uppenbart att man i detta fall — under förutsättning att det är fråga om inkomst som avses i BevL — i princip har att tillämpa bestämmelserna i denna lag. BevL:s uttryck ”i utlandet bosatt” innefattar därvid inget krav på att den avgiftsskyldige skall kunna anses ha sitt egentliga bo och hemvist i ett visst främmande land. Det är tillräckligt att bosättning i Sverige inte kan anses föreligga. Uttrycket ”i utlandet bosatt” bör i enlighet härmed kunna läsas som ”här i riket ej bosatt”.

Det i motiven redovisade syftet med utbytet av den fram till år 1967 gällande bestämningen ”utlänning” mot ”i utlandet bosatt” var vidare att jämställa utländsk medborgare som tagit sitt egentliga bo och hemvist i Sverige med här bosatta. Något uttalande gjordes inte om att utländsk medborgare som ej har sitt egentliga bo och hemvist i Sverige men stadigvarande vistas här skall likställas med i Sverige bosatt.

Utlänning som ej har sitt egentliga bo och hemvist i Sverige bör sålunda få anses uppfylla förutsättningarna för att enligt BevL:s bestämmelser räknas som i utlandet bosatt. För inkomst i samband med offentlig tillställning, allmän sammankomst eller artistisk verksamhet för radio eller television bör han följaktligen beskattas enligt BevL även om han enligt KL kan likställas med i Sverige bosatt på grund av stadigvarande vistelse här.

Som förut nämnts var BevL redan från början tillämplig på i utlandet bosatt svensk medborgare. När bestämmelse senare infördes i skatteförfattningarna om att stadigvarande vistelse skall jämnställas med bosättning synes inte något ha anförts som ger stöd för antagande att sådan vistelse ansetts utesluta tillämpning av BevL.

BevL:s bosättningsbestämmelse synes alltså enligt det hittills sagda ha samma innebörd i fråga om utländsk och svensk medborgare.

Kvar står därmed att söka bedöma förhållandet mellan BevL:s bosättningsbestämmelse och den bestämmelse i KL enligt vilken svensk medborgare, som inte stadigvarande vistas i Sverige, kan anses bosatt här om han alltjämt har väsentlig anknytning till Sverige.

KL:s bestämmelse är utformad som en bevisbörderegeln. Den grund för tillämpning av KL:s och Si:s beskattningsbestämmelser som bosättning före avresan har gett skall i princip bestå till dess det har visats att väsentlig anknytning till Sverige inte längre föreligger. Förslag till förevarande bestämmelse lades fram i den proposition vari samtidigt föreslogs att inte medborgarskap utan bosättning generellt skulle vara avgörande för BevL:s tillämplighet. I enlighet härmed slopades den därtillsvarende speciella bestämmelsen om i utlandet bosatt svensk medborgare. Svensk medborgare inbegreps i stället i den samtidigt införda bestämningen ”i utlandet bosatt” fysisk person.

Bestämmelsens konstruktion ger i sig själv skäl för antagande att en förlängning av bosättning enligt regeln om väsentlig anknytning har avsetts medföra skattskyldighet på sätt anges i 53 § KL, dvs. för all inkomst som här i riket eller på utländsk ort förvärvas. Den samtida

ändringen av BevL:s bestämmelser torde i överensstämmelse härmed ha ansetts ingå i en avvägning som å andra sidan innebar att denna lag uteslöts från tillämpning så länge svensk medborgare kunde anses bosatt här på grund av väsentlig anknytning till Sverige.

Tillmåter man här redovisade synpunkter avgörande betydelse skall alltså med "i utlandet bosatt" i BevL inte avses svensk medborgare som är skattskyldig enligt KL och Si på grund av att han har väsentlig anknytning till Sverige.

Vad till sist angår BevL:s bestämning "i utlandet hemmahörande juridisk person" torde därmed förstås utländskt bolag m. m. i överensstämmelse med vad som anges i 67 § KL.

2.1.2 Grunderna för avgiftens beräkning m. m.

Grunderna för beräkning av Ba anges i de tre första momenten av 4 § BevL.

Enligt 1 mom. skall Ba erläggas av i utlandet bosatt fysisk person och där hemmahörande juridisk person som mot inträdesavgift ger offentlig föreställning eller tillställning. Ba utgår med 15 % av den verkliga eller beräknade bruttoinkomsten beroende på bl. a. till vilken av två grupper tillställningen i det särskilda fallet är att hänföra.

Till den ena gruppen hör konsert, operaföreställning och annan musikalisk, dramatisk eller litterär föreställning, cirkus- och varietéföreställning samt annan med någon av dessa jämförlig föreställning. Till förevarande grupp räknas också bal, maskerad och annan dylik tillställning.

När tillställning är av det slag som här angetts utgår Ba efter den verkliga bruttoinkomsten om denna kan antas komma att överstiga 500 kr. I annat fall utgår Ba efter beräknad bruttoinkomst. Ba skall dock alltid erläggas med minst 50 kr.

Till den andra gruppen hör huvudsakligen tillställning med tivolinöjen, förevisning av djur eller föremål samt filmförevisning. Ba utgår i dessa fall efter beräknad bruttoinkomst med lägst 50 kr. för varje dag som tillställning eller förevisning äger rum.

Enligt 2 mom. skall Ba erläggas av i utlandet bosatt fysisk person som medverkar vid offentlig föreställning eller tillställning eller utövar artistisk verksamhet för svensk ljudradio eller television. Ba utgår på den inkomst som tillflyter den i utlandet bosatte personen på grund av hans medverkan eller verksamhet. Som inkomst skall räknas inte bara i pengar bestämd ersättning utan också vad som utgår i form av naturaförmåner eller andel av intäkten av föreställningen eller tillställningen eller verksamheten för radio eller television. Naturaförmåner skall enligt 5 mom. tredje stycket uppskattas till skäligt belopp och värdet av kost och bostad tas upp till vardera minst 5 kr. för dag. Vidare föreskrivs i 2 mom. att till inkomsten skall räknas även ersättning till annan i den mån ersättningen avser omkostnad för den som medverkar vid föreställningen eller tillställningen eller utövar den artistiska verksamheten för radio eller television.

Ba utgår enligt förevarande moment med 30 % av inkomsten. Avgift skall dock erläggas med minst 10 kr. för varje dag som i utlandet bosatt person medverkar eller ersättning beräknas till honom.

I 3 mom. ges bestämmelser för det fall att i utlandet bosatt fysisk person eller hemmahörande juridisk person är berättigad att uppbära ersättning för medverkan av annan vid offentlig föreställning eller tillställning eller för artistisk verksamhet av annan för svensk ljudradio eller television. Med "annan" avses här såväl i Sverige som i utlandet bosatt fysisk person. Ba skall i sådant fall erläggas av den som äger uppbära ersättningen. Därvid äger bestämmelserna om Ba i 2 mom. motsvarande tillämpning.

2.1.3 *Ansvarighet för avgiften*

Bestämmelserna i 4 § 2 och 3 mom. enligt vilka Ba skall erläggas av i utlandet bosatt fysisk person eller hemmahörande juridisk person är inte förenade med någon föreskrift om skyldighet att också inbetala utgående avgift. För avgiftens erläggande svarar enligt 2 mom. andra stycket i stället föreställningens eller tillställningens anordnare eller den som har att utge ersättning för den artistiska verksamheten för radio eller television.

2.1.4 *Avgiftens fastställande m. m.*

Fastställande av Ba sker i anslutning till ett tillståndsförfarande som regleras närmare i kungörelsen (1913: 380) om rätt för den som är bosatt i utlandet att giva eller medverka i offentlig föreställning m. m. i Sverige (TstK) (se 2.1.9).

Om tillståndsansökningen bifalles skall länsstyrelsen enligt 4 § 5 mom. samtidigt bestämma enligt vilken av de i 1—3 mom. angivna grunderna Ba skall utgå. Skall avgift enligt 1 mom. utgå efter beräknad bruttointkomst skall länsstyrelsen också fastställa avgiftens belopp. Detsamma gäller när avgift enligt 2 eller 3 mom. skall beräknas på viss bestämd ersättning och alltså inte på andel av intäkten. I denna ordning fastställd avgift skall erläggas till länsstyrelsen innan tillståndsbevis utfärdas. Länsstyrelsen kan meddela anstånd med avgiftens erläggande om nöjaktig säkerhet ställs (4 § 9 mom. andra stycket).

I andra än nu angivna fall, dvs. när Ba skall beräknas på de verkliga biljettintäkterna eller andel därav, skall vederhäftig borgen eller annan godkänd säkerhet för avgiften lämnas innan tillståndsbevis utfärdas (9 mom. första stycket). Fastställande av Ba sker senare på grundval av verkställd kontroll av biljettförsäljningen eller med ledning av lämnad deklaration. Om av länsstyrelsen begärd deklaration inte har lämnats fastställs avgiften enligt viss beräkning av biljettintäkterna (4 § 6 och 8 mom.)

2.1.5 *Avgiftens erläggande*

Som har nämnts i föregående avsnitt skall avgift som fastställs i samband med att tillstånd meddelas inbetalas innan tillståndsbevis utfärdas.

Avgift för vilkens erläggande säkerhet ställs skall inbetalas till länsstyrelsen första vardagen efter tillställningen. Ges en följd av föreställningar i samma län skall betalning erläggas senast första vardagen efter varje veckas utgång. Om Ba inte betalas inom sådan föreskriven tid

upphör meddelat tillstånd att gälla. Utmätning får då vidare omedelbart verkställas för uttagande av avgiften (4 § 9 mom. tredje stycket).

2.1.6 Frihet från avgift

Enligt 4 § 10 mom. undantas från lagens tillämpning bl. a. gatumusikanter och andra som uppträder under bar himmel och endast uppbär frivillig avgift. Undantagna är också deltagare i idrottstävling under förutsättning att tävlingen är anordnad av organisation som är ansluten till Sveriges riksidsrottsförbund eller representerad inom Sveriges olympiska kommitté. Med sådan organisation kan genom regeringens medgivande jämsställas annan sammanslutning.

Regeringen får vidare medge befrielse från skyldighet att erlagga Ba när särskilda omständigheter föranleder det.

Den som är undantagen eller befriad från avgift enligt vad förut har sagts är enligt bestämmelser i KL och Si frikallad från skyldighet att erlagga inkomstskatt (54 § första stycket c) KL och 7 § första stycket b) Si).

2.1.7 Kontrollföreskrifter

För kontroll av efterlevnaden av BevL:s bestämmelser skall polismyndigheten enligt 4 § 13 mom. efter varje månads utgång lämna uppgift till länsstyrelsen om de föreställningar eller tillställningar som ägt rum under månaden och för vilka Ba skolat erläggas enligt 1 eller 2 mom. Har sådan föreställning eller tillställning inte ägt rum skall uppgift lämnas härom.

Vidare skall den som är skyldig att inbetala Ba ha sin bokföring så ordnad att avgiftsunderlagets och avgiftens storlek framgår därav. Den som inte är bokföringsskyldig skall föra anteckningar härom. När Ba utgår enligt 2 eller 3 mom. skall bokföring eller anteckningar också innehålla person- och adressuppgifter om de avgiftsskyldiga. I fråga om handling som här har sagts gäller i tillämpliga delar uppbördslagens (1953: 272; UBL) bestämmelser om rätt att ta del av preliminär självdeklaration m. m. och om tystnadsplikt (4 § 14 mom.). Enligt 4 § 15 mom. är den som har att inbetala Ba skyldig att på anmodan av länsstyrelsen lämna uppgift om verksamhet i vilken avgiftsskyldighet har förelegat, om uppburen eller utgiven ersättning och om erlagd avgift. Skyldighet föreligger också att på länsstyrelsens anmodan tillhandahålla räkenskaper och anteckningar. Länsstyrelsen får förordna om revision med tillämpning av bestämmelserna om taxeringsrevision i 56 § taxeringslagen (1956: 623; TL). Sådan revision kan företas även hos den som bedriver förmedlingsverksamhet eller annan verksamhet av sådan beskaffenhet att den kan vara av betydelse för kontrollen.

Den som underlåter att lämna av länsstyrelsen begärda uppgifter eller handlingar kan enligt 4 § 16 mom. föreläggas vite av länsstyrelsen. Vite får inte bestämmas under 100 kr. eller över 5 000 kr. Förordnande om uttagande av vite meddelas av länsrättsrådet efter anmälan av länsstyrelsen. I övrigt gäller om vite vad som föreskrivs i 83 § andra, fjärde och femte styckena samt i 86 § UBL.

2.1.8 *Besvär m. m.*

Enligt 5 § skall vad som föreskrivs om skatt enligt UBL i tillämpliga delar gälla i fråga om Ba. På Ba som inte betalas inom föreskriven tid utgår restavgift enligt 58 § 1 mom. första stycket UBL. Om någon är berättigad att återfå erlagd Ba men är skyldig att i stället betala skatt som avses i UBL får vidare avräkning ske för betalning av skatten med motsvarande tillämpning av bestämmelserna i 68 § 3 och 4 mom. samma lag.

Av utgående Ba tillfaller hälften staten och hälften den kommun inom vilken föreställningen eller verksamheten har ägt rum (4 § 12 mom.).

Mot länsstyrelsens beslut om fastställande av Ba föres talan genom besvär hos kammarrätten (6 §).

2.1.9 *Förfarandet enligt TstK*

Som har nämnts i avsnitt 2.1.4 bygger tillämpningen av bestämmelserna om Ba på ett tillståndsförfarande. I utlandet bosatt fysisk person eller hemmahörande juridisk person, som vill anordna offentlig föreställning eller tillställning, är sålunda skyldig att ansöka om tillstånd hos länsstyrelsen. Ansökan om tillstånd skall av anordnare göras också när den, som skall medverka vid offentlig föreställning eller tillställning eller utöva artistisk verksamhet för Sveriges radio eller television, är bosatt i utlandet. Detsamma är förhållandet när i utlandet bosatt fysisk person eller hemmahörande juridisk person är berättigad till ersättning för annans medverkan vid offentlig föreställning eller tillställning eller för Sveriges radio eller television. I sistnämnda fall förutsätts alltså ansökan om tillstånd även om den medverkande är bosatt i Sverige (1 § 2 mom.).

I 2 § ges utförliga föreskrifter om vilka uppgifter ansökningen skall innehålla, såsom namn, nationalitet, ålder, hemvist och postadress för i utlandet bosatt medverkande. Uppgift skall också lämnas om tillställningens eller verksamhetens beskaffenhet, den tid för vilken tillstånd sökes samt den tid på dagen, den ort och den lokal där tillställningen skall äga rum. Vidare kan nämnas att vid ansökningen skall fogas en på heder och samvete avgiven uppgift om den ersättning som varje medverkande får uppbära.

Förutsättning för att tillstånd skall kunna meddelas är att den som ämnar anordna eller medverka vid tillställningen har rätt att vistas här i landet och i förekommande fall äger arbeta eller inneha anställning under den tid och på den ort ansökningen avser. Tillstånd får inte meddelas om tidigare påförd Ba inte blivit inbetald. Tillståndsbevis, som får avse en tid av högst tre månader, skall innehålla uppgift om bl. a. de fysiska och juridiska personer som tillståndet avser samt bevis att avgiften har erlagts eller godkänd säkerhet för den ställts. Meddelat tillstånd får återkallas när anledning därtill finns. Beslut om meddelande eller återkallelse av tillstånd skall översändas till polismyndigheten (3 §).

Enligt 4 § åligger det den som har fått tillstånd i fråga om tillställning att göra anmälan därom till polismyndigheten. Anmälan skall såvitt möj-

ligt göras minst 24 timmar före tillställningens början. Om polismyndigheten fordrar det skall därvid styrkas att lokalen eller platsen för tillställningen blivit upplåten för ändamålet. Ägaren eller innehavaren av lokalen eller platsen är skyldig att förvissa sig om att tillståndsbevis har utfärdats och att föreskriven anmälan till polismyndigheten gjorts.

Den som anordnar tillställning eller verksamhet för Sveriges radio eller television utan tillstånd eller föreskriven anmälan eller i strid mot föreskrifter som har meddelats i tillståndsbevis döms enligt 6 § till böter. Han är dessutom skyldig att utge Ba som belöper på tillställningen eller verksamheten men som inte har erlagts. Detsamma gäller den som lämnar oriktiga uppgifter vid ansökning om tillstånd eller upplåter lokal eller plats för tillställning som äger rum utan tillstånd eller föreskriven anmälan.

Bestämmelsen i 6 § om böter äger enligt 6 a § inte tillämpning på svensk medborgare som anordnar sammankomst som avses i LAS och inte heller på den som upplåter lokal eller plats för sammankomsten. I fråga om sådan upplåtare gäller vidare inte bestämmelsen om skyldighet att utge Ba. På Ba som anordnare döms att erlagga utgå restavgift enligt 58 § 1 mom. första stycket UBL.

Beslut enligt TstK länder till efterrättelse utan hinder av besvär. Återkallelse av tillstånd träder dock inte i kraft förrän beslutet därom har delgetts tillståndshavaren (7 §).

2.1.10 Bestämmelsernas bakgrund

Bestämmelserna om Ba i samband med offentliga tillställningar kan härledas från början av 1800-talet. Enligt 1810 års bevillningsförordning ålåg det teaterdirektörer att erlagga avgift för varje representation. I 1830 års bevillningsförordning utvidgades avgiftsskyldigheten till sådana utlänningar som med särskilt tillstånd gav representationer av exempelvis mekaniska konster, lindansning eller konstridning eller kringförde och visade främmande djur. Avgift utgick för varje dag då dylik representation gavs. År 1841 blev även svenska medborgare skyldiga att erlagga avgift för sådana representationer. Avgiftsskyldighet infördes då också för svenska och utländska konsertgivare.

Genom 1883 års förordning angående bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter tillskapades särskilda bestämmelser för uttagande av Ba av utlänningar som gav konserter och dramatiska eller andra föreställningar. 1883 års förordning ersattes år 1892 av en ny förordning som dock i förevarande hänseenden inte innebar några sakändringar. Denna förordning gällde sedan t. o. m. år 1908.

Det utmärkande för bestämmelserna om Ba var fram till år 1909 att avgiften utgick för själva anordnandet av tillställningen och alltså inte stod i relation till anordnarens inkomster därav. Ba beräknades vidare inte för dem som uppträdde vid tillställningen.

Förslag till nuvarande lag — BevL — lades fram i prop. 1908: 61. Bakom förslaget låg vissa erinringar och önskemål från riksdagens sida. Riksdagen hade sålunda i skrivelse den 22 april 1903 uttalat att avgiften för utlänningar, som gav eller uppträdde vid tillställningar, borde

utgå i skäligen förhållande till inkomsten. Riksdagen hade vidare funnit att den utländske artisen i beskattningshänseende var väsentligt gynnsammare ställd än den inhemske. Detta missförhållande ansåg riksdagen böra undanröjas genom ändrad lagstiftning.

Departementschefen uttalade inledningsvis att utländska artister borde vidkännas en beskattning som stod i möjligast rättvisa förhållande till den erhållna inkomsten. Avgiften borde dessutom vara tillräckligt hög för att från beskattningssynpunkt ställa utländska artister i jämbredd med inhemska konstutövare. Därmed följde enligt departementschefens mening att lagstiftningen skulle omfatta inte bara utläningar som för egen del gav föreställningar utan också utläningar som medverkade vid föreställningar. Att lagstiftningen fick en sådan omfattning ansåg departementschefen önskvärt även från den synpunkten att utläning annars lätt kunde undandra sig beskattning genom skenavtal med svensk som anmälde sig som anordnare.

Vad först angår avgiften för anordnare av tillställning fann departementschefen att det skulle ha varit teoretiskt mest riktigt att ta ut avgiften i direkt förhållande till nettoinkomsten. Han ansåg emellertid att praktiska skäl talade mot en sådan ordning och förordade att avgiften i stället beräknades efter bruttoinkomsten. För att ändå få möjligast rättvisa beskattning föreslog han att skattesatsen skulle sättas lägre än som borde varit fallet vid beskattning efter nettoinkomst. Med hänsyn härtill förordade han att avgiften togs ut efter 5 %. Det kan nämnas att procentsatsens avvägning gjordes med beaktande av att den skatt till stat och kommun, som svensk medborgare erlade för inkomst av arbete, vid denna tid beräknades uppgå till 8 à 10 % av den beskattningsbara inkomsten.

Procentsatsen för den avgift som skulle erläggas för inkomst av medverkande vid offentliga tillställningar föreslogs av departementschefen till 10 %. Även denna procentsats avvägdes i förhållande till skatteuttaget vid den vanliga inkomstbeskattningen.

Departementschefen tog också upp frågan om fördelning av den nya Ba mellan staten och kommunerna. Eftersom syftet med avgiften var att utländska artister skulle erlägga skatt som motsvarade vad svenska medborgare erlade till stat och kommun ansåg han att en sådan uppdelning borde ske. Han föreslog att 6/10 skulle tillfalla vederbörande kommun och 4/10 staten.

På departementschefens förslag infördes i enlighet härmed i BeVL bestämmelse om att utläning som anordnade offentlig tillställning skulle erlägga Ba i förhållande till biljettintäkternas storlek. Avgiften utgick som nämnts med 5 % av bruttoinkomsten. Bortsett från beloppsgränsen intogs i övrigt samma föreskrifter som f. n. gäller i fråga om sättet att ta ut avgift efter verklig resp. beräknad bruttoinkomst eller med vissa minimiavgifter (4 § 1 mom.). För utomhusartister som uppbar frivillig avgift gällde särskilda bestämmelser. Dessa skulle erlägga Ba med 15 kr. för varje kalendermånad (4 § 3 mom.).

I fråga om utläning som medverkade vid offentlig tillställning föreskrevs att Ba skulle erläggas med 10 % av den medverkandes inkomst

beräknad enligt vad som f. n. gäller. Minimiavgiften uppgick dock till 50 öre (4 § 2 mom.).

Från tillämpning av 1 och 2 mom. undantogs föredrag som var att hänföra till andaktsövning eller föreläsning vid läroanstalt. Vidare kunde Kungl. Maj:t liksom f. n. medge befrielse från avgift när särskilda skäl förelåg (4 § 10 mom.).

Bestämmelserna om utlåning gällde i viss utsträckning också i utlandet bosatt svensk medborgare.

Tillämpningen av de nya bestämmelserna om Ba byggde liksom tidigare på ett tillståndsförfarande. Genom BevL blev dock avgiftspåföringen och tillståndsförfarandet direkt sammankopplat på i stort sett det sätt som f. n. gäller.

Bestämmelserna om Ba omfattade från början både amatöridrott och professionellt idrottsutövande. År 1910 befriades emellertid amatöridrottsmän från Ba enligt förslag i prop. 1910: 193. År 1955 undantogs också i praktiken professionella idrottsmän från Ba. En närmare redogörelse för bakgrunden till dessa ändringar lämnas i avsnitt 9.3. I detta sammanhang kan också nämnas att bestämmelse år 1952 infördes om ett ytterligare undantag från BevL. På förslag i prop. 1952: 214 befriades nämligen då gatumusikanter och liknande från skyldighet att betala Ba.

BevL innehöll ursprungligen inte någon föreskrift om vem som skulle svara för inbetalningen av utgående Ba. Av bestämmelserna om tillstånd enligt dåvarande tillståndskungörelse framgick endast att avgift skulle erläggas i samband med att anordnare sökte tillstånd. År 1920 (prop. 1920: 226) infördes uttrycklig föreskrift i BevL (4 § 2 mom. andra stycket) om att tillställningens anordnare ansvarar för avgiftens erläggande. I samband med att avgiftsskyldighet år 1969 infördes i fråga om artistisk verksamhet för radio och television utvidgades denna ansvarighet att gälla också den som utger ersättning för sådan verksamhet.

Procentsatserna för Ba blev efter BevL:s införande föremål för omprövning i två olika omgångar.

Fråga om höjning togs sålunda upp i prop. 1952: 214. Därvid diskuterades också ett förslag att ta ut en progressiv artistskatt. Detta förslag avvisades dock av departementschefen med hänvisning till de praktiska svårigheter som synes ofrånkomliga vid tillämpningen av en sådan skatt. Beträffande procentsatsens storlek uttalade departementschefen att den gällande skattesatsen om 10 % för medverkande syntes "alltför låg med hänsyn till för svenska artister nu rådande skattebelastning". Han fann en höjning till 20 % lämplig. Skattesatsen för anordnare borde enligt departementschefens mening höjas till 10 %. Riksdagen beslöt i enlighet härmed (rskr 235).

Frågan om procentsatsens storlek togs upp till ny prövning i prop. 1969: 153. Anledningen härtill var att Svenska teaterförbundet hade ifrågasatt om en avgift efter 20 % på en utländsk artists bruttoinkomst var rätt avvägd med hänsyn till det genomsnittliga skatteuttaget för här i riket bosatt person. Förbundet hade vidare framhållit vikten av att

konkurrensen om arbetstillfällena mellan utländska och svenska artister kunde ske på lika villkor.

Departementschefen fann det uppenbart att bevillningsavgiften var för låg i förhållande till inkomstskatten i sådana fall då en utländsk artist fick engagemang för en längre tid och sin ersättning reglerad genom avtal på arbetsmarknaden, t. ex. som restaurangmusiker. Bl. a. härigenom uppkom enligt departementschefens mening olika utgångslägen för utländska och svenska artister vid konkurrens om arbetsanställningar och anledning att höja avgiften. Han förordade därför att avgiften för medverkande artister höjdes till 30 %. På liknande sätt borde enligt hans mening avgiften för anordnare höjas till 15 %. Riksdagen beslöt i enlighet med hans förslag (rskr 426).

I samband med höjningen av Ba till 10 resp. 20 % ändrades även fördelningen av Ba mellan stat och kommun. Som förut har sagts tillföll 4/10 staten och 6/10 kommunen. Ändringen innebar att vardera skulle erhålla hälften.

BeVL:s bestämmelser var fram till år 1967 tillämpliga endast på utlänning och i utlandet bosatt svensk medborgare. I enlighet med förslag i prop. 1966: 127 utvidgades lagen att fr. o. m. år 1967 gälla i utlandet bosatt fysisk person utan hänsyn till medborgarskap. För denna ändring har utredningen redogjort i avsnitt 2.1.1.

En ytterligare utvidgning av BeVL:s bestämmelser om avgiftsskyldighet gjordes år 1969 enligt förslag i prop. 1969: 153 (rskr 426). Således infördes då nuvarande bestämmelse (4 § 2 mom.) om att Ba skall erläggas av i utlandet bosatt person som utövar artistisk verksamhet för svensk ljudradio eller television. Detsamma gäller bestämmelsen i 4 § 3 mom. att Ba skall erläggas av i utlandet bosatt fysisk person eller hemmahörande juridisk person som är berättigad till ersättning för annans medverkan vid tillställning eller för radio eller television.

De nämnda bestämmelserna infördes enligt departementschefens uttalande närmast för att förhindra skatteflykt. Enligt vad han framhöll förekom särskilt att ersättning till svenska artister med bosättning i utlandet enligt kontrakt om framträdande skulle utbetalas till utländska bolag i vilka dessa artister hade ekonomiska intressen. Eftersom artisterna i sådant fall inte själva uppbar ersättning härifrån på grund av sin medverkan och bolaget inte var skattskyldigt här, blev följden att beskattning undgicks. Så blev också fallet när ersättning till svensk artist för medverkan i radio eller television utbetalades på detta sätt.

År 1976 gjordes slutligen enligt förslag i prop. 1976/77: 45 vissa ändringar i bestämmelserna om Ba som betingades av nya regler i regeringsformen (RF) om de medborgerliga fri- och rättigheterna. Enligt dessa regler, som trädde i kraft den 1 januari 1977, utvidgades mötesfriheten till att avse även frihet att anordna och bevista sammankomst för framförande av kostnärligt verk. Med sådan sammankomst avses bl. a. teaterföreställning, konsert och biografföreställning.

Mötesfriheten får såvitt gäller svensk medborgare begränsas endast av hänsyn till vissa intressen. Dessa är enligt RF hänsyn till rikets säkerhet, till ordning och säkerhet vid sammankomsten eller till trafiken eller för att motverka farsot.

Mot bakgrunden av här angivna förhållande konstaterade departementschefen i förevarande proposition att tillståndsförfarandet vid uttagande av Ba inte är motiverat av hänsyn till sådana intressen som medger en begränsning av mötesfriheten. Bestämmelser om böter vid underlåtenhet att ansöka om tillstånd kunde därför i fortsättningen inte tillämpas på svensk medborgare, som anordnade allmän sammankomst. Eftersom TstK före år 1967 (6 §) föreskrev böter även för svensk medborgare borde enligt departementschefens mening bestämmelserna bringas i överensstämmelse med RF i dess nya lydelse. Med hänsyn till att BeVL var föremål för översyn ansåg han att en dylik anpassning borde åstadkommas genom minsta möjliga ingrepp i gällande bestämmelser. En sådan anpassning fann han kunna uppnås genom att bötesbestämmelsen i 6 § TstK begränsades så att den inte gällde svensk medborgare som anordnade allmän sammankomst. Inte heller den som upplät lokal till svensk medborgare för sådan sammankomst borde enligt departementschefens mening kunna straffas. I dylikt fall borde lokalupplåtaren vidare vara fri även från ansvarighet för Ba. Riksdagen beslöt i enlighet med förslaget (SkU 15, rskr 103, SFS 1976: 1087).

2.2 Artistiskattkungörelsen

I kungörelsen (1969: 5) om skatteavdrag i vissa fall från artistsättning (Ask) ges bestämmelser om avdrag för preliminär A-skatt på viss artistsättning när denna inte utgör den skattskyldiges huvudsakliga inkomst av tjänst enligt 3 § 2 mom. UBL.

Preliminär A-skatt utgår sålunda under angiven förutsättning i fråga om inkomst som utgör ersättning för artistisk verksamhet vid tillställning eller ljudupptagning eller ersättning för sådan verksamhet för ljudradio eller television. Preliminär A-skatt utgår också på royalty och liknande ersättning som härrör av dylik artistisk verksamhet. Med ersättning för artistisk verksamhet jämställs ersättning till professionell idrottsman (1 §).

Kungörelsens bestämmelser gäller inte om Ba skall erläggas för ersättningen. På ersättning som utbetalas av fysisk person eller dödsbo utgår preliminär A-skatt endast om ersättningen utgör omkostnad i rörelse. RSV får vidare medge att preliminär A-skatt inte skall utgå för ersättning som tillkommer viss juridisk person (2 §).

Avdrag för preliminär A-skatt skall enligt 4 § göras med 40 % av det utbetalade beloppet om inte mottagaren visar att annan beräkningsgrund har bestämts. På belopp som understiger 200 kr. skall avdrag inte göras. Avdrag skall inte heller göras på reseersättning som avser kostnad för själva resan.

Innehållen skatt skall i viss angiven ordning inbetalas till artistskattkontot, som handhas av länsstyrelsen i Örebro län. Betalas inte skatten inom föreskriven tid skall skriftligt meddelande lämnas till länsstyrelsen om storleken av den skatt som bort inbetalas. På ej i rätt tid redovisad skatt utgår restavgift och tilläggsavgift enligt UBL:s bestämmelser. För den som är skyldig att göra skatteavdrag gäller även i övrigt i tillämpliga delar vad som föreskrivs om arbetsgivare i UBL (5—8 §§).

2.3 Dubbelbeskattningsavtalen

Enligt 54 § första stycket c) KL är i utlandet bosatt fysisk person och utländskt bolag frikallade från skattskyldighet för sådan inkomst för vilken Ba skall erläggas. Detsamma gäller inkomst för vilken Ba inte utgår enligt särskilt stadgande i BevL, dvs. vad gatumusikanter och liknande yrkesutövare uppbär i form av frivilliga avgifter, ersättning till idrottsman för deltagande i tävling som anordnats av amatöridrottsorganisation samt inkomst för vilken befrielse från Ba medgetts av regeringen.

I den mån dubbelbeskattningsavtal inte föreligger skall alltså i utlandet bosatt person som här anordnar offentlig tillställning eller medverkar vid sådan tillställning erlägga Ba för sin inkomst.

I dubbelbeskattningsavtalen tas regelmässigt in bestämmelser som innebär att teater- och filmskådespelare, radio- och televisionartister, musiker, idrottsmän och liknande yrkesutövare skall beskattas i den avtalsslutande stat där de utövar sin verksamhet. I den mån sådan i utlandet bosatt yrkesutövare uppbär inkomst för medverkan vid offentlig tillställning eller för artistiskt utövande för Sveriges radio eller television skall sålunda Ba erläggas. Detsamma gäller i fråga om den som anordnar tillställning i vilken han själv medverkar. Rätt att i Sverige beskatta den som anordnar men inte själv medverkar vid offentlig tillställning föreligger bara enligt ett fåtal dubbelbeskattningsavtal.

I dubbelbeskattningsavtalen intas numera regelmässigt också bestämmelse om att ersättning för en artists eller professionell idrottsmans framträdande får beskattas i det land där framträdandet sker även om ersättningen tillfaller annan, t. ex. ett s. k. artistföretag.

Enligt dubbelbeskattningsavtalen beaktas uttagandet av Ba vid beskattningen i den avgiftsskyldiges hemviststat. Det är därvid i huvudsak två metoder som kommer till användning.

Enligt den ena, den s. k. exempt-metoden, beskattas den avgiftsskyldige inte i sin hemviststat för den inkomst för vilken Ba har utgått. Hänsyn till inkomsten tas dock vanligen på så sätt att avgiftsskyldigs skatt beräknas efter den högre procentsats som skulle ha tillämpats om inkomsten inte undantagits. En annan variant av exempt-metoden innebär att den inkomst för vilken Ba har utgått tas med i den avgiftsskyldiges skatteunderlag. Den i vanlig ordning uträknade skatten reduceras därefter med den andel som denna inkomst utgör av den avgiftsskyldiges sammanlagda inkomst.

Enligt den andra huvudmetoden, den s. k. credit of tax-metoden, sker beskattning både i källstaten (den stat varifrån inkomsten härflyter) och i hemviststaten. I sistnämnda stat görs dock avdrag för den skatt som utgått på inkomsten i källstaten. Avgiftsskyldig får alltså enligt denna metod i sin hemviststat avdrag för i Sverige utgående Ba.

Viss redogörelse för dubbelbeskattningsavtal lämnas även i avsnitten 9.4.2 och 11.2.

3 Utländsk rätt

3.1 Inledning

Utredningen har inhämtat uppgifter från flera utländska stater om de regler beträffande beskattning av artistisk verksamhet som där utövas av artist som ej är bosatt i vederbörande land. I det följande lämnas en koncentrerad redogörelse för förhållandena i ett antal europeiska stater och i USA.

3.2 Danmark

För beskattningen av en i utlandet bosatt person, som tillfälligt uppehåller sig i Danmark, är av betydelse om den inkomst han förvärfvar hänförs till ett anställningsförhållande eller inte. Föreligger ett anställningsförhållande rubriceras inkomsten som A-inkomst. Avdrag för preliminär skatt skall då verkställas i vanlig ordning, dock med beaktande av att endast begränsad skattskyldighet föreligger. Detta innebär att amtskommunal inkomstskatt inte utgår och att kommunalskatten är 15 %. Bedöms något anställningsförhållande inte föreligga utgör inkomsten B-inkomst och avdrag för preliminär skatt skall i princip inte göras.

Enligt den praxis som har utvecklats i fråga om artister bedöms en artists inkomst vid ett enstaka uppträdande eller under en kortare period inte utgöra A-inkomst. Detsamma torde gälla artistgrupper som ger enstaka föreställning. Är det fråga om löpande engagemang eller uppträdanden som sträcker sig över en längre tid anses däremot A-inkomst föreligga. I enlighet med denna praxis bedöms i allmänhet ersättning till en pianist eller en dansorkester i en restaurang utgöra A-inkomst.

För att förenkla beskattningen av artister som uppehåller sig tillfälligt i landet görs i praktiken skatteavdrag med 20 % av bruttoersättningen (honorar + reseersättning). Detta avdrag fungerar som en definitiv källskatt.

Ersättning till utländsk idrottsman torde inte beskattas.

För inkomst genom anordnande av tillställning är i utlandet bosatt person skattskyldig (begränsat) endast under förutsättning att verksamheten utövas från fast driftställe i Danmark.

Det kan nämnas att i utlandet bosatt artist inte beskattas för royalty som härrör från verksamhet i Danmark.

Några bestämmelser som medför befrielse från skatt för inkomst av artistisk verksamhet finns inte.

3.3 Finland

I utlandet bosatt person beskattas för inkomst vid tillfällig vistelse i Finland enligt ett särskilt förfarande med definitiv källskatt. Denna speciella beskattning, som upphör efter sex månaders vistelse, omfattar också i utlandet bosatt artist och gäller i princip all slags inkomst. Utländsk artist, amatöridrottsman och professionell idrottsman har sålunda att erlägga källskatt för ersättning, som han uppbär på grund av medverkan vid tillställning eller för radio eller television. Källskatteförfarandet gäller däremot inte inkomst som uppbärs av artist eller annan som anordnare av tillställning.

Från ersättningen får avdrag göras för styrkta rese- och transportkostnader samt andra därmed jämförliga kostnader som har samband med den "egentliga" färden. Avdrag får göras också för styrkta kostnader för kost och bostad under högst 10 dagars sammanhängande vistelse i landet. Ersättningsbeloppet får vidare minskas med 10 % såsom kostnader för arbetets utförande.

Avdrag för källskatt skall göras av uppdragsgivaren. En förutsättning för tillämpning av källskattelagen är att inkomst uppbärs i Finland. För skatten är också tillställningens anordnare ansvarig såsom för egen skatt. Källskatt utgår med 30 %. Procentsatsen är fastställd med hänsyn till den genomsnittliga beskattningen av i landet bosatta personer. Några bestämmelser som medför befrielse från källskatt för artistisk verksamhet finns inte.

3.4 Norge

Enligt norsk rätt¹ utgår särskild avgift på ersättning och annan gottgörelse som uppbärs för uppträdande i underhållningssyfte av utländsk skådespelare, sångare, musiker, artist, professionell idrottsman m. m. Avgift utgår också när utländsk artist (kunstner) själv arrangerar den tillställning vari han medverkar.

Med utländsk artist avses utländsk och norsk medborgare som skatterättsligt är att anse som bosatt i utlandet. Fråga huruvida en artist rätteligen skall erlägga avgift eller skatt kan om artisten samtycker till det avgöras av direktören för skatteväsendet.

Avgift utgår inte för ersättning som betalas till utländska orkestrar eller teatergrupper eller medverkande i dessa när föreställningarna är ett led i ett kulturutbyte med främmande stat. Detsamma gäller ersättning till utländska artister vid medverkan i konserter som arrangeras av orkesterrådsallskap, musikföreningar eller liknande organisationer som har till ändamål att främja musiklivet. Avgift utgår inte heller för ersättning för medverkande i den norska operan, radio eller television eller teater som har statligt eller kommunalt stöd.

För utgående avgift är den ansvarig som utbetalar avgiftspliktig er-

¹ Lov av 5. april 1963 nr. 10 om avgift på honorarer til utenlandske kunstnere m.v.

sättning eller arrangerar tillställning eller annan verksamhet vari utländsk artist medverkar. I lagen anges att den som utger ersättning har möjlighet att innehålla så mycket därav som svarar mot avgiften. Avgiften utgår efter 10 % för den som anordnar tillställning och efter 20 % för den som medverkar. Avgift skall inbetalas av tillställningens anordnare.

Närmare föreskrifter om avgiftens beräkning och uttagande utfärdas av konungen eller den myndighet konungen bestämmer.

Enligt meddelade föreskrifter gäller sammanfattningsvis följande.

Avgiften utgår på bruttoinkomsten. Avdrag får dock göras för agentprovision som artisten har att utge enligt engagemangskontrakt. I medverkande artists ersättning skall sålunda räknas in värdet av fri kost och bostad, reseersättning samt sådan provision till agent eller artistförmedlare som inte är föreskriven i engagemangskontrakt. Om ersättning betalas utan avdrag för utgående avgift skall avgiftsunderlaget vara ersättningen ökad med 25 %. Avgift utgår med andra ord på utgående ersättning inräknat avgift. Medverkande artist är inte själv ansvarig för avgift som utgår på hans ersättning. Skall utländsk artist i stället erlagga vanlig inkomstskatt gottskrivs han ev. inbetald avgift som förskott på skatten.

Avgift för utländsk anordnare av tillställning vari han själv medverkar beräknas på inträdesavgifterna och andra ev. bruttoinkomster såsom garderobspengar, inkomst genom försäljning av program, choklad och tobak eller reklamplats.

3.5 Förbundsrepubliken Tyskland

I utlandet bosatt artist erlägger en definitiv källskatt som utgår med 15 % av bruttoinkomsten. Denna skatt omfattar varken amatöridrottsman eller professionell idrottsman. Bestämmelserna om källskatt tillämpas på inkomst av framträdande vid såväl offentlig som privat tillställning. Källskatt erläggs också för royalty. I fråga om sådan inkomst beräknas skatten efter 25 %.

Vid artistisk verksamhet för radio eller television skiljs mellan direktsändning och annan form av sändning. I förra fallet utgår källskatt med 15 %. I andra fall anses den utgivna ersättningen utgöra royalty och skatten beräknas i enlighet därmed efter 25 %.

Utbetalas ersättning för artistisk verksamhet till utländskt artistbolag utgår också källskatt med 15 %. Detsamma gäller vid utbetalning till annat utländskt bolag i vilket artisten har inflytande.

Avdrag för källskatt skall göras av den som betalar ut ersättningen.

I utlandet bosatt person som anordnar tillställning är skyldig att erlagga källskatt efter 15 % endast om han har fast driftställe eller stadigvarande agent i landet. Anordnar i utlandet bosatt artist tillställning i vilken han själv medverkar skall han själv inbetala utgående källskatt.

Personal (scenarbetare, påklädare m. fl.) som medföljer artist blir i praktiken inte beskattade eftersom avdrag för källskatt skall göras endast om lönen betalas från fast driftställe i landet.

Befrielse från skatt kan medges i fråga om viss orkesterverksamhet.

3.6 Nederländerna

I utlandet bosatt artist som uppbär inkomst på grund av korttidskontrakt erlägger definitiv källskatt efter 25 %. Är artistens verksamhet inte av kort varaktighet gäller samma bestämmelser som för andra i utlandet bosatta personer. Vid anställning skall sålunda avdrag göras för löneskatt. Bestämmelserna om källskatt för artist omfattar inte idrottsman.

Källskatt utgår i samband med direkt och indirekt offentligt framträdande. Till indirekt framträdande räknas artistisk verksamhet för radio och television. Ersättning för sådan verksamhet anses utgöra royalty.

Från ersättning på vilken källskatt skall beräknas får ett schablonavdrag (kostnadsavdrag) på 25 % göras. Andra avdrag är inte medgivna med mindre artisten visar att kostnaderna är högre än schablonavdraget. Ansvarig för att avdrag för källskatt sker är den med vilken korttidskontraktet är upprättat.

Vid anordnande av tillställning är i utlandet bosatt person skattskyldig endast om verksamheten bedrivs genom en fast agent eller från fast driftställe i landet.

Personal (scenarbetare, påklädare m. fl.) som medföljer artist blir i praktiken inte beskattade eftersom utländsk arbetsgivare inte är skyldig att göra avdrag för löneskatt.

Några bestämmelser som medför befrielse från källskatt för artistisk verksamhet finns inte.

3.7 Storbritannien

I utlandet bosatt artist, amatöriddrottsman och professionell idrottsman vidkänns inte avdrag för skatt på inkomst av framträdande vid tillställning eller för radio eller television. Inkomsten skall i princip beskattas med ledning av deklaration enligt de allmänna skattebestämmelserna och sålunda med beaktande av bl. a. kostnader för inkomstens förvärvande. I praktiken ordnas det dock ofta så att skatten erläggs innan artisten avreser. På royalty görs däremot avdrag för inkomstskatt enligt för sådan inkomst gällande skattesats.

De allmänna skattebestämmelserna gäller även i fråga om den som anordnar tillställning. Personal (scenarbetare, påklädare m. fl.) som medföljer artist är skattskyldiga för 50 % av sin inkomst.

Några bestämmelser som medför befrielse från skatt för inkomst av artistisk verksamhet finns inte.

3.8 Österrike

I utlandet bosatt artist, amatöriddrottsman och professionell idrottsman erlägger definitiv källskatt med 20 % av sin bruttoinkomst. Avdrag görs även på royalty och på ersättning som artistbolag äger uppbära för artists eller idrottsmans verksamhet. Bestämmelserna om definitiv källskatt gäller inte den som anordnar tillställning. För att skattskyldighet skall föreligga för sådan verksamhet krävs att fast driftställe finns i landet.

Bestämmelser som medför befrielse från skatt för inkomst av artistisk verksamhet finns inte.

3.9 Amerikas förenta stater

I utlandet bosatt artist, idrottsman och anordnare av tillställning är skattskyldiga för sina inkomster enligt samma bestämmelser som gäller för andra i utlandet bosatta personer. Skatten beräknas sålunda med ledning av deklARATION. Från bruttoinkomst som är att hänföra till rörelse får avdrag göras för kostnader som uppkommer i samband med inkomstens förvärvande. I fråga om inkomst som uppbärs av medverkande artist eller idrottsman medges ett s. k. personligt avdrag. Föreligger anställning skall skatteavdrag göras. På royalty utgår definitiv källskatt med 30 % eller den lägre procentsats som gäller enligt dubbelbeskattningsavtal.

Några bestämmelser som medför befrielse från skatt för inkomst av artistisk verksamhet finns inte.

3.10 Sammanfattning

Sammanfattningsvis kan konstateras att skatt på artists inkomst av framträdande vid tillställning i allmänhet tas ut i form av ett definitivt källskatteavdrag. Avdraget kan med något eller några undantag i stort sett bedömas motsvara 20 % av bruttoinkomsten. Krav på att artist skall deklarerera sin inkomst synes i allmänhet inte ställas. Ansvarighet för skattens erläggande åvilar regelmässigt den som betalar ut ersättningen.

Artist har med endast ett undantag att erlagga skatt också på inkomst av medverkan för radio eller television. I några länder gäller dock särskilda bestämmelser i fråga om ersättning som utges i form av royalty. I Förbundsrepubliken Tyskland utgår sålunda skatt på ersättning för direktsändning med 15 % och på ersättning (inklusive royalty) för annan form av sändning med 25 %. I Danmark utgår ej skatt på ersättning som utgör royalty.

Idrottsman är utom i tre länder (Danmark, Nederländerna och Förbundsrepubliken Tyskland) i princip skattskyldig för inkomst av tävlingsverksamhet.

Särskilda bestämmelser för beskattning av den som anordnar tillställning finns i Norge och Förbundsrepubliken Tyskland. Enligt dessa bestämmelser skall avgift (skatt) erläggas av artist som anordnar tillställning i vilken han själv medverkar. I de övriga redovisade europeiska länderna med undantag av Storbritannien förutsätts för skattskyldighet att verksamheten bedrivs i utövandelandet från fast driftställe eller genom fast representant. Skattskyldighet torde därför inte uppkomma annat än undantagsvis. I Storbritannien och USA bedöms däremot anordnare av tillställning som skattskyldig.

Bestämmelser som medför befrielse från skatt för viss artistisk verksamhet finns bara i två av de redovisade länderna.

4 Tidigare förslag

4.1 Inledning

Svårigheten att tillskapa ett särskilt system för beskattning av utlänning eller i utlandet bosatt person som är tillfälligt verksam här i landet framgår av tillkomsten av BevL och TstK. Dessa bestämmelser har sin upprinnelse i en motion till 1889 års riksdag vilken beslöt att frågan om beskattning av utländska artister skulle ses över genom regeringens försorg. Trots två utredningar — 1890 resp. 1893 års kommittéförslag — beslöt regeringen år 1897 att något förslag inte skulle läggas fram för riksdagen. År 1903 begärde riksdagen att regeringen skulle överväga frågan på nytt. Då regeringen år 1908 lämnade propositionen angående bevillningsavgifter till riksdagen — vilket förslag i väsentliga delar byggde på 1893 års kommittéförslag — hade det gått nästan tjugo år från 1889 års riksdagsbeslut i frågan.

En redogörelse för bestämmelserna i BevL och TstK finns i avsnitt 2.1. Viktiga ändringar i de ursprungliga bestämmelserna — förutom avgiftshöjningar — är bl. a. avgiftsbefrielsen för idrottsmän, avgiftsuttag grundat på bosättning samt avgiftsskyldighet för juridisk person och för artistisk verksamhet för svensk ljudradio och television. Utredningen redogör i det följande helt kort för förslag som avsett eller varit av intresse även för beskattningen av utländsk artist men som ej föranlett lagstiftning.

4.2 Brandels PM

Landskamreraren Brandel föreslog i en PM år 1950 bl. a. att Ba för medverkande (4 § 2 mom. BevL) skulle beräknas på den utgivna ersättningen (med vissa avdrag) efter en progressiv skala. Förslaget avstyrktes kraftigt av de flesta remissinstanserna och föranledde ej lagstiftning.

4.3 Löneskatt

Dubbelbeskattningssakkunniga föreslog i betänkandet Internationella skattefrågor (SOU 1962: 59) bl. a. en definitiv källskatt, benämnd löneskatt, som även skulle omfatta utländska artister. Bakgrunden till ut-

redningsuppdraget var källskattereformen. 1958 års riksdag ansåg en revision av skattebestämmelserna för i utlandet bosatta personer erforderlig.

Löneskatt skulle enligt förslaget erläggas till staten (viss del skulle tillgodoföras kommunerna) av fysisk person som inte var mantals-skriven här i landet för inkomståret för lön, arvode, traktamente m. m. som enligt KL utgjorde skattepliktig intäkt av tjänst. Skatten skulle innehållas genom skatteavdrag genom arbetsgivarens försorg och redovisas till centralt löneskattekontor hos länsstyrelsen i Stockholms län (dåvarande överståthållarämbetet). Arbetsgivaren var ansvarig för anskaffande av debetsedel. Löneskatten skulle beräknas enligt progressiv skala på bruttoinkomsten, dock ej på reseersättning. En särskild skala föreslogs för korttidsanställd artist (anställd för kortare tid än en vecka). Vidare föreslogs viss jämningsmöjlighet för skattskyldig med avsevärda kostnader. För utländsk anordnare skulle bestämmelserna i KL och Si gälla kompletterade med bestämmelser om tillstånd och säkerhet för skatt i då gällande näringsfrihetsförordning.

De organisationer och företag som var direkt berörda av bevilningsavgiften riktade stark kritik mot förslaget till löneskatt. Förslaget ansågs olämpligt ur ekonomisk, praktisk och kulturell synpunkt för beskattning av artister. Det skulle innebära kraftigt höjda kostnader för arrangörerna, försvårad administration och minskat artistutbyte. Förslaget föranledde ej lagstiftning.

4.4 FLB-systemet

Utredningen om definitiv källskatt lämnade i betänkandet Förenklad löntagarbeskattning (1972: 11; FLB) en principskiss till ett system för en förenklad och effektiviserad löntagarbeskattning. Enligt huvudlinjerna i förslaget skulle en löntagares avdrag tillgodoföras honom redan vid källbeskattningen. Källskatt skulle i princip innehållas vid utbetalning av all inkomst av tjänst. På huvudinkomst skulle källskatt utgå enligt tabell och på biinkomst enligt särskild debetsedel (skattekort). Arbetsgivarens redovisning till myndigheten skulle tillsammans med myndighetens uppgifter ligga till grund för preliminär slutavräkning som skulle utsändas till den skattskyldige för bekräftelse och slutavräkning. Taxering skulle således inte åsättas. Systemet var i princip tänkt för här i landet bosatta personer med relativt enkla inkomstförhållanden. Någon redovisning av FLB-systemets eventuella tillämpning på i utlandet bosatt person lämnades inte, men systemet borde i princip ha kunnat tillämpas även på sådan person med t. ex. inkomst av tjänst i Sverige. FLB-förslaget föranledde inte lagstiftning.

4.5 RS-utredningen (E-skatt)

I RS-utredningens förslag till rationalisering av skatteprocessen (Statskontoret 1974-05-21, Riksskatteverket 1974-05-16) föreslogs ett nytt preliminärskatteslag, E-skatt, som alltid skulle innehållas av arbetsgivaren

(med 40 %) för ersättning som för mottagaren var att anse som biinkomst av tjänst. E-skatt skulle även innehållas av utbetalaren på utbetalningar som utgjorde mellanformer mellan inkomst av tjänst och inkomst av rörelse, bl. a. ersättning för artistisk verksamhet vid tillställning. Genom E-skatten skulle artistskattekungörelsen (1969: 5) ha spelat ut sin roll och föreslogs upphävd. E-skatten skulle i princip ha varit tillämplig även på i utlandet bosatt person. Utländsk artist skulle dock ha varit undantagen p. g. a. bestämmelserna i BevL och TstK. Förslaget till E-skatt har inte föranlett lagstiftning.

5 Statistik, enkät, hearings

5.1 Statistik

Utredningen redovisar i detta avsnitt viss statistik som huvudsakligen bygger på uppgifter som lämnats av länsstyrelserna. För vissa uppgifter svarar statistiska centralbyrån (SCB, Statistisk årsbok). Slutligen har statistiska uppgifter hämtats ur dubbelbeskattningssakkunnigas betänkande Internationella skattefrågor (SOU 1962: 59).

I *tabell 5.1* redovisas för samtliga län uppgifter om antalet medgivna tillstånd (antalet tillståndsbevis) under kalenderåren 1970—1974 enligt TstK avseende avgift enligt 4 § 1 och 2 mom. BevL samt uppgifter om antalet medverkande personer (inklusive personer som utövat artistisk verksamhet för svensk ljudradio och television) enligt 4 § 2 mom. BevL och om sammanlagd influten Ba. För att möjliggöra jämförelse med de statistiska uppgifter som finns i bilaga 5 i SOU 1962: 59 har tabell 5.1 utformats med ledning av denna bilaga. Bilagan har intagits som tabell 5.3 i detta betänkande.

Uppgifter enligt tabell 5.1 om antalet tillstånd, antalet medverkande personer samt om influten avgift redovisas i *tabell 5.2* för AB, M och O län även för kalenderåren 1975 och 1976. I kommentaren till tabell 5.2 lämnas dessutom upplysning om tillstånd avseende 4 § 3 mom. BevL.

Som framgår av det föregående motsvarar *tabell 5.3* bilaga 5 i SOU 1962: 59. I denna tabell lämnas redovisningen per budgetår. Uppgift om antalet medverkande enligt 4 § 2 mom. BevL (se tabell 5.1) finns ej.

I *tabell 5.4* redovisas summa influten Ba för budgetåren 1948/49—1974/75 med angivande av de ändringar i BevL och TstK som har haft betydelse för avgiftens storlek.

Som komplettering till tidigare uppgifter redovisas i *tabell 5.5* för AB, E, M, O och AC län antalet tillstånd avseende medverkande (4 § 2 mom. BevL) under kalenderåren 1963—1970.

Tabell 5.1. Antalet i samtliga län under kalenderåren 1970—1974 medgivna tillstånd enligt kungörelsen (1913: 380) om rätt för den som är bosatt i utlandet att giva eller medverka i offentlig föreställning m. m. i Sverige (TstK); samt uppgifter om antalet medverkande personer (inklusive medverkande i artistisk verksamhet för svensk ljudradio och television) och om influten bevilningsavgift

1 Län	2 Tillstånd per kalenderår avseende personer som									
	a) ger kulturell föreställning eller cirkusföreställning m.m. (4 § 1 mom. a) BevL) (avgift = 15 %)					b) ger föreställning av tivoli-karaktär m.m. (4 § 1 mom. b) BevL) (avgift = 15 %)				
	Antal tillståndsbevis (utländsk anordnare)					Antal tillståndsbevis (utländsk anordnare)				
	1970	1971	1972	1973	1974	1970	1971	1972	1973	1974
AB	1	—	1	2	10	—	1	—	—	—
C	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
D	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—
E	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
F	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—
G	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
H	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
I	1	1	2	—	—	—	—	—	—	—
K	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—
L	1	—	—	—	—	2	4	3	—	—
M	1	—	—	1	1	5	2	2	—	—
N	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—
O	1	1	4	5	4	1	2	1	—	—
P	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—
R	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
S	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
T	—	—	1	—	3	—	1	—	—	—
U	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—
W	—	—	—	1	1	1	1	—	—	—
X	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—
Y	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Z	1	1	3	—	—	—	—	—	—	—
AC	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
BD	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	10	8	12	10	23	11	12	8	0	0

Förteckning över länsbokstäverna

Länsstyrelsen i

AB	Stockholms län	O	Göteborgs och Bohus län
C	Uppsala län	P	Älvsborgs län
D	Södermanlands län	R	Skaraborgs län
E	Östergötlands län	S	Värmlands län
F	Jönköpings län	T	Örebro län
G	Kronobergs län	U	Västmanlands län
H	Kalmar län	W	Kopparbergs län
I	Gotlands län	X	Gävleborgs län
K	Blekinge län	Y	Västernorrlands län
L	Kristianstads län	Z	Jämtlands län
M	Malmöhus län	AC	Västerbottens län
N	Hallands län	BD	Norrbottnens län

Tabell 5.1 (forts.)

1						2				
Län	Tillstånd per kalenderår avseende personer som					d) Antalet personer som medverkar i föreställning eller verksamhet enligt 2 c)				
	c) medverkar vid offentlig föreställning m.m. (4 § 2 mom. BevL)									
	Antal tillståndsbevis									
	1970	1971	1972	1973	1974	1970	1971	1972	1973	1974
AB	715	780	670	634	658	2 975	2 455	2 288	1 951	1 629
C	50	36	31	21	19	218	183	182	99	128
D	89	40	38	20	19	492	237	329	279	205
E	123	81	73	72	68	683	348	313	343	254
F	92	66	78	55	70	470	317	451	290	216
G	65	47	57	35	25	251	230	300	206	125
H	68	63	65	45	42	300	321	277	269	210
I	21	9	5	12	12	105	33	16	53	88
K	62	63	43	37	29	244	251	187	172	128
L	53	28	28	20	13	185	170	214	158	63
M	250	241	233	296	306	1 279	883	1 075	1 063	867
N	69	36	22	25	10	315	182	149	196	107
O	289	248	279	283	234	1 537	1 048	1 480	1 562	1 119
P	123	72	62	36	28	498	265	254	147	79
R	41	43	37	25	19	119	317	216	117	52
S	99	109	44	30	43	375	346	285	134	84
T	76	78	95	50	59	406	422	451	355	333
U	104	81	67	42	35	577	418	384	205	173
W	56	37	30	49	57	299	203	198	217	244
X	114	84	75	47	54	577	333	296	334	309
Y	115	74	58	55	46	576	330	326	303	166
Z	20	20	17	6	5	166	97	42	9	20
AC	88	44	31	29	27	337	218	144	142	128
BD	52	43	48	35	28	226	184	164	201	124
Summa	2 834	2 423	2 186	1 959	1 906	13 210	9 791	10 021	8 805	6 851

Tabell 5.1 (forts.)

Län	Influten bevilningsavgift till såväl stat som kommun				
	År 1970	1971	1972	1973	1974
	AB	1 632 242	1 783 776	1 999 230	2 040 346
C	34 229	29 220	27 347	25 985	14 564
D	77 058	34 777	38 817	14 291	15 793
E	148 467	112 387	105 948	86 272	102 291
F	70 409	69 837	106 524	64 000	59 368
G	44 791	39 630	45 720	26 327	34 443
H	57 332	71 584	94 114	41 002	38 665
I	64 304	32 768	18 357	14 511	29 875
K	43 092	90 039	50 601	21 359	46 799
L	53 940	38 184	29 914	4 400	1 143
M	523 894	543 236	561 980	485 295	650 568
N	74 479	45 212	42 937	54 760	40 342
O	736 404	1 038 827	960 160	1 190 337	1 017 490
P	94 528	56 336	30 529	31 196	24 711
R	31 603	41 046	25 532	20 612	19 718
S	71 209	58 308	39 288	33 657	32 759
T	74 242	127 288	119 375	50 560	108 380
U	107 784	93 532	84 960	68 185	74 010
W	47 473	60 508	33 358	41 878	82 970
X	123 598	131 050	108 751	106 826	104 808
Y	161 800	118 929	141 004	120 684	100 438
Z	66 301	56 051	22 681	16 918	28 089
AC	180 892	103 579	73 283	40 221	73 600
BD	108 611	91 868	101 773	115 753	96 828
Summa	4 628 682	4 867 972	4 862 183	4 715 375	4 609 398

Enligt statistiken i tabell 5.1 har antalet i samtliga län medgivna tillstånd från år 1970 (2 834 st.) till år 1974 (1 906 st.) gått ner med drygt 900 tillståndsbevis. Antalet medverkande personer har under samma tid nästan halverats (13 210 år 1970 och 6 851 år 1974). I båda fallen har en kraftig nedgång börjat år 1971, dvs. det år avgiften höjdes för medverkande från 20 till 30 % (avgiften höjdes 1971-01-01). Summa inbetald bevilningsavgift till stat och kommun uppgick till ungefär samma belopp — cirka 4,6 mkr. — åren 1970 och 1974 efter ökningen till cirka 4,8 mkr. från år 1970 till år 1971. Enligt praxis i artistbranschen förhandlar anordnare och utländsk artist regelmässigt om nettogage. För avgift i samband med framträdandet svarar anordnaren. Denne måste kalkylera med gage plus avgift. Enligt utredningens mening visar tabell 5.1 att avgiftshöjningen år 1971 i kombination med bruttoavgiftseffekten kraftigt minskat engagemanget av utländska artister. Den oförändrade avgiften år 1974 i jämförelse med år 1971 innebär att den höjda avgiften beräknats på en totalt sett lägre gagesumma än tidigare. Vidare torde denna lägre gagesumma på grund av den allmänna kostnadsstegringen innehålla en förhållandevis större kostnadsdel år 1974 än år 1970 på vilken således den höjda avgiften utgått.

Tabell 5.2 Uppgifter motsvarande uppgifterna i tabell 5.1 om antalet tillstånd, antalet medverkande personer samt om influten avgift i AB, M och O län under kalenderåren 1975 och 1976

1		2		
Län	Tillstånd per kalenderår avseende personer som			
	a) ger kulturell föreställning eller cirkusföreställning m.m. (4 § 1 mom. a) BevL) (avgift = 15 %)	b) ger föreställning av tivoli-karaktär m.m. (4 § 1 mom. b) BevL) (avgift = 15 %)		
	Antal tillståndsbevis (utländsk anordnare)		Antal tillståndsbevis (utländsk anordnare)	
	1975	1976	1975	1976
AB	2	3	—	—
M	1	1	—	—
O	—	—	—	—

Tabell 5.2 (forts.)

1		2		
Län	Tillstånd per kalenderår avseende personer som		d) Antalet personer som medverkar i föreställning eller verksamhet enligt 2 c)	
	c) medverkar vid offentlig föreställning m.m. (4 § 2 mom. BevL)			
	Antal tillståndsbevis			
	1975	1976	1975	1976
AB	642	658	1 944	2 242
M	385	345	924	858
O	354	275	1 172	1 480

Tabell 5.2 (forts.)

1		3	
Län	Influten bevillningsavgift till såväl stat som kommun		
	1975	1976	
AB	1 012 160	1 089 745	
M	630 990	740 135	
O	960 241	773 148	

Uppgifterna i tabell 5.2 kompletterar för de tre största länen uppgifterna i tabell 5.1 med kalenderåren 1975 och 1976. Huvudintrycket är fortfarande att det utländska artistutbytet är lågt i förhållande till år 1970. I M län har dock bevillningsavgiften ökat, vilket kan förklaras med närheten till Danmark och kontinenten.

Tabell 5.3 Antalet i samtliga län medgivna tillstånd enl. Kungl. kungörelse den 31 december 1913 angående rätt för utlänning och i utlandet bosatt svensk undersåte att här i riket giva offentlig föreställning m. m. eller att därvid medverka, även som uppgifter beträffande bevilningsavgift för vissa offentliga föreställningar^a

1 Län (stad)	2 Antal meddelade tillståndsbevis per budgetår avseende				
	a) giver dramatisk el. litterär föreställning (4 § 1 mom. a)			b) giver föreställning av ti- volikaraktär m. m. (4 § 1 mom. b)	
	Budgetår			Budgetår	
	aa 1/7 1957— 30/6 1958	ab 1/7 1958— 30/6 1959	ac 1/7 1959— 30/6 1960	ba 1/7 1957— 30/6 1958	bb 1/7 1958— 30/6 1959
Stockholms stad	—	—	—	—	—
Stockholms län	—	—	—	3	2
Uppsala	—	—	—	—	—
Södermanlands	—	—	—	—	—
Östergötlands	—	—	—	—	—
Jönköpings	—	—	—	—	—
Kronobergs	—	—	—	—	—
Kalmar	—	—	—	—	—
Gotlands	—	—	—	1	1
Blekinge	4	4	6	1	1
Kristianstads	—	—	—	—	—
Malmöhus	—	—	—	—	—
Hallands	—	—	—	5	4
Göteborgs och Bohus	—	2	—	1	8
Älvsborgs	—	—	—	—	—
Skaraborgs	—	—	—	—	—
Värmlands	10	11	6	2	17
Örebro	—	—	—	—	—
Västmanlands	—	6	2	3	9
Kopparbergs	—	—	—	—	—
Gävleborgs	—	—	—	1	1
Västernorrlands	—	—	—	19	—
Jämtlands	—	—	—	—	—
Västerbottens	2	—	1	17	—
Norrbottens	5	—	—	1	—
Summa för riket i dess helhet	21	23	15	54	43

^a Bilaga 5 till SOU 1962: 59

Som utredningen redovisar i annat sammanhang har antalet befrielse-
ärenden, dvs. antalet ansökningar till regeringen om befrielse från Ba,
ökat kraftigt under senare år. Den utländska artistverksamheten i Sve-
rige är således på grund av befrielsefallen större än vad uppgifterna i
tabellerna 5.1 och 5.2 visar, men det finns av olika skäl inte något
underlag för en statistisk redovisning av bortfallet i tabellerna. I befriel-
seansökningarna uppges normalt inte den ersättning som tillkommer
artisten i fråga. Länsstyrelserna tillämpar vidare olika praxis i tillstånds-
ärendena enligt TstK då befrielse från avgiften söktes hos regeringen.
I AB län diarieförs ej ansökan om tillstånd om befrielse söktes. Endast
om befrielse söktes sedan länsstyrelsen fastställt avgiften och återbetal-
ning skall verkställas ingår den befriade avgiften i summa Ba. Även i
M län får anordnare — då befrielse söktes — inte något tillståndsbevis,

				3		
personer som				Influten bevilningsavgift till såväl stat som kommun per budgetår		
c) medverkar vid offentlig föreställning (4 § 2 mom.)						
Budgetår						
bc 1/7 1959— 30/6 1960	ca 1/7 1957— 30/6 1958	cb 1/7 1958— 30/6 1959	cc 1/7 1959— 30/6 1960	1/7 1957— 30/6 1958	1/7 1958— 30/6 1959	1/7 1959— 30/6 1960
—	773	774	884	1 203 078	1 021 844	1 129 932
1	114	120	114	39 935	73 882	61 308
—	68	74	73	34 136	46 285	48 559
—	225	186	193	60 849	59 089	70 745
—	418	574	378	99 428	90 936	82 869
—	279	154	182	78 319	48 577	56 970
—	131	112	120	34 900	31 015	35 300
—	222	170	162	47 455	49 568	50 265
—	16	22	18	12 024	11 693	8 911
1	69	75	66	15 556	16 028	27 508
—	123	122	90	23 597	29 387	23 084
—	712	884	686	226 685	245 840	272 016
1	142	145	158	41 464	77 425	88 850
—	450	487	473	570 504	651 444	624 797
—	465	455	550	72 323	84 214	93 929
—	142	127	133	50 113	48 632	51 629
1	290	254	277	77 453	70 709	92 827
—	219	257	202	55 610	66 340	57 143
5	211	258	236	53 839	73 675	67 060
—	260	234	198	56 179	57 824	65 546
3	275	239	264	78 922	110 993	116 989
—	209	283	326	83 383	105 020	121 044
—	95	107	122	30 820	37 931	40 765
—	91	93	111	26 455	45 221	47 553
—	92	98	121	33 801	46 613	56 964
12	6 091	6 304	6 137	3 106 828	3 200 185	3 392 563

men ansökan diarieförs. Befrielsefallen ingår således i princip inte i någon statistik, men om en ansökan omfattar fler medverkande än den eller de för vilka befrielse söktes ingår dessa i statistiken, dock ej såvitt avser den befriade avgiften. Enligt statistiken för O län ingår befrielsefallen i uppgifterna om antalet tillståndsbevis och antalet medverkande personer. Även i befrielsefallen sänds således tillståndsbevis mot postförskott men avgift uttas ej och denna ingår därför ej i statistiken.

Den speciella avgiftsskyldigheten för juridisk person enligt 4 § 3 mom. BevL, som trädde i kraft 1970-01-21, redovisas inte i några tabeller. Enligt särskild förfrågan till de tre största länen AB, M och O län har dessa inte under något av åren 1970—1976 fastställt avgift med tillämpning av 4 § 3 mom. BevL. Detsamma torde gälla för övriga län.

Tabell 5.4 Summa influten bevilningsavgift till såväl stat som kommun för budgetåren 1948/49—1974/75 (källa SCB) med angivande av ändringar i BevL och TstK av betydelse för avgiftens storlek

Budgetår	Summa avgift	Ändringar i BevL och TstK
1948/49	388 000	
1949/50	422 000	
1950/51	434 000	
1951/52	492 000	
1952/53	858 000	1953-01-01. Avgiften höjdes för utländsk anordnare (4 § 1 mom. BevL) från 5 till 10 % och för utländsk medverkande (4 § 2 mom. BevL) från 10 till 20 %.
1953/54	1 370 000	
1954/55	1 358 000	1955-05-07. I princip samtliga utländska idrottsmän befriade från avgift (tidigare endast amatörer 4 § 10 mom. b) BevL).
1955/56	1 804 000	
1956/57	2 512 000	
1957/58	3 062 000	
1958/59	3 204 000	
1959/60	3 386 000	
1960/61	3 828 000	
1961/62	4 166 000	
1962/63	4 940 000	
1963/64	5 454 000	
1964/65	7 054 000	1965-01-01. Magistrat och poliskammare upphörde att vara tillståndsmyndighet.
1965/66	7 044 000	
1966/67	6 312 000	1967-01-01. Begreppet "utlänning" dvs. avgiftsuttag p.g.a. medborgarskap ersattes med "i utlandet bosatt person". Här bosatt utlänning skulle således inkomstbeskattas i fortsättningen.
1967/68	3 926 000	
1968/69	4 148 000	
1969/70	3 946 000	1970-01-21. Utländsk juridisk person blev avgiftsskyldig (4 § 1 resp. 3 mom. BevL). Vidare infördes avgiftsskyldighet för artistisk verksamhet för svensk ljudradio och television (4 § 2 mom. BevL).
1970/71	4 740 000	1970-03-01. Avgiften för utländsk anordnare (4 § 1 mom. BevL) höjdes från 10 till 15 %. 1971-01-01. Avgiften för medverkande och för artistisk verksamhet för svensk ljudradio och television (4 § 2 mom. BevL) höjdes från 20 till 30 %.
1971/72	4 792 000	
1972/73	4 464 000	
1973/74	4 684 000	
1974/75	4 734 000	

Tabell 5.4 visar att avgiften i huvudsak har ökat årligen från budgetåret 1948/49 till och med budgetåret 1965/66. Budgetåret 1966/67 börjar en minskning som blir mycket kraftig under 1967/68. Denna minskning berodde på att avgiftsuttag grundat på medborgarskap upphörde 1966-12-31. Motsvarande minskning av antalet tillståndsbevis framgår vid en jämförelse mellan kalenderåren 1966 och 1967 i tabell 5.5. Från budgetåret 1967/68 stabiliseras avgiften på omkring 4 mkr. Trots den införda avgiftsskyldigheten för artistisk verksamhet för svensk ljudradio och television (1970-01-21) och höjningen av avgiften för medverkande

(1971-01-01) stiger avgiften endast till ca 4,8 mkr. budgetåret 1971/72. För budgetåret 1974/75 redovisas i stort samma avgift (4,7 mkr.). Beträffande AB, M och O län finns uppgift om influten Ba för kalenderåret 1976 i tabell 5.2. Summa avgift för dessa län år 1976, 2,6 mkr., kan jämföras med summa avgift för år 1970 enligt tabell 5.1, ca 2,9 milj. kr. Summa influten avgift är således lägre nu än innan avgiftsskyldigheten utvidgades och avgiften höjdes.

Tabell 5.5 Antalet i AB, E, M, O och AC län medgivna tillstånd avseende medverkande m.m. (4 § 2 mom. BevL) under kalenderåren 1963—1970

Län		1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969	1970
AB	A	—	—	1 153	1 157	593			
	B	134	148	161	140	68	515	544	715
E		99	115	266	277	147	151	120	123
M		159	191	710	663	441	317	277	250
O		83	85	572	503	341	287	238	289
AC		128	107	143	141	78	100	86	88
Summa		603	646	3 005	2 881	1 668	1 370	1 265	1 465

Tabellen visar en stor ökning av antalet ärenden år 1965 för länsstyrelserna i samband med att magistrat och poliskammare upphörde att vara tillståndsmyndigheter. Som framgår av kommentaren till tabell 5.4 berodde nedgången av antalet ärenden år 1967 på upphävandet av medborgarskapet som grund för avgiftsuttag.

5.2 Enkät till länsstyrelserna

I början av sitt arbete gjorde utredningen en enkät till länsstyrelserna angående deras tillämpning av samt synpunkter på BevL och TstK. Enkätsvaren lämnades enligt särskilt av utredningen utarbetat formulär.

Länsstyrelsenkäten har självfallet funnits i bakgrunden vid utredningens överväganden angående ett nytt skatte- eller avgiftssystem avseende de utländska artisterna. Med hänsyn dock till det avgifts- och uppbördssystem som utredningen föreslår finns det enligt utredningens mening inte någon anledning att annat än kortfattat redogöra för enkäten.

Beträffande först nuvarande bestämmelser i 4 § 1 mom. BevL (utländsk anordnare) anses allmänt bland länsstyrelserna att nuvarande "bruttobeskattnings" och procentsats bör bibehållas. Avgift på brutto-intäkterna krävs av kontrollskäl och procentsatsen anses av de flesta väl avvägd som bruttoavgift. Önskemål har bl. a. framförts om förtydligande av tillämpningsområdet.

Även beträffande medverkande artist (4 § 2 mom. BevL) anses i enkät-svaren önskvärt med ett förtydligande av beskattningsområdet. Ett par länsstyrelser föreslår avgränsning till "artistisk verksamhet". Flera länsstyrelser redovisar problem beträffande bestämmandet av avgiftsunderlaget på grund av tolkningen av uttrycket "tillflyter" i 4 § 2 mom. särskilt när artisten företräds av annan person. Nästan samtliga länsstyrel-

ser anser att avgift även i fortsättningen av kontrollskäl i princip bör beräknas på bruttoersättningen. Några anser det dock motiverat att undanta direkta resekostnader från avgift. Beträffande procentsatsen anser man i allmänhet att det inte finns skäl för någon ändring.

Beträffande 4 § 3 mom. BevL redovisas inte några erfarenheter.

Befrielsen för s. k. utomhusartister (4 § 10 mom. a) BevL) anses av ett övervägande antal länsstyrelser böra bibehållas. Som skäl anförs främst kontrollsvårigheter och de blygsamma inkomster som dessa artister uppstår. Några länsstyrelser anser dock av olika skäl att "beskattning" bör ske.

Nästan alla länsstyrelser anser att deltagare i idrottstävlingar även i fortsättningen bör undantas från avgiftsskyldighet enligt BevL (4 § 10 mom. b) och även undantas från skattskyldighet enligt KL och Si. I en tredjedel av svaren redovisas dock tveksamhet till befrielse såvitt gäller professionella idrottsmän och då särskilt när höga ersättningar utgår.

Ingen länsstyrelse ifrågasätter fortsatt möjlighet att medge befrielse enligt 4 § 10 mom. c) BevL från Ba. Ett par länsstyrelser föreslår dock en mer restriktiv praxis samt att annan än regeringen bör besluta i dessa ärenden. Beträffande länsstyrelsernas uppfattning angående befrielseärendena bör nämnas att antalet ärenden ökat kraftigt sedan enkätsvaren lämnades.

Vidare kan beträffande bestämmelserna i BevL nämnas att tillämpningen av bestämmelserna om kommunandel (4 § 12 mom.) uppges i flera fall ha förorsakat administrativa komplikationer.

Elva länsstyrelser anser att nuvarande tillståndssystem enligt TstK (1 § 2 mom.) med förskottsbetalning bör bibehållas av kontroll- och säkerhetsskäl. Nio länsstyrelser anser dock att det borde räcka med en anmälan. Man åberopar bl. a. att tillstånd i praktiken ej vägras, att tillståndssystemet är opraktiskt av tidsskäl samt att systemet inte fungerar som det är tänkt eller ger ökade kontrollmöjligheter. Kombinationen av regional eller central tillståndsgivning med lokal verksamhet anses även orealistisk ur kontrollsynpunkt.

Drygt hälften av länsstyrelserna anser att Ba-ärendena bör handläggas av centralt organ (2 § första stycket TstK) och ytterligare några länsstyrelser att i vart fall turnéärendena som berör flera län bör handläggas centralt. Man åberopar för central handläggning bl. a. likformig bedömning, kontrollsynpunkter, att artistförmedlingar i huvudsak finns i Stockholm, att de flesta ansökningarna avser turnéärenden samt att det gäller ett förhållandevis litet antal ärenden. En länsstyrelse har i en sammanfattning till enkäten obetingat förordat en omläggning av beskattningsformen med bl. a. central uppbördsmyndighet och slopat tillståndstvång. Sju länsstyrelser, bl. a. de tre största länen, anser dock att ärendena bör ligga kvar på länen. Som skäl anförs bl. a. kontrollsynpunkter och lokal-kännedom.

5.3 Hearings

Som ett led i utredningsarbetet har sammanträffanden (hearings) ägt rum med arrangörer, förmedlingsorganisationer, s. k. produktionsbolag och fackliga organisationer m. fl. Bland arrangörer i artistbranschen har utredningen sammanträffat med företrädare för EMA-Telstar AB (EMA; både arrangör och produktionsbolag) direktör Käte Bronett, Cirkus Scott (CS) samt med företrädare för Gröna Lunds AB (GL) och Lisebergs AB (LAB). Vidare har utredningen haft hearings med följande artistförmedlingar, Konsertbolaget Helmer Enwall AB (Konsertbolaget), Musiketablissementens Förening (MEF), Riksorganisationen av artistarbetsgivare (ROA) samt med Svensk Konsertdirektion AB, Henrik F. Lodding (Lodding). ROA har numera gått samman med MEF. Utredningen har även sammanträffat med företrädare för Svenska Musikerförbundet (SM) och Svenska Teaterförbundet (ST). Som komplettering till uppgifterna om hearings bör nämnas att företrädare för Folkparkernas Artistförmedling (FA) samt Sveriges Radio AB (SR) och Teatrarnas Riksförbund (TR) ingår som experter i utredningen. Slutligen har utredningen sammanträffat med företrädare för Cirkusakademien och för Sveriges riksidsrottsförbund.

Arrangörer

Tivoliföretagen (GL och LAB) får vanligen sina artistkontakter genom artistförmedlare eller produktionsbolag men viss egen kontaktverksamhet förekommer. Artisten företräds vanligen gentemot arrangören (via förmedlaren eller bolaget) av en manager eller impresario. Artisten kan också vara anställd eller engagerad av en impresario (manager) eller av ett produktionsbolag som tillhandahåller artisten i en produktion ("ett paket") som säljs till arrangören. Musiker och andra artister som gemensamt utövar verksamhet i ensemble eller grupp företräds oftast gentemot arrangören av en manager men ibland även av en i gruppen, t. ex. kapellmästare eller gruppleddare. Artisterna kan också vara anställda av t. ex. en kapellmästare. Av ekonomiska skäl samarbetar de svenska tivoliföretagen ofta i sin engagemangsverksamhet. Samarbete förekommer även med Danmark och i viss utsträckning med Finland. Arrangören förhandlar regelmässigt med artisten om ett visst bestämt gage som arrangören skall betala artisten för framträdandet. Gaget inkluderar i princip artistens alla ersättningsanspråk gentemot arrangören. Utöver gaget utgår dock ibland reseersättning eller fri resa men vanligen ingen traktamentsersättning eller fri kost och logi. Särskild ersättning kan även utgå för t. ex. medföljande pianist eller medhjälpare (partner) som bär fram rekvisita och liknande. Motsvarande gäller kostnader för transport av rekvisita. En arrangör kan även tillhandahålla t. ex. en pianist som är direktengagerad av arrangören. Gaget (och ersättningen) skall utbetalas till artisten utan avdrag för eventuella skatter eller avgifter. Artisten försäkrar sig mot eventuella sådana anspråk genom en klausul om "fri skatt". Arrangören svarar för alla skatter och avgifter som eventuellt kan utgå. Ur skattesynpunkt är således gaget att betrakta som ett nettogage. Det förekommer att kontrakten skrivs in-

klusive den Ba som arrangören skall betala och att avdrag görs för avgiften.

Artisternas uppehållskostnader kan variera mycket, från höga hotell- och restaurangkostnader till kostnader för enkla hyresrum (inkl. egen husvagn) och matkostnader vid självhushåll. Vid turnéer fördelas vanligen artistens resekostnader mellan arrangörerna. Beträffande cirkusartister svarar artisten i regel för sitt uppehälle och för personliga resor mellan platserna i Sverige (vanligen personbil) under det att arrangören svarar för transporterna av rekvisita (och husvagn) här i landet. Artisten själv betalar transporten av rekvisita till Sverige och ibland även den personliga resan.

Redogörelsen för den praxis som tillämpas vid kontraktsskrivningen är inte tillämplig på öststatsartister. De är som regel statsanställda och arrangören skall svara för alla rese- och uppehållskostnader under vistelsen här. Dessutom skall viss dagersättning utbetalas.

Kontraktstiden för artisterna varierar mellan någon dag och några (3—4) månader. För cirkusartister är kontraktstiden ungefär sex månader. Även musiker har ibland sådana längre engagemang. EMA bedriver till 60 % arrangörsverksamhet. Man tillhandahåller endast musiker och har nästan uteslutande korttidsengagerade artister. Det förekommer numera att kontrakten med artisten utformas med en garanti-del och en "vinstdel" som fördelas efter viss procent mellan EMA och artisten.

Den senaste avgiftshöjningen uppges enstämmigt av arrangörerna ha begränsat intaget av utländska artister p. g. a. det höjda kostnadsläget för arrangörerna. Det har skett en koncentration till kända utländska artister då det är för dyrt att lansera okända artister. Man betraktar Ba som en ren kostnad för arrangören vilken liksom annan arrangemangskostnad måste läggas på entrépriset och betalas av publiken. Man ställer sig av kostnads- och administrativa skäl mycket kritisk mot en eventuell progressiv avgift. Eftersom artisterna har hela världen som arbetsområde innebär ett högt kostnadsläge i Sverige i förhållande till kostnadsläget i omvärlden att arrangörerna i Sverige får ett sämre konkurrensläge. Stjärnartisterna har dessutom alltid möjlighet att få engagemang utan att behöva uppträda i Sverige. Det är egentligen endast pop-musiken som har "överlevt" den höjda avgiften. I det fallet har arrangörerna haft möjlighet att ta ut höga biljettpreiser.

Arrangörerna påpekar vidare svårigheten att bestämma avgiftsunderlaget för bevillningsavgiften såvitt gäller arrangörens egna omkostnader för ett engagemang. En arrangör nämner som exempel bl. a. att en länsstyrelse krävt avgift beräknad på arrangörens kostnad för hyra av högtalaranläggning som använts vid framträdande av utländsk artist. Man har också haft bekymmer att bestämma avgiftsunderlaget då ett artistuppträdande ingått i en produktion ("paket") som tillhandahållits av produktionsbolag. Man är från produktionsbolags sida obenägen att för arrangören uppges artistens gage (en yrkeshemlighet) varför produktionsbolaget åtar sig att svara för tillståndsansökan.

Beträffande befrielse från Ba uppger man från arrangörshåll att man

begär befrielse (via ambassaderna) för att över huvud få råd att arrangera vissa föreställningar. En befrielse innebär minskad omkostnad för arrangören. Man är kritisk mot länsstyrelser som vid befrielse återbetalar avgift till artist då inte artisten utan anordnaren är betalningskyldig enligt BevL samt artisten enligt kontrakt erhållit nettogage.

Artistförmedlare

För internationell förmedling av artister har i Sverige sedan länge funnits organisationsförmedlingar bl. a. FA, MEF och ROA samt de enskilda förmedlingarna Konsertbolaget och Lodding (båda seriös musik). Förmedlingsverksamhet i vinstsyfte är i princip inte tillåten enligt lagen (1935: 113) med vissa bestämmelser om arbetsförmedling, men genom en ändring i lagen under år 1976 tillåts sådan verksamhet för förmedlare som fått tillstånd (2 a §, prop. 1975/76: 84, InU 28, rskr 222, SFS 1976: 156). I propositionen samt i den PM beträffande arbetsförmedling på kulturområdet (Ds A 1975: 5) som låg till grund för ändringen finns redogörelser för artistförmedlingsverksamhet. Organisationsförmedlingarna bedriver ren förmedlingsverksamhet som finansieras genom förmedlingsavgifter medan konsertbolaget och Lodding kombinerar denna verksamhet med olika slag av åtaganden gentemot arrangören eller artisten. För själva förmedlingsverksamheten utgår ingen avgift.

Organisationsförmedlingarnas verksamhet bekostas som sagt med förmedlingsprovision som betalas av arrangörerna. Beträffande kostnadsläget i Sverige anser organisationsförmedlingarna att detta omöjliggör en konkurrens på lika villkor med utländska förmedlare vid engagemang av utländska artister. Man anser den senaste avgiftshöjningen olycklig. Antalet förmedlade artister har gått ned kraftigt. Turnéverksamheten i folkparkerna med utländska sällskap (skådenummer) skulle ha upphört om inte befrielse från avgiften medgivits. Beträffande ett nytt system framhålls fördelen med enkelhet i en bruttoavgift men avdrag bör dock medges för färdkostnader och skäliga levnadskostnader. Ett nytt system måste bli en medelväg mellan olika intressen, millimeterrättvisa kan aldrig uppnås. Förutom den avgift en svensk arrangör måste betala till svensk förmedlare måste artisten normalt betala förmedlingsavgift till sin utländske manager (europeisk artist betalar 15 % av gaget och amerikansk 15—25 %). Beloppet ingår i det gage artisten begär i Sverige. Beträffande öststatsartister ingår avgift till statlig artistagentur med 15 % av gaget.

Produktionsbolag

Produktionsbolagen tillhandahåller arrangörerna en färdig produkt ("artistproduktion", "paket", "allt i ett") med en eller flera artister mot ett bestämt pris. Det är inte fråga om förmedling utan om produktförsäljning. Artisten är engagerad eller anställd av produktionsbolaget. Bolagets pris resp. artistens gage beror på omständigheterna i det enskilda fallet.

Man har funnit länsstyrelserna mycket olika insatta i bevilningsavgiftsärendena. Det skulle vara en stor fördel med endast en avgifts-

myndighet. Ett problem som uppkommit under senare år är att Ba numera till skillnad mot förr av vissa länsstyrelser anses böra utgå även på kostnad som produktionsbolag haft direkt till en fristående tredje person.

Fackliga organisationer

De fackliga organisationerna (SM och ST) anser att även andra skäl än avgiftshöjningen år 1969 ligger bakom nedgången av den utländska artistverksamheten i Sverige, t. ex. andra truppsammansättningar, ändrat publikintresse för vissa typer av arrangemang och reciprocitetsavtal med England m. m. Det är dock angeläget att den svenska marknaden inte isoleras från utländska kulturimpulser. SM är remissinstans betr. arbetstillstånd när utländsk artist (musiker) skall uppträda i Sverige. Man undersöker då om den engagerade artists villkor överensstämmer med de villkor som gäller för svensk artist (bl. a. att minimigage utgår). Speciella problem vid gagejämförelsen gäller betr. statsanställda öststatsartister. Nuvarande befrielsepraxis grundad på kulturutbytesskäl anses vidare böra balanseras till förmån för artister från väst. Man anser även att någon form av produktionsbolagsverksamhet är nödvändig både för arrangörer och artisterna. Artisterna har själva varken tid eller möjlighet att sköta allt det som krävs för att ordna ett engagemang. Beträffande avgiftens storlek anser man det angeläget att den avpassas så att det föreligger lika villkor vare sig svensk eller utländsk artist uppträder här. Man anser det vidare rimligt att avdrag medges för rese- och traktamentskostnader.

Övriga

Cirkusakademien anser att Ba är alldeles för hög. Nuvarande avgift anses på sikt innebära att artistutbytet kommer att upphöra. Avgift bör utgå endast på själva gaget utan tillägg för "fri skatt". Kontraktsbestämmelsen "fri skatt" är ingen avlöningsförmån utan syftar till att ge den utländske artisten — som inte kan känna till skattebestämmelserna i de olika länderna — en säkerhet mot obehagliga överraskningar. Avdrag bör medges för resor, traktamente, provision samt schablonavdrag för kläder, djur, foder och rekvisita. Att utländska cirkusartister lever billigt när de är här beror ej på speciell sparsamhet utan på låga inkomster.

II Utredningen

6 Allmänna riktlinjer

6.1 Inledning

Enligt nuvarande bestämmelser utgår Ba dels när offentlig föreställning ges av i utlandet bosatt fysisk person eller där hemmahörande juridisk person (utländsk anordnare) dels när sådan föreställning anordnas av svensk eller utländsk anordnare och i utlandet bosatt fysisk person (utländsk artist) medverkar vid föreställningen. Ba utgår vid offentlig föreställning också — och detta oberoende av medverkande artists bosättning — när i utlandet bosatt fysisk person eller där hemmahörande juridisk person är berättigad till ersättning av anordnaren för artists medverkan. Härtill kommer bestämmelsen om att Ba skall erläggas när i utlandet bosatt fysisk person utövar artistisk verksamhet för svensk ljudradio eller television. I likhet med vad som gäller i fråga om offentlig föreställning skall vid artistisk verksamhet för radio eller TV Ba erläggas även när ersättning för sådan verksamhet tillkommer i utlandet bosatt fysisk person eller där hemmahörande juridisk person.

Ba som utgår när utländsk fysisk eller juridisk person ger offentlig föreställning beräknas enligt vissa regler på den bruttoinkomst som anordnaren erhåller och det är denne som därvid är avgiftsskyldig. I övriga fall beräknas avgiften på den inkomst som tillflyter medverkande artist resp. den ersättning till vilken utländsk fysisk eller juridisk person är berättigad på grund av artists verksamhet. Också avgiftsskyldigheten som sådan är knuten till artisen och den ersättningsberättigade. Ansvar för avgiftens erläggande åvilar däremot i samtliga fall föreställningens anordnare eller — när det är fråga om artistisk verksamhet för radio eller TV — den som har att utge ersättningen.

Genom förevarande bestämmelser i förening med KL:s och Si:s föreskrifter att skattskyldighet inte föreligger för inkomst för vilken Ba skall erläggas har man från den vanliga inkomstbeskattningen skilt ut en speciell grupp av yrkesutövare, nämligen i stort sett artister som tillfälligt och kortvarigt utövar sin verksamhet här i landet. Till helt övervägande del är det fråga om utländska artister. I någon utsträckning rör det sig också om svenska artister som efter flyttning till utlan-

det i fråga om artistinkomst inte längre omfattas av KL:s och Si:s bestämmelser.

6.2 Synpunkter på nuvarande bestämmelser

Ba är en alldeles speciell skatt (avgift) i vår rika skatteflora. Dess ursprung är att söka i de gamla bevillningarna, vilket också framgår av namnet. BevL omfattade tidigare även andra bevillningsavgifter, vilka dock samtliga sedan länge är avskaffade.

BevL har ett ålderdomligt regelsystem som genom ändringar och påbyggnader gjorts svåröverskådligt och svårtillämpat. Behovet av en modernisering av de formella bestämmelserna är uppenbart. Bl. a. kritiseras att avgiftsuttaget är kombinerat med ett tillståndssystem. Tillståndsförfarandet är omständligt och avgiften måste erläggas i förskott. Ett tillståndsförfarande kan vidare stå i strid med principerna om mötesfrihet.

Kritik riktas även mot de materiella bestämmelserna, framförallt det förhållandet att beskattningsunderlaget för här uppträdande artist beräknas utan hänsynstagande till resekostnader. Vidare framförs klagomål mot den senaste avgiftshöjningen såsom alltför hård och besvärande för arrangörerna.

Resultatet av den senaste avgiftshöjningen har blivit en kraftig nedgång av antalet här medverkande utländska artister. Det anses vidare många gånger svårt att bestämma avgiftsunderlaget ("den inkomst som på grund av artistens medverkan tillflyter honom etc."; 4 § 2 mom. BevL) särskilt i sådana fall då artisen engageras genom förmedling av s. k. produktionsbolag eller liknande artistföretag. Man är även oförstående till innebörden av 4 § 3 mom. BevL. Kritik riktas mot den praxis som utvecklats i fråga om tillämpningen av 4 § 10 mom. c) BevL avseende regeringens rätt att för vissa fall medge befrielse från Ba. Ambassadernas ställningstaganden anses ha tillmätts allt för stor betydelse i regeringens beslut i dessa ärenden.

6.3 Riktlinjer för utredningens överväganden

6.3.1 Utländsk artist

Bestämmelserna i 4 § 2 mom. BevL är som framgår av det föregående i stort behov av en modernisering. Övervägandena om en modernisering och förenkling av förfarandet torde enligt utredningens mening främst böra ske med sikte på de yrkesutövare för vilka nuvarande bestämmelser om Ba gäller. I fråga om denna yrkesgrupp föreligger särskilda förhållanden av olika slag vid verksamhet här i landet. Frågan om de lösningar som man därvid kan komma fram till kan göras tillämpliga även på andra här i landet ej bosatta yrkesutövare, behandlas av utredningen i avsnitt 11.4.

Vad gäller de engagerade artisterna är en grundläggande fråga vem

skattskyldigheten skall åvila — artisten eller anordnaren. Denna fråga sammanhänger i sin tur bl. a. med vilket syfte som anses böra tillgodoses med skattebeläggningsen och på vilket underlag skatteberäkningen skall göras.

Syftet med nuvarande Ba är att genom en särskild beskattningsform säkerställa att utländsk artist blir beskattad för sin inkomst av artistiskt framträdande här i riket och att i samband därmed likställighet i möjligaste mån erhålles mellan inhemsk och utländsk artist. Översynen av BevL:s bestämmelser synes böra ske med detta syfte för ögonen. Därmed följer att skattebeläggningsen även i fortsättningen bör göras på grundval av den ersättning som artist erhåller från anordnare eller annan.

Det kan i och för sig synas naturligt att utgå från artisten som den skattskyldige och beräkna skatt inte på bruttoinkomsten utan på vad som återstår efter avdrag för kostnader av olika slag i samband med inkomstens förvärvande.

Man får emellertid hålla i minnet att en skatt med förut angivet syfte på artists inkomst måste grundas på en relativt grov uppskattning av den procent eller procentskala enligt vilken skatten skall utgå. Det synes därför inte vara mycket att vinna med att genom vidsträckta bestämmelser om avdragsrätt söka erhålla ett mer nyanserat skatteunderlag. Avvägningen av vad som skall erläggas i form av skatt bör även i fortsättningen kunna göras huvudsakligen med hjälp av ett på lämpligt sätt avvägt procentuttag. Härför talar också önskvärdheten av att förfarandet skall vara enkelt och lättillämpligt. Särskilda skäl talar dock för att hänsyn tas till rese- och transportkostnader.

Hur systemet än utformas måste enligt utredningens mening förutsättas att anordnaren eller annan, som betalar ersättning till artisten, skall vara ansvarig för skatten på ett eller annat sätt.

Denna ansvarighet kunde byggas in i ett till synes enkelt system med artisten som skattskyldig och med skyldighet för anordnaren eller annan, som betalar ut ersättningen, att verkställa skatteavdrag.

Utredningens överväganden har emellertid givit vid handen att ett system med artisten som formellt och reellt skattskyldig skapar flera praktiska problem, bl. a. vid efterföljande kontroll, vid ytterligare krav på skatt och vid återbetalning av skatt. Man kan vidare i ett sådant system som sagt inte underlåta att göra utbetalaren (anordnaren) ansvarig för skatten. Med hänsyn till de uppgifter i systemet som måste ligga på anordnaren finns det inga fördelar att vinna med att göra artisten skattskyldig. De speciella betingelser som gäller för artistens verksamhet här talar inte heller för att artisten bör vara skattskyldig. Denne förhandlar regelmässigt endast om sitt nettogage. För anordnaren innebär den på gaget belöpande skatten en med gaget jämställd kostnadspost. Vad nu har anförts har föranlett utredningen att överväga om det inte skulle innebära en fördel för skattesystemet om man gjorde anordnaren skattskyldig. Även om det principiella syftet är att beskatta inkomst som artisten förvärfvar genom artistiskt uppträdande här i riket är det enligt utredningens uppfattning inte nödvändigt att man vid bestämmelsernas utformning utgår från artisten

som skattskyldig för att syftet skall uppnås. Det väsentliga är att artistengagemang är förenade med en skatt som enligt vad tidigare har sagts i beskattningshänseende leder till bästa möjliga likställighet mellan inhemska och utländska artister. Ett sådant resultat bör kunna nås lika bra genom att skattskyldighet som i princip ersätter beskattning av artisten läggs på den som tar artistens tjänster i anspråk.

Vid ställningstagandet till föreliggande fråga om vem skattskyldigheten bör åvila bör också de nuvarande bestämmelsernas konstruktion beaktas. Den avgiftsskyldighet som enligt BeVL åvilar medverkande artist och i utlandet hemmahörande fysisk eller juridisk person som är berättigad till ersättning för annans artistiska verksamhet är i realiteten endast av formell natur. Om den som är ansvarig för Ba:s erläggande helt eller delvis underlåter att fullgöra sin betalningsskyldighet kan uppborgsmyndigheten nämligen inte rikta några anspråk mot den avgiftsskyldige. I praktiken berörs den avgiftsskyldige av bestämmelserna om Ba endast i den mån uppdragsgivaren med hänvisning till utgående avgift förmår den avgiftsskyldige att acceptera en lägre ersättning än den från början begärda.

Det kan tilläggas att om nuvarande avgiftsskyldighet för artist skulle kombineras med en personlig ansvarighet för avgiften skulle avtalsituationen mellan uppdragsgivare och artist sannolikt bli delvis en annan. Från teknisk och fiskal uppborgssynpunkt synes en dylik kombination dock inte få någon positiv betydelse. Det måste ju nämligen även med en sådan ordning förutsättas att den verkliga ansvarigheten för avgiften skall åvila uppdragsgivaren-anordnaren. Med hänsyn till den yrkesgrupp det här är fråga om torde man vidare inte komma ifråga att samtidigt utforma avgiften som en i princip definitiv källskatt. En kombination av avgifts- eller skattskyldighet för anordnare med personligt betalningsansvar för artist synes därför inte medföra några påtagliga fördelar. Mycket talar tvärtom för att man med en sådan lösning tvingas till lagtekniska konstruktioner som ger tillämpningssvårigheter för både anordnare och uppborgsmyndighet. Den omständigheten att anordnare också i ett reformerat system måste förutsättas ha det reella betalningsansvaret ger i stället anvisning om att detta ansvar hör samman med en skattskyldighet för de ersättningar som utges på grund av artists medverkan.

Lägger man i överensstämmelse med det sagda skattskyldigheten på den som har att svara för skattens erläggande innebär detta enligt BeVL:s nuvarande bestämmelser att skattskyldighet i princip kommer att åligga den som anordnar offentlig föreställning med medverkan av artist eller artistisk verksamhet för radio eller TV.

Fråga är då om man skall stanna härvid och alltså nöja sig med att även i fortsättningen knyta tillämpningen till offentlig föreställning samt artistisk verksamhet för radio och TV. Vad det härvid närmast gäller att bedöma är om skattskyldighet bör föreligga också när juridisk person eller fysisk person (eller dödsbo), för vilken artistersättningen utgör omkostnad i rörelse, engagerar utländsk artist för privat tillställning.

Ba:s anknytning till offentlig föreställning sammanhänger med att av-

giften från början utgick som en ren tillståndsavgift för anordnare av sådan föreställning. I ett moderniserat system med anordnaren som skattskyldig bör emellertid redovisnings- och betalningsskyldighet kunna fullgöras och kontrolleras utan att något krav på tillstånd ställs. Numera gällande grundlagsregler om mötesfrihet m. m. motiverar även att tillståndskravet bortfaller helt.

Inför bedömningen av denna fråga bör också erinras om bestämmelserna i artistskattekungörelsen (Ask). Enligt dessa skall avdrag för preliminär A-skatt göras från inkomst som utgör ersättning för artistisk verksamhet vid bl. a. tillställning. Avdrag skall dock inte göras när Ba utgår för inkomsten. Även fysisk person och dödsbo har avdragskyldighet om den till artisten utgivna ersättningen utgör omkostnad i rörelse. Det framstår som konsekvent att — vid sidan av denna avdragskyldighet för anordnare enligt Ask då fråga är om skattskyldighet enligt KL och Si — vid en modernisering av BeVL ställa en skattskyldighet för anordnaren av en sådan tillställning när den ges av juridisk person eller — under förut angiven förutsättning — fysisk person eller dödsbo.

Övervägande skäl synes sålunda tala för att en översyn av BeVL:s bestämmelser såvitt gäller medverkande artist görs med utgångspunkt i att beskattning av ersättning för artistiskt utövande här i riket av i utlandet bosatt artist skall ske genom att skattskyldighet för sådan ersättning åläggs anordnaren av tillställningen och inte artisten. Vissa anordnare av privata tillställningar bör dock undantas på motsvarande sätt som nu gäller för skatteavdrag enligt Ask. Skattskyldighet bör därvid föreligga även för — i överensstämmelse med vad som f. n. gäller — artistiskt utövande för radio eller TV.

Särskilda skäl talar för att i de fall ersättningen till artisten utges av annan än anordnaren utgivaren av ersättningen bör vara skattskyldig i stället för anordnaren. Denna fråga samt frågan om skattskyldighet m. m. då ersättning utges av utländskt artistföretag behandlar utredningen i ett följande avsnitt.

6.3.2 Skatt eller avgift

Det synes i och för sig naturligt att kalla den pålaga, som skall ersätta den nuvarande Ba, för skatt och i anslutning därtill döpa den till artistskatt. Emellertid används den benämningen allmänt för den preliminära A-skatt som avses i Ask. Då därjämte pålagan — trots att det såvitt gäller medverkande artist är fråga om en beskattning som i princip ersätter beskattning av artistens inkomst — även kan jämföras med de arbetsgivaravgifter som utgår enligt avgiftslagen (AvgL), anser utredningen att benämningen avgift bör användas.

6.3.3 Förslag

I enlighet med nu framförda synpunkter får utredningen föreslå att — såvitt gäller beskattning av ersättning som utges till här i riket icke

bosatt artist för artistiskt utövande vid tillställning här i riket — nu gällande Ba i princip ersätts av en artistavgift (Aag) för vilken anordnare eller annan, som utger ersättning, är direkt avgiftsskyldig. Bestämmelserna om denna avgift bör tas in i en särskild lag, benämnd lagen om artistavgift (AaL).

Beträffande nuvarande bestämmelse i 4 § 1 mom. BevL enligt vilken utländsk anordnare skall erlägga Ba för bruttoinkomsten av biljettintäkten vid offentlig tillställning m. m. kan övervägas att även i fortsättningen låta i huvudsak nuvarande materiella bestämmelser gälla eller att i stället göra bestämmelserna i KL och Si tillämpliga. I enlighet med sina överväganden i avsnitt 8 föreslår utredningen att reglerna utformas i huvudsaklig överensstämmelse med vad som nu gäller.

7 Ersättning till utländsk artist

7.1 Bosättningsbestämmelser

Förutsättning för att nuvarande bestämmelser om Ba skall tillämpas på artists inkomst är att det är fråga om i utlandet bosatt person. Uttrycket "i utlandet bosatt" är emellertid inte entydigt. Utredningen har i inledningsavsnittet (2.1.1) redogjort för bakgrunden till denna bestämmelse. Utredningen har därvid också sökt bedöma hur BeVL:s bosättningsbestämmelse bör ses i förhållande till KL:s föreskrifter om bosättning.

De av utredningen föreslagna bestämmelserna om Aag bygger liksom BeVL på behovet av en speciallagstiftning för artister som inte är bosatta här. Även när det gäller Aag bör sålunda förutsättning vara att artisten ej är bosatt här i riket. Härmed bör i första hand förstås att artisten ej har sitt egentliga bo och hemvist i Sverige och alltså inte skall vara kyrkobokförd här.

Som har framgått av redogörelsen i avsnitt 2.1.1 innebär KL:s bosättningsbestämmelser att en ej här bosatt person under vissa förhållanden anses ha sitt skatterättsliga hemvist i Sverige. En bosättningsregel i fråga om Aag måste därför utformas i anslutning till en bedömning i vilken mån bestämmelserna om Aag skall vara tillämpliga när artist kan anses ha skatterättsligt hemvist här enligt något av KL:s bosättningsrekvisit. Härom vill utredningen anföra följande.

Det är ställt utom allt tvivel att tillämpningen av KL:s anvisningar angående bosättning kan ställa skattskyldiga och beskattningsmyndigheter inför svårbedömda frågor. Med tanke på att det av utredningen föreslagna särskilda förfarandet bör vara så enkelt och lättillämpligt som möjligt är det både nödvändigt och önskvärt att bedömningen av en artists bosättning får ske efter delvis andra grunder. En önskvärd förenkling bör erhållas om en artist som är bosatt i utlandet behandlas som utländsk artist vid tillämpningen av bestämmelserna om Aag även om han med tillämpning av KL:s föreskrifter skulle vara att likställa med i Sverige bosatt skattskyldig på grund av att han, utan att vara bosatt i Sverige, stadigvarande vistas här.

De särskilda förhållanden, som har föranlett införande av bestämmelser om oinskränkt skattskyldighet för här ej bosatt svensk medborgare med bibehållen väsentlig anknytning till Sverige, bör däremot enligt utredningens mening beaktas även i fråga om här ej bosatt svensk

artist. Har artist en sådan anknytning till Sverige bör beskattning ske enligt KL:s och Si:s bestämmelser och bestämmelserna om Aag således inte tillämpas.

En ordning enligt vad här har sagts kommer att innebära — såvitt angår svensk artist — att Aag skall utgå när artisten ej har sitt egentliga bo och hemvist här och saknar sådan väsentlig anknytning till Sverige som avses med bestämmelsen i 53 § 1 mom. KL med tillhörande anvisningar. I fråga om artist som inte är svensk medborgare blir tillämpningen av bestämmelserna om Aag bara beroende av var han faktiskt har sitt egentliga bo och hemvist.

De regler som enligt utredningens förslag bör gälla kan i förevarande hänseende i stort sett uttryckas så att lagen skall äga tillämpning på här i riket icke bosatt fysisk person under förutsättning att han icke är svensk medborgare som enligt anvisningarna till 53 § KL kan anses bosatt här på grund av att han alltjämt har väsentlig anknytning till Sverige. Bosatt här i riket är den som här har sitt egentliga bo och hemvist. Bestämmelse i enlighet härmed har tagits in i en anvisningspunkt till 4 §. Samtidigt måste — i överensstämmelse med vad som f. n. gäller enligt 54 § första stycket c) KL — ges bestämmelse av innebörd att artist är frikallad från skattskyldighet för inkomst som motsvarar ersättning enligt bestämmelserna om Aag. Detta kan ske genom en omformulering av nämnda bestämmelse i KL. Se vidare härom i avsnitt 11.1.

Hemvistsakkunniga har i sitt betänkande Hemvist (SOU 1976: 39) föreslagit införande av nya definitioner av bosättningsbegreppet. Enligt förslaget skall den som har hemvist i riket vara kyrkobokförd här. I KL och Si har vidare uttrycket "bosatt" ersatts med "skatterättsligt hemvist". Enligt förslag till ändrad lydelse av punkt 1 av anvisningarna till 53 § KL har den skatterättsligt hemvist här i riket som

- a) har hemvist här
- b) utan att ha hemvist här stadigvarande vistas här;
- c) är svensk medborgare och har haft hemvist här, om han alltjämt har väsentlig anknytning till Sverige.

Andras lagstiftningen enligt hemvistsakkunnigas förslag bör den tidigare nämnda anvisningspunkten till 4 § få annan lydelse. Såsom icke bosatt i Sverige bör räknas den som icke har hemvist här. Svensk medborgare, som på grund av bestämmelsen i punkt 1 första stycket c) anvisningarna till 53 § KL anses ha skatterättsligt hemvist i Sverige skall dock räknas såsom bosatt här.

Den ordning som utredningen föreslår i förevarande hänseende torde inte innebära någon ändring i förhållande till nuvarande bestämmelser om Ba. Uttrycket "i utlandet bosatt fysisk person" i BevL synes enligt vad som har redovisats i avsnittet 2.1.1 innebära att bosättning utomlands skall anses föreligga även om den avgiftsskyldige enligt KL:s bestämmelser skall likställas med i Sverige bosatt skattskyldig på grund av att han, utan att vara bosatt i Sverige, stadigvarande vistas här. Det synes likaså finnas anledning att utgå från att förslaget att från det särskilda beskattningsförfarandet undanta svensk artist som inte är bosatt här men alltjämt har väsentlig anknytning till Sverige överens-

stämmer med vad som f. n. anses gälla.

Utredningen är medveten om att det i det särskilda fallet kan vara svårt för uppdragsgivaren att avgöra om en svensk medborgare som avrest från Sverige allttjämt skall kunna anses ha väsentlig anknytning hit. Man kan enligt utredningens mening inte heller förutsätta att anordnare av tillställning eller annan avgiftsskyldig helt skall svara för en sådan bedömning. Anordnaren bör vid tvekan kunna förhöra sig hos avgiftsmyndigheten hur bosättningsfrågan skall bedömas ur Aag-synpunkt. Utredningen förutsätter, att avgiftsmyndigheten ger den frågande ett — i varje fall preliminärt — besked som han kan följa utan risk för påföljd i form av avgiftstillägg eller liknande. Behov av dylikt besked kan finnas även i andra fall av tveksamhet, om en artist skall behandlas som utlandsartist eller ej. Det får anses ligga i avgiftsmyndighetens allmänna servicefunktion att lämna sådant besked varom här är tal. Utredningen har inte funnit anledning att för Aag föreslå införande av formella beslut med karaktär av förhandsbesked.

De bosättningsregler som utredningen föreslår och som skall tillämpas av avgiftsskyldiga och avgiftsmyndigheten bör enligt utredningens mening inte annat än helt undantagsvis föranleda beskattningsmyndighet till ändrad bedömning i bosättningsfrågan i ett skatteärende avseende artist. Vissa skäl skulle kunna åberopas för att helt undanta inkomst, för vilken Aag beräknats, från skattskyldighet enligt KL och Si. Utredningen föreslår dock inte några formella hinder för beskattningsmyndigheternas prövningsrätt. I praktiken torde dock regelmässigt ett beslut att tillämpa bestämmelserna om Aag accepteras av beskattningsmyndigheterna. Skulle emellertid beskattning ske och beslutet vinna laga kraft, bör detta, för att inte avgift och skatt skall utgå för samma belopp, föranleda undanröjande av beslutet om Aag. Se härom i avsnitt 11.1.

7.2 Tillämpningsområdet

7.2.1 Artist

I 4 § 2 mom. BevL stadgas, att i utlandet bosatt fysisk person, som här i riket medverkar vid offentlig föreställning, offentligt utförande av musik, såsom kafékoncert och dylikt eller vid annan offentlig tillställning eller utövar artistisk verksamhet för svensk ljudradio eller television, skall erlagga Ba med 30 % av den inkomst, som på grund av hans medverkan eller verksamhet tillflyter honom.

BevL är sålunda — såvitt nu är i fråga och allmänt uttryckt — tillämplig på i utlandet bosatt artist vid utövande av artistisk verksamhet (artistiskt utövande) vid tillställning i Sverige.

I utredningens lagförslag frångås inte denna grundläggande princip för tillämpningsområdet. Utredningen har övervägt olika förslag om hur begreppet artist skall beskrivas i lagtexten och därvid bl. a. arbetat med olika mer eller mindre ingående uppräknningar av artisteri, antingen i

den direkta lagtexten eller i anvisningar till lagen. Det har emellertid visat sig att en uppräknig som fullständigt täcker olika former av artisteri knappast går att åstadkomma. Det måste alltid bli fråga om allenast en exemplifiering med tillägg av "annan liknande verksamhet" eller annat tillägg. Utredningen har därför stannat för att i lagtexten tala endast om artist och artistiskt utövande och i stället i motiveringen ge en så utförlig beskrivning som möjligt av nu förekommande former av artistiskt utövande som enligt utredningens mening bör omfattas av den föreslagna avgiften.

Med ledning härav och av synpunkter som kommer fram i remissbehandlingen av betänkandet och av uttalande i blivande proposition och utskottsbetänkande kan sedan den centrala myndigheten — RSV enligt utredningens förslag — i anvisning lämna mer uttömmande exemplifiering av de olika former av artistiskt utövande som lagen avses omfatta. Om sedan under samhällslivets utveckling andra former av artistiskt utövande börjar uppträda, kan även sådana tas upp i anvisningar från RSV.

I 4 § 1 mom. BevL, som avser den som ger offentlig föreställning, ges viss exemplifiering av anordnarverksamhet. Där nämns konsert, opera eller annan musikalisk, dramatisk eller litterär föreställning samt cirkus eller varietéföreställning. Som exempel på andra offentliga föreställningar där Ba utgår, nämns bal och maskerad, karusell- och annan konstakning, målskjutning, ringkastning eller kraftprov, förevisande av människor, djur, naturalier eller andra föremål eller av panorama, biografbilder, vaxkabinett, optiska eller mekaniska konststycken.

Enligt 9 § AOst — i dess tidigare lydelse — avsågs med offentlig tillställning bl. a. teaterföreställning, konsert, tävling och uppvisning i sport och idrott, danstillställning, biografföreställning, pornografisk föreställning, cirkusföreställning, tivoli och marknadsnöjen och festtåg. Allmän teaterföreställning samt konsert- och biografföreställning har nu överförts till LAS som även omfattar annan allmän sammankomst för framförande av konstnärligt verk.

I 3 § Ask sägs att fråga om artistisk verksamhet föreligger bedöms med hänsyn till verksamhetens karaktär och omfattning samt omständigheterna i övrigt. Hit hänföres bl. a. utövande av musik, sång, skådespeleri, recitation och dans.

Enligt utredningens mening bör vid tillämpning av bestämmelserna om Aag med artist förstås person som uppträder eller framträder för åskådare eller åhörare i underhållningssyfte. Här avses i första hand musiker, sångare, skådespelare, recitator och dansör och liknande. Även dirigent hör hit. Som artist bör vidare betraktas den som uppträder vid pornografisk föreställning liksom akrobat, jonglör, buktalare, svärdsbrukare, trollkonstnär och annan illusionist samt annan på cirkus och tivoli och liknande uppträdande person. Vidare bör också person med speciella egenheter och den som förevisar djur (domptör, ormtjusare, cirkusryttare) behandlas som artist.

Statist och annan som på ett underhållande sätt medverkar i det artistiska framträdandet, bör behandlas som artist medan däremot ett rent biträde åt artist, t. ex. en pianists notvändare, scenpersonal och

liknande, inte bör räknas dit liksom inte heller regissör och teknisk personal.

En artist kan mot ersättning medverka med sin konst även vid tillställning av mer seriös art, t. ex. vid sammankomst i upplysnings-, undervisnings- eller uppfostringssyfte eller vid gudstjänstfirande eller annan religionsövning eller vid bröllop och begravning. Den till artisten utgivna ersättningen är självfallet avgiftspliktig. För här bosatt artist skall som regel göras skatteavdrag enligt Ask. För utländsk artist, som medverkar vid dylika tillställningar blir bestämmelserna om Aag tillämpliga. Om en utländsk artist däremot aktivt medverkar vid en sammankomst och därvid icke uppträder i sin egenskap av artist, t. ex. en sångare medverkar med ett föredrag i undervisningssyfte eller i den rituella delen av en gudstjänst bör artistiskt utövande inte anses föreligga.

För att Aag skall utgå förutsätts att fråga är om en i utlandet bosatt artist. Innebörden härav har behandlats i föregående avsnitt.

Fråga skall alltså vara om ersättning som utges till i utlandet bosatt artist för artistiskt utövande. Om artisten ägnar sig åt annan verksamhet, t. ex. tar anställning som lärare, blir de vanliga skattelagarna tillämpliga.

BevL omfattar även i utlandet bosatt idrottsmans utövande av sin idrott vid offentlig tillställning här i riket. Genom undantagsbestämmelse är dock idrottsmannen som regel avgiftsbefriad.

Utredningen föreslår att bestämmelserna om Aag skall omfatta också idrottsman. Med artist och artistiskt utövande likställes sålunda även idrottsman resp. dennes idrottsutövande. BevL:s bestämmelser om avgiftsbefrielse överförs samtidigt i stort sett oförändrade till den av utredningen föreslagna lagen; detta spörsmål behandlas mera ingående i avsnitt 9.3.

7.2.2 Tillställning m. m.

Det artistiska utövandet skall äga rum vid tillställning här i riket. Härmed avses ett uppträdande inför publik. I första hand avses tillställning som AOst eller LAS äger tillämpning på men även privat tillställning skall enligt utredningen förslag omfattas av bestämmelserna om Aag när den anordnas av juridisk person eller av fysisk person eller dödsbo, när ersättningen till artisten utgör omkostnad i rörelse. För dessa bestämmelser har redogjorts i avsnitt 6.3.1.

På motsvarande sätt som gäller enligt BevL skall Aag utgå också när det artistiska utövandet sker för svensk ljudradio eller television. Utövandet (produktionen av programmet) skall äga rum här i riket och utsändningen skall ske från sändare här i riket. För att markera överensstämmelsen med ett direkt artistiskt utövande inför publik begränsas tillämpningen av bestämmelserna om Aag till ersättning för förstagångs-sändning. Ersättning för reprissändningar får beskattas enligt de vanliga skattelagarna. Inkomst av royalty har utredningen inte ansett böra omfattas av det föreslagna avgiftsförfarandet. Se även specialmotive-ringen till 5 §.

Även om en filminspelning kan tänkas äga rum i tillställningslik-

nande former både inomhus och utomhus inför (gratis-)publik bör inspelningen normalt inte betraktas som "tillställning". En filminspelning har inte tillställningens syfte. En annan sak är att filminspelning kan äga rum vid tillställning på vilken bestämmelserna om Aag är tillämpliga.

7.3 Avgiftsunderlag m. m.

7.3.1 *Avgiftspliktig ersättning*

Enligt BevL (4 § 2 mom. första stycket) skall Ba erläggas för den inkomst som tillflyter artisten på grund av hans artistiska utövande. Till inkomsten skall hänföras i pengar bestämd ersättning, naturaförmåner och artistens eventuella andel av intäkten av tillställningen. Till artistens inkomst skall räknas också ersättning till annan i den mån ersättningen avser omkostnad för artisten. BevL:s här angivna föreskrifter ansluter till bestämmelse enligt vilken artisten anges som den som skall erlægga Ba. Artisten är med andra ord enligt BevL avgiftsskyldig. Denna avgiftsskyldighet är emellertid av formell natur eftersom ansvarigheten för avgiftens erläggande helt åvilar anordnaren.

De riktlinjer efter vilka utredningen anser att frågan om utländska artisters beskattning bör lösas innebär att anordnare eller annan som utger ersättning till artisten skall vara avgiftsskyldig både formellt och reellt. I enlighet härmed skall det underlag på vilket Aag beräknas utgöras av inte vad som tillflyter artisten utan den ersättning som utges till artisten för det artistiska utövandet. Den avgiftspliktiga ersättningen är med andra ord anordnarens kostnad för det artistiska utövandet till den del denna kostnad utgör ersättning till artisten.

Det avgiftsunderlag som erhålls enligt den beskattningsmetod som utredningen förordar kommer i praktiken att överensstämma med det underlag på vilket nuvarande Ba beräknas. Den avgiftspliktiga ersättningen kommer sålunda att motsvaras av vad artisten uppbär i pengar och naturaförmåner. Den skillnad det blir fråga om ligger därför inte i det förhållandet att avgiftsskyldigheten flyttas från artisten till anordnaren utan i det undantagande för vissa kostnader som utredningen i det följande föreslår vid beräkning av den avgiftspliktiga ersättningen. Den av utredningen förordade lösningen gör det vidare möjligt att begränsa ansvarigheten för Aag till vad som anordnare eller annan här i riket utger för artistens medverkan. Enligt nu gällande bestämmelser kan avgiftsskyldighet och därmed betalningsskyldighet uppkomma för belopp som överstiger vad som utgetts för artistens medverkan.

7.3.2 *Avgiftsunderlaget*

I första hand bör frågan ställas om det skulle vara möjligt att på motsvarande sätt som vid inkomstbeskattningen tillämpa en form av "nettobeskattning" vid uttaget av Aag. Anordnaren skulle i enlighet härmed från den utgivna ersättningen undanta artistens alla kostnader för det artistiska utövandet här. Det ligger dock i sakens natur att det inte

är möjligt att tillämpa en ren "nettobeskattning" i ett system med avgiftsskyldighet för anordnare. Om inte anordnaren själv stått för kostnaderna kommer han i regel inte att ha eller kunna skaffa sig tillförlitliga uppgifter om dem. Det går vidare inte att generellt bygga en rätt till undantag för alla slag av kostnader på uppgifter från artisten utan att göra denne ansvarig för uppgifternas riktighet, vilket skulle tynga systemet med icke önskvärda kontrollåtgärder. Som tidigare antytts anser utredningen att avgiftsunderlaget för Aag bör bestämmas med undantagande av endast vissa kostnader (jämför avsnitt 6.3.1).

Som ersättning skall som sagt tas upp vad som utges i pengar eller naturaförmåner till den utländske artisten. Även när det gäller utgivna naturaförmåner är det den avgiftsskyldiges faktiska kostnad som skall tas upp som avgiftspliktig ersättning. Förmånen av kost och logi bör dock enligt utredningens mening värderas på ungefär samma sätt som sker vid den vanliga inkomstbeskattningen. Härtill återkommer utredningen i det följande.

Om enligt avtal mellan den avgiftsskyldige och artisten ersättningen eller del av ersättningen inte skall utbetalas till artisten utan tillställas annan ingår även sådan utbetalning i avgiftsunderlaget.

Fall kan inträffa, där uppträdande artist erhåller ersättning inte bara från den avgiftsskyldige utan även från annat håll, t. ex. pris i form av kontantpris eller värdefulla varor (här bortses från sedvanliga medaljer, plaketter, bågare och liknande) vid en tävling. Om i ett sådant fall prisfrågan reglerats redan i avtalet, dvs. avtalet innehåller bestämmelse om att pris kan utgå utöver gaget, bör värdet av priset anses utgöra en del av ersättningen.

Vad gäller artistens kostnader för uppehälle under uppträdanden i Sverige vore det i och för sig tänkbart att medge avdrag härför från bruttoersättningen liksom att bortse härifrån då kost och logi tillhandahålls artisten av den avgiftsskyldige. Enligt utredningens mening måste man emellertid i så fall för att förhindra missbruk införa bestämmelser som reglerade grunderna för dessa avdrag. Utredningen föreslår i stället att avgiftsunderlaget bestäms utan avdrag för dessa kostnader. Förmån av fritt vivre bör därvid tilläggas den kontanta ersättningen. Ett enkelt och praktiskt avgiftssystem förutsätter att värdet av förmånen bör beräknas efter generella grunder som fastställs av RSV. I stället för att medge avdrag för vivrekostnader bör hänsyn till dessa kostnader tas då det gäller att fastställa storleken i procent av Aag.

Utredningen anser däremot att man bör kunna bortse från de direkta resekostnaderna i samband med ett engagemang vid beräkandet av avgiftsunderlaget. Till skillnad från vivrekostnaderna kan resekostnaderna variera högst avsevärt. Det föreligger därför sämre förutsättningar än i fråga om vivrekostnaderna att genom avvägning av avgiftsprocenten på ett rättvist sätt beakta resekostnaderna om man låter dessa ingå i avgiftsunderlaget. Samtidigt är det här fråga om en kostnadspost, som anordnaren oftare än i fråga om andra kostnadsposter själv betalar, antingen genom att tillhandahålla artisten fria transportmedel eller biljetter eller genom att ersätta artisten för hans resekostnader mot bestyrkt reseräkning. Även om artisten själv står för sina resekostnader

bör det vara relativt lätt att ge anordnaren bestyrkta uppgifter om dessa kostnader.

Det bör även framhållas att beträffande de direkta resekostnaderna gäller f. n. i fråga om preliminärskatteavdraget enligt Ask, att skatteavdrag icke utgår "på särskilt beräknad reseersättning, såvitt den avser kostnaden för själva resan" (4 §).

Utredningen föreslår således att man vid fastställande av den ersättning, som skall utgöra underlag för beräkning av Aag, skall undanta nödvändig resekostnad inklusive transportkostnad. I uttrycket "nödvändig" ligger, att resekostnaden varit nödvändig för att det artistiska utövandet skulle komma till stånd. Det är alltså i regel inte fråga om en bedömning av kostnaden som sådan, dvs. av färdsettet eller färdvägen, som den avgiftsskyldige haft i samband med ett engagemang. Om den avgiftsskyldige inte själv bekostat resan utan kostnaden bygger på uppgift från artisten föreligger dock särskilda skäl för avgiftsmyndigheten att göra en mer ingående skälighetsbedömning.

De resekostnader, som enligt utredningens mening inte bör medräknas i avgiftsunderlaget, är i första hand kostnader som avser artisten personligen, hans resa till och från Sverige och mellan olika uppträdandeplatser här samt kostnaderna för transport av hans bagage inkl. ev. utrustning för hans uppträdanden. Därutöver synes rimligt att som nödvändig resekostnad även godta resekostnader som avser medhjälpare som antingen direkt medverkar i det artistiska uppträdandet eller som behövs för att artisten skall kunna fullgöra sitt artistiska utövande, t. ex. till en orkester eller ett teatersällskap hörande ljudtekniker eller materielförvaltare ("nödvändig medhjälpare"). Däremot skall hänsyn inte tas till resekostnader för en artists personliga sekreterare och annat liknande biträde och inte heller till motsvarande kostnader för medresande anhörig.

Bekostas nödvändig resa och transport av anordnaren genom ersättning mot reseräkning från artisten skall visserligen uppgift lämnas vid avgiftsredovisningen om ersättningens storlek men avgiftsunderlaget påverkas inte.

Svarar artisten själv för sina resor och transporter måste för att hänsyn skall kunna tas till dessa kostnader vid fastställande av avgiftsunderlaget en förutsättning vara att artisten för den avgiftsskyldige (liksom då reseersättning utges) styrker sina kostnader. Denne är nämligen i sin tur skyldig att vid begäran av avgiftsmyndigheten styrka vilka kostnader som förelegat. Kostnaderna skall redovisas i artistuppgiften.

Om en utländsk artist gör en turné engagerad av flera avgiftsskyldiga kan problem uppkomma vid fastställande av avgiftsunderlag för de olika avgiftsskyldiga, såvitt gäller avdrag för resekostnader, som artisten själv betalar. Det avdrag för dessa, som de olika avgiftsskyldiga får göra, måste begränsas till att avse vad av resekostnaderna som belöper på resp. engagemang. En förutsättning för att avgiftsskyldig skall få göra avdrag för resekostnader som artisten haft är som sagt att denne styrker dessa för den avgiftsskyldige. Artisten förutsättes därvid visa också hur de gemensamma resekostnaderna fördelar sig på

de olika engagemangen. Det kan enligt vad utredningen erfarit antas att de avgiftsskyldiga vet att turnéen består av olika engagemang och vilka dessa är. Detta gäller även vid turnéer som sträcker sig över flera länder än Sverige.

Om artisten tillhandahålls färdmedel eller får fria resor av de olika avgiftsskyldiga uppkommer inte nu nämnda problem. De utgifter för resekostnader, som de avgiftsskyldiga haft, ligger utanför avgiftsberäkningen.

Sedan hänsyn på detta sätt tagits till resekostnaderna ingår i avgiftsunderlaget den övriga kostnad anordnaren haft dvs. den övriga ersättning som artisten uppburit för sitt artistiska utövande inklusive värdet av fritt vivre och andra förmåner som kommit honom tillgodo t. ex. kostnader som ersatts för medresande anhörig.

Om artisten får sin ersättning av ett utländskt artistföretag kan det uppenbarligen ibland vara svårt för den avgiftsskyldige att få fram tillförlitliga uppgifter om den ersättning som utgått till artisten. Svårigheter av detta slag föreligger även vid tillämpning av bestämmelserna om Ba. Det ställs därför också i det av utredningen föreslagna systemet krav på den avgiftsskyldige att han på allt sätt söker ge stöd för riktigheten av uppgiven ersättning. Framstår uppgifterna inte som trovärdiga skall avgiftsmyndigheten enligt utredningens förslag ha möjlighet att göra en skönsmässig bedömning.

I de fall en artist är anställd hos ett artistföretag mot fast lön är det ofrånkomligt med en uppskattning av hur mycket av lönen som belöper på de olika uppträdandena. En sådan uppskattning får på grundval av den avgiftsskyldiges upplysningar göras på samma sätt som f. n. sker vid uttagande av Ba.

7.3.3 Svensk artist

I BevL infördes från år 1970 en särskild bestämmelse i 4 § 3 mom. om uttagande av Ba, då artistersättning tillkommer s. k. utländsk mellanhand. Bestämmelsen tillkom närmast för att förhindra skatteflykt såvitt avser här i landet bosatt artist. Utredningen föreslår liknande bestämmelse i det lagförslag som utredningen lägger fram. Aag skall alltså erläggas också för betalning som utges till utländskt artistföretag för artistiskt utövande vid tillställning här i riket eller för svensk ljudradio eller television av *svensk* artist under förutsättning att artisten eller honom närstående person har ett icke oväsentligt inflytande i företaget. Bestämmelsen föreslås även gälla för svensk idrottsman. Se ytterligare härom i specialmotiveringen till 8 §.

7.4 Avgiftsskyldighet och ansvarighet för avgift

Utredningen har för sitt förslag till beskattning av utländsk artist valt att lägga avgiftsskyldigheten på anordnaren eller annan som utger ersättning till artisten. Skälen till att utredningen inte knutit avgiftsskyldigheten enbart till anordnaren är följande.

Enligt bestämmelserna om Ba är det anordnaren som svarar för avgiftens erläggande. Denna lösning framstod säkerligen från början som naturlig och praktisk. Det var ju då regelmässigt anordnaren som engagerade artisterna och betalade ut den avtalade ersättningen till dem. Förhållandena har emellertid ändrats. Det har nämligen blivit allt vanligare att anordnarna köper artistframträdandena i form av s. k. paket genom avtal med svenska eller utländska artistföretag (produktionsbolag). I sådana fall är det inte anordnaren utan artistföretaget som utger ersättningen till artisterna och deras medhjälpare. Vid redovisning av underlaget för beräkning av Ba får anordnaren förlita sig på de uppgifter om ersättningens storlek som artistföretaget lämnar.

Utredningen anser att man vid en övergång till avgiftsbeläggning av utgiven ersättning bör beakta dessa förhållanden och alltså göra den avgiftsskyldig som i det särskilda fallet utger ersättningen och därmed står närmast till att svara för att avgiftsunderlaget blir riktigt redovisat. En sådan överflyttning av avgiftsskyldigheten har fördelar även från andra synpunkter. När ett svenskt artistföretag svarar för en artistturné med anordnare på olika platser i landet är det f. n. varje anordnare som är skyldig att svara för redovisning och avgiftsbetalning. Genom att artistföretaget blir avgiftsskyldigt läggs redovisnings- och betalningsskyldighet i en hand. Denna lösning ansluter också väl till utredningens förslag i det följande att uppbörderna av Aag skall handhas av en enda avgiftsmyndighet, nämligen länsstyrelsen i Stockholms län. I överensstämmelse härmed bör bestämmelserna om avgiftsskyldighet i första hand utformas så att avgiftsskyldighet kommer att åvila anordnare och svenskt artistföretag som utger ersättning för artistiskt framträdande. När ersättningen avser artistisk verksamhet för svensk ljudradio eller television är det Sveriges Radio med dotterbolag — i utredningens lagförslag definierat som "radioföretag" — eller i förekommande fall svenskt artistföretag som blir avgiftsskyldigt.

Som nämnts kan förvärv av artistframträdanden göras också från utländskt artistföretag. Det ligger i sakens natur att man inte bör lägga avgiftsskyldigheten på ett sådant företag. Avgiftsskyldigheten bör i dylika fall åvila den som erlägger betalning för det artistiska framträdandet till det utländska artistföretaget. Avgiftsskyldig blir då — beroende på vem som erlagt betalningen — anordnare, radioföretag eller svenskt artistföretag. Utredningen har i fråga om här föreliggande fall övervägt om avgiftsskyldigheten på liknande sätt som f. n. gäller beträffande Ba bör avse vad som faktiskt utges i ersättning till artisten eller om den bör begränsas på visst sätt. Utredningens överväganden har gett vid handen att bestämmelserna bör utformas så att avgiftsskyldigheten i princip kommer att gälla till artisten utgiven ersättning men med den begränsningen att avgift inte skall beräknas på mer än som har betalats till det utländska artistföretaget.

Den omständigheten att avgiftsskyldigheten i förekommande fall förskjuts från anordnare eller radioföretag till svenskt artistföretag bör enligt utredningens mening å andra sidan inte leda till att anordnaren eller radioföretaget frigörs från ansvarighet för Aag. Anordnaren och radioföretaget bör i sådana fall vara solidariskt ansvariga med det

svenska artistföretaget för avgiften. Detsamma bör gälla svenskt artistföretag som i sin tur har utgett betalning till annat svenskt artistföretag. Det framstår dock som rimligt att den ansvarighet som på detta sätt skall åvila anordnare, radioföretag och svenskt artistföretag begränsas. Utredningen anser det sålunda skäligt med en bestämmelse om att ansvarigheten inte skall omfatta mer än som svarar mot avgift som beräknas på vad den ansvarige betalar till svenskt artistföretag.

Bestämmelser om avgiftsskyldighet och ansvarighet i enlighet med det nu sagda har tagits in i 9 och 10 §§ i den föreslagna lagen om Aag. Till frågan om hur det solidariska ansvaret skall fastställas m. m. återkommer utredningen i specialmotiveringen till 10 §.

Utredningen vill till sist säga några ord om den lagtekniska utformningen av bestämmelserna om avgiftsskyldighet m. m.

I 5 § i utredningens lagförslag anges att Aag skall erläggas för ersättning som utges till utländsk artist för artistiskt utövande vid tillställning m. m. Vem som är skyldig erlagga Aag framgår av bestämmelserna i 9 §. Utredningen har alltså inte i en paragraf knutit samman avgiftssubjekt och avgiftsobjekt. Som torde ha framgått är förklaringen härtill att avgiftsskyldighet för anordnare, radioföretag och svenskt artistföretag inte förutsätter att de själva utgett ersättning till artisten. Avgiftsskyldighet föreligger även när ersättningen betalas ut av utländskt artistföretag. Avgiftsskyldighet ersätts vidare i vissa fall av solidarisk ansvarighet för avgiften. Bestämmelserna får därför enligt utredningens uppfattning bättre överskådlighet och en från redaktionell synpunkt mer tilltalande utformning om föreskrifterna angående avgiftspliklig ersättning, avgiftsskyldighet och ansvarighet hålls i sär i skilda paragrafer.

7.5 Artistavgiftens avvägning

7.5.1 Allmänna synpunkter

En redogörelse för de överväganden som gjordes vid bestämmandet av nuvarande och tidigare procentsatser har lämnats i avsnittet 2.1.10. Som framgår av denna redogörelse har avvägningen av nuvarande Ba gjorts mot bakgrund av önskemål om att utländska och svenska artister så långt som möjligt skall vara likställda i konkurrensen om arbetstillfällena. Även den av utredningen föreslagna Aag bör självfallet avvägas med dessa önskemål för ögonen.

Aag skall beräknas på den ersättning som anordnare m. fl. betalar till utländsk artist för hans uppträdande. Det enda avdrag som skall få göras från ersättningen är avdrag för de rese- och transportkostnader som har varit nödvändiga för artistens medverkan. En artist har dock inte sällan också andra kostnader för vilka avdrag skulle medges vid vanlig inkomstbeskattning. Härvid kan bl. a. nämnas fördyrade levnads-kostnader, kostnader i form av lön till underengagerade artister eller andra medverkande och agentprovision. Det underlag på vilket Aag skall beräknas kan därför i ett fall — när artistens icke avdragsgilla

kostnader är små — sägas i stort sett svara mot en beskattningsbar inkomst medan det i ett annat fall kan inkludera så stora kostnader att det närmast är att jämställa med en bruttoinkomst. Även dessa förhållanden måste hållas i minnet vid bestämmande av Aag:s storlek.

Aag bör avvägas även med beaktande av de beskattningsbestämmelser som enligt KL och Si gäller för i utlandet bosatt person, som förvärvar inkomst vid tillfällig vistelse här i landet. Dessa bestämmelser är f. ö. i princip tillämpliga på utländsk artist, som uppbär inkomst här i landet, men undantas från tillämpning när fråga är om artistisk verksamhet. Enligt bestämmelserna för här icke bosatt skattskyldig medges inte allmänna avdrag, grundavdrag eller skattereduktion. Vidare utgår kommunalskatt — för gemensamt kommunalt ändamål — efter en skattesats av 10 %. Som jämförelse kan nämnas att den genomsnittliga kommunala utdebiteringen f. n. är ca 27 kr. Den kommunala skattesatsen är med andra ord f. n. ca 27 %.

Med vilka skattebelopp och procentsatser statlig och kommunal inkomstskatt för närvarande (inkomståret 1977) sammanlagt utgår i olika inkomstlägen för här i riket resp. i utlandet bosatt fysisk person framgår av följande tabell 7.1.

Tabell 7.1 Tabell för jämförelse av skatteuttag för här resp. i utlandet bosatt fysisk person

Här bosatt skattskyldig: Ej förvärvsavdrag eller skattereduktion (1 800 kr.). Kommunal utdebitering = 27 kr. Beskattningsbar inkomst = årsinkomst — 5 000 kr.

I utlandet bosatt skattskyldig: Beskattningsbar inkomst = årsinkomst. Kommunal utdebitering = 10 kr.

Årsinkomst	Här bosatt		I utlandet bosatt	
	Skattebelopp	Skatt i % av årsink.	Skattebelopp	Skatt i % av årsink.
10 000	1 200	12	1 200	12
15 000	2 650	17,7	1 800	12
20 000	4 100	20,5	2 500	12,5
25 000	5 650	22,6	3 300	13,2
30 000	7 300	24,3	4 300	14,3
35 000	9 150	26,1	5 550	15,9
40 000 ^a	11 500	28,8	7 100	17,8
45 000	13 900	30,9	8 900	19,8
50 000	16 550	33,1	11 150	22,3
55 000	19 650	35,7	13 450	24,5
60 000	22 800	38,0	15 800	26,3
65 000	26 000	40,0	18 200	28,0
70 000	29 250	41,8	20 850	29,8
75 000	32 750	43,7	23 750	31,7
80 000	36 500	45,6	26 650	33,3
85 000	40 250	47,4	29 600	34,8
90 000	44 050	48,9	32 550	36,2
95 000	47 850	50,4	35 500	37,4
100 000	51 650	51,7	38 450	38,5

^a Särskild skattereduktion (250 kr.) för här bosatt skattskyldig upphör i detta inkomstskikt.

7.5.2 Överväganden och förslag

Man synes mot bakgrund av de i föregående avsnitt redovisade synpunkterna få konstatera att några fördelar inte står att vinna med en gradering av avgiftsuttaget efter artistersättningens storlek. Variationerna i de icke avdragsgilla kostnadernas andel av avgiftsunderlaget är alltför stora för att en sådan metod skulle kunna bedömas vara överlägsen en avgiftsberäkning efter en generellt gällande procentsats. Här- till kommer att en avvägning av avgiftsuttaget efter ersättningens storlek — eller med andra ord en i högre eller lägre grad progressiv avgiftsberäkning — är mindre väl förenlig med en avgift som är utformad som en arbetsgivaravgift. En tillämpning av en differentierad avgift skulle dessutom enligt utredningens uppfattning vara förenad med betydande svårigheter.

Utredningen har därför stannat för att föreslå att Aag beräknas enligt en fast procentsats. Angående procentsatsens storlek vill utredningen anföra följande.

Procentsatsen bör bestämmas med hänsyn till en beräkning efter vilken skattesats utländsk artist lämpligen borde beskattas om man i stället införde ett system enligt vilket utländsk artist var skattskyldig. Denna beräkning skall göras med beaktande av de tidigare redovisade synpunkterna. Hänsyn skall alltså tas till bl. a. att utländsk artist medges avdrag endast för rese- och transportkostnad och att den kommunala skattesatsen för i utlandet bosatt fysisk person f. n. är 10 %. Önskemålet om att det så långt som möjligt i konkurrenshänseende bör föreligga jämställdhet mellan utländsk och svensk artist skall också beaktas.

Enligt utredningens bedömning ger en vägning vid handen att valet av skattesats bör ske i skalan 20—25 %.

Som framgår av följande tabell 7.2 motsvaras en skatt för utländsk artist efter en skattesats på 20—30 % i ett avgiftssystem av det slag utredningen förordar av en avgift på 25—42,86 %. Höjningen av procentsatserna i avgiftskolumnen utgör en uppräknig av procentsatserna i skattecolumnen med hänsyn till att den föreslagna Aag bestämmas på ett underlag i vilket utgående Aag inte inräknas.

Tabell 7.2 Tabell utvisande förhållandet mellan skatt och avgift

Skatt för artisten %	Avgift %
20	25
21	26,58
22	28,21
23	29,87
24	31,58
25	33,33
26	35,14
27	36,99
28	38,89
29	40,85
30	42,86

Utredningen anser att procentsatsen för Aag lämpligen bör fastställas till 30 %. En Aag efter denna procentsats motsvarar som framgår av tabell 7.2 vid vanlig beskattning ett skatteavdrag på 23 % (23,1 %). Ett skatteuttag med 23 % erhålls vidare för en i utlandet bosatt person, som beskattas enligt KL och Si, vid en årsinkomst (beskattningsbar inkomst) om 50—55 000 kr.

Den nedsättning av nuvarande Ba som utredningens förslag innebär kommer som synes inte till uttryck i själva procentsatsen utan i det förhållandet att Aag skall utgå med 30 % av utgiven ersättning medan Ba på 30 % numera i praxis ses som ett skatteavdrag på inkomst och alltså vid avtal om "fri skatt" motsvarar en avgift på 42,86 %.

I ett senare avsnitt (11.2) belyser utredningen den föreslagna Aag i förhållande till gällande dubbelbeskattningsavtal. Utredningen anmärker bl. a. att utländska artister på grund av skatteeffekten i hemlandet av den föreslagna Aag kan komma med krav på höjt gage. Även denna omständighet har beaktats vid utredningens överväganden och förslag om en Aag av 30 %.

7.5.3 *Förhöjd avgift*

Utredningens förslag innebär sålunda en enhetlig Aag om 30 %. Utredningen vill dock redovisa, att utredningen med tanke på en särskild grupp artister övervägt föreslå en viss differentiering av avgiften. Detta gäller sådana artister, t. ex. restaurangmusiker, orkestermedlemmar och liknande, som har längre engagemang och som därför vistas här under längre tid dock utan att bosätta sig här.

Som har framgått av avsnitt 7.1 anser utredningen att bestämmelserna om Aag skall vara tillämpliga i stället för KL och Si även när ersättning utges till artist som ej är bosatt här i landet men som vistas stadigvarande här. Undantagsvis kan således t. ex. en utländsk musiker, som har sitt egentliga bo och hemvist i utlandet, enligt förslaget vara anställd här en längre tid utan att bli skattskyldig enligt KL och Si. Uppdragsgivaren (arbetsgivaren) är i stället avgiftsskyldig.

Vid avvägningen av den föreslagna procentsatsen om 30 % har utredningen tagit hänsyn bl. a. till att vid avgiftens beräkning endast rese- och transportkostnader som varit nödvändiga för artistens medverkan får undantas. Vidare har de beskattningsbestämmelser som gäller enligt KL och Si vid tillfällig vistelse här i landet beaktats samt hänsyn även tagits till konkurrensen mellan svensk och utländsk artist.

Till artist utgiven ersättning utgör normalt för artisten bruttointäkt av verksamheten här. När det gäller en utländsk musiker som anställs här i landet för en längre tid kan man dock utgå från att hans ersättning i många fall i stort sett kommer att motsvara ett nettogage. Han har visserligen normalt fördyrade levnadskostnader under vistelsen här men ju längre tid han stannar desto större möjlighet har han att nedbringa dessa kostnader.

Det kan hävdas att Aag:s avvägning innebär en fördel för avgiftsskyldig som under en längre tid har en i utlandet bosatt musiker engagerad. Konkurrensförhållandet gentemot musiker bosatt i Sverige kan

sågas blir mer markerat. Enligt utredningens mening skulle en tänkbar lösning av denna konkurrenssituation vara att höja Aag till förslagsvis 40 % av den ersättning som en arbetsgivare utger till en musiker efter viss tids anställning.

En sådan bestämmelse — som bör gälla artister i allmänhet men som i praktiken närmast kommer att träffa artistersättning till musiker anställd i orkester eller på restaurang och liknande — skulle kunna utformas på så sätt att för ersättning till utländsk artist som arbetsgivare utger för tid utöver 100 dagars anställning hos arbetsgivaren under loppet av två på varandra följande kalenderår utgår artistavgift med 40 % av avgiftsunderlaget. Utredningen har ansett sig böra redovisa detta spörsmål dock utan att lägga fram förslag härom. Den skisserade bestämmelsen kan bli svår att tillämpa och kontrollera och blir naturligtvis verkningslös om artisten byter arbetsgivare under vistelsen här.

8 Inkomst av offentlig tillställning m. m.

8.1 Inledning

Enligt 4 § 1 mom. BevL skall Ba erläggas av i utlandet bosatt fysisk person och där hemmahörande juridisk person som mot inträdesavgift eller motsvarande avgift ger offentlig föreställning eller tillställning här i landet (utländsk anordnare). Ba utgår med 15 % av verklig eller beräknad bruttointkomst dock alltid med minst ett visst belopp (50 kr.) per tillställning eller dag. Med offentlig föreställning eller tillställning avses offentlig tillställning enligt AOst eller allmän sammankomst enligt LAS. Ba erläggs i princip i förskott enligt ett tillståndsförfarande som närmare regleras i TstK.

Som framgår av utredningens statistikuppgifter (avsnitt 5.1) redovisas Ba för biljettintäkter (4 § 1 mom. BevL) endast i mycket liten utsträckning. Den främsta anledningen härtill är att framträdanden av utländska artister till helt övervägande del anordnas av svenska arrangörer som inte är avgiftsskyldiga för inkomst av biljettintäkter. Avgiftsskyldighet föreligger däremot i sådana fall enligt 4 § 2 mom. BevL för den ersättning som den svenske arrangören utger till artisterna. Vidare gäller enligt dubbelbeskattningsavtal regelmässigt undantag från avgiftsskyldigheten enligt BevL till den del avgiftsskyldigheten inte avser inkomst för artistiskt utövande. Annan inkomst kan således regelmässigt inte beskattas här.

8.2 Överväganden och förslag

8.2.1 *Utländsk anordnare — artist*

Utländsk artist som själv anordnar sitt framträdande här i landet och uppbär inkomst av biljettintäkter från föreställningen omfattas inte av den föreslagna avgiftsskyldigheten. Denna avgiftsskyldighet tar sikte på endast engagerade artister dvs. fall då ersättning utges i ett uppdragsförhållande mellan t. ex. anordnare och artist. Det krävs således särskilda bestämmelser för att skyldighet att erlagga Aag för biljettintäkter skall föreligga. Utan sådana bestämmelser (och undantagsbestämmelser i KL och Si) skulle skattskyldighet för inkomsten i fråga föreligga enligt KL och Si. Inkomsten skulle således enligt KL be-

skattas kommunalt i Stockholm för gemensamt kommunalt ändamål med taxering i för riket gemensam taxeringsnämnd (GD; 57 § 1 mom. och 59 § 3 mom. KL samt 4 § TL). Även enligt Si skulle taxering åsättas i GD (14 § Si och 4 § TL). Enligt utredningens mening talar bl. a. samordningsskäl, kontrollskäl och ärendemängden för att inkomst av biljettintäkter och motsvarande intäkter som uppbärs av anordnare som även framträder som artist på liknande sätt som i dag bör beskattas med en schablonmässigt beräknad "anordnaravgift" och undantas från skattskyldighet enligt KL och Si.

Den bakomliggande tanken med den tidigare föreslagna avgiftsskyldigheten för anordnare m. fl. är att ersätta beskattning av utländsk artist för artistiskt utövande här. En "anordnaravgift" utgör däremot en direkt beskattning av anordnares inkomst. Då de olika avgifterna således är av olika karaktär skulle det kunna ifrågasättas att ta in bestämmelser om "anordnaravgift" i en särskild författning. Utredningen anser emellertid, bl. a. med hänsyn till den mycket begränsade ärendemängden, att bestämmelserna om "anordnaravgift" bör tas in i en särskild avdelning av den föreslagna lagen och att artistavgift således skall erläggas även för inträdesavgift eller motsvarande avgift som uppbärs av utländsk artist som själv står som anordnare.

8.2.2 *Annan utländsk anordnare*

Nästa fråga är om den i föregående avsnitt föreslagna avgiftsskyldigheten bör omfatta också utländsk anordnare, som inte själv framträder såsom artist, t. ex. anordnare av tivolinöjen. Enligt utredningens mening talar bl. a. samordningsskäl för att avgift även i här avsedda fall erläggs för biljettintäkterna på sätt som nu gäller.

8.2.3 *Avgiftsskyldighet m. m.*

Utredningen föreslår sålunda att här i riket icke bosatt fysisk person eller icke hemmahörande juridisk person som mot inträdesavgift eller motsvarande avgift anordnar offentlig tillställning eller vissa allmänna sammankomster skall erlægga en "anordnaravgift". Den föreslagna avgiftsskyldigheten skall omfatta dels offentlig tillställning enligt AOst dels sådan sammankomst enligt LAS som avser allmän teaterföreställning, konsert, biograföreställning eller annan allmän sammankomst för framförande av konstnärligt verk. En redogörelse för vad som enligt AOst och LAS förstås med offentlig tillställning resp. allmän sammankomst har lämnats i avsnitt 2.1.1.

Utredningen föreslår vidare — i likhet med vad som enligt förarbetena till BeVL och TstK gäller beträffande Ba — att föredrag och religionsövning (andaktsövning) undantas från den föreslagna avgiftsskyldigheten.

För utländsk anordnare föreslås samma bosättningsbestämmelser gälla som föreslagits i fråga om artist. Se ytterligare härom i specialmotiveringen till 53 och 54 §§. I avsnitt 11.1 berörs Aag i förhållande till inkomstskatten.

Avgiften föreslås omfatta även mot biljettintäkt svarande inkomst. Härvid avses bl. a. inkomst genom att en föreställning abonneras eller avgift som tas ut (vid sidan av den ordinarie avgiften) för t. ex. visning av djurstallar.

Utredningen föreslår inte någon ändring av nuvarande procentsats, 15 %, som fastställdes 1969. Denna procentsats får anses vara rimligt avvägd med hänsyn bl. a. till att den beräknas på bruttoinkomsten utan några avdrag eller undantag för kostnader. Avgift utgår således även om en föreställning går med förlust.

Utredningen föreslår slutligen att avgift inte skall erläggas för biljettintäkter vid framträdande som utgör led i kulturutbyte. (Se härom i avsnitt 9.4). Avgift skall inte heller erläggas för vad fysisk person uppstår som frivillig avgift vid tillställning eller sammankomst utomhus. Sistnämnda undantagsstadgande motiveras i avsnitt 9.2. Till skillnad mot vad som i dag gäller föreslås att sådan inkomst skall vara skattepliktig enligt KL och Si.

8.2.4 *Uppgiftsskyldighet m. m.*

Utredningens överväganden och förslag beträffande redovisning och inbetalning av avgiften m. m. redovisas i avsnittet om redovisning och administration m. m. (kapitel 10). I stort sett föreslås särskilda bestämmelser för utländsk anordnare endast beträffande tiden för uppgiftslämnandet och uppgiftens innehåll. I övrigt skall samma bestämmelser gälla som föreslås i fråga om avgiftsskyldighet för ersättning till utländsk artist.

9 Frågor om undantag från avgiftsbestämmelserna

9.1 Inledning

Som framgår av den tidigare lämnade redogörelsen för gällande rätt föreligger enligt 4 § 10 mom. BevL frihet från erläggande av Ba *dels* för i utlandet bosatta personer som driver sitt näringsfång under bar himmel och uppbär endast frivilliga avgifter såsom musikanter och dylika, *dels* för deltagare i idrottstävling anordnad av organisation, som är ansluten till Sveriges riksidsrottsförbund eller representerad inom Sveriges olympiska kommitté eller av annan sammanslutning, som enligt medgivande av regeringen må vara likställd med sådan organisation i nu förevarande hänseende, *dels* när regeringen, till följd av särskilda omständigheter, för visst fall medgivit befrielse från Ba.

Den som i princip är avgiftsskyldig enligt BevL men som enligt de ovan redovisade bestämmelserna är befriad från erläggande av Ba är också undantagen från skattskyldighet enligt KL och Si (54 § 1 stycket c) KL, resp. 7 § 1 stycket b) Si).

Med utgångspunkt i gällande bestämmelser behandlar utredningen i det följande frågor om undantag från de av utredningen tidigare föreslagna avgiftsbestämmelserna.

9.2 Utomhusartist

9.2.1 Inledning

Utländska positivspelare, musikanter m. fl. som vanligen under kringvandrande driver sitt näringsfång under bar himmel och endast uppbär frivillig avgift (s. k. utomhusartister) särställdes från början i BevL. Eftersom avgift lämpligen inte kunde utgå för varje föreställning eller för varje dag då föreställning gavs, vilket däremot gäller för anordnare som avses i 4 § 1 mom. BevL, gjordes utomhusartist i stället skyldig att erlagga Ba med en fix avgift. Denna utgick med 15 kronor för varje kalendermånad som han var verksam här (dåvarande 4 § 3 mom. BevL). Avgiften skulle som annan Ba erläggas förskottsvis i samband med tillståndsansökan. Vid denna tid fungerade TstK även som ordningsstadga för utlänningar. Den nu gällande avgiftsbefrielsen, som infördes 1952, får ses som en rent praktisk åtgärd på grund av att utomhusartisterna

bedömdes uppbära endast obetydliga belopp. Det bör understrykas att befrielsen gäller frivillig avgift och inte när inträdesavgift eller motsvarande avgift begärs vid tillställning utomhus. Som framgår av inledningen till detta avsnitt är utomhusartist undantagen också från skattskyldighet enligt KL och Si.

Enligt utredningens förslag skall bl. a. här i riket ej bosatt fysisk person erlägga Aag för vad han uppbär i form av inträdesavgift eller motsvarande avgift vid av honom här i riket anordnad offentlig tillställning eller allmän sammankomst för framförande av konstnärligt verk (53 § AaL). Utredningens förslag motsvarar således i princip nuvarande avgiftsskyldighet enligt 4 § 1 mom. BevL.

9.2.2 *Överväganden och förslag*

Fråga är då om de förut angivna bestämmelserna skall gälla också utländska utomhusartister som uppbär endast frivilliga avgifter. Dessa artister är som sagt enligt BevL befriade från avgiftsskyldighet.

De skäl som ligger bakom nuvarande befrielse enligt BevL för utomhusartister bör enligt utredningens mening beaktas även vid utformningen av bestämmelserna om Aag. Utredningen anser sålunda att praktiska skäl och kontrollskäl talar för att undantag görs också i fortsättningen för musikanter och liknande yrkesutövare som uppträder mot frivillig avgift på allmänna platser och för allmänheten tillgängliga områden såsom inbyggda torg eller affärscentra eller nedgångar till tunnelbanestationer.

Utomhusartist som enligt BevL är befriad från skyldighet att betala Ba är enligt de förutnämnda bestämmelserna i KL och Si samtidigt frikallad från skattskyldighet för uppburna frivilliga avgifter. Det kan måhända synas ligga närmast till hands att också i detta avseende behålla överensstämmelse med nuvarande lagstiftning. Utredningen har dock vid närmare överväganden funnit att det kan finnas skäl att överväga en annan lösning.

Den omständigheten att man undantar utomhusartisterna från en sådan speciallagstiftning som den utredningen föreslår ger uppenbarligen inte i och för sig anledning att undanta dessa artister också från den vanliga inkomstbeskattningen. Ett dylikt generellt undantagande kan inte tillfredsställande motiveras med svårigheten att kontrollera artisternas inkomster av frivilliga avgifter. Utomhusartisterna är en heterogen skara av utländska och svenska medborgare av vilka somliga är bosatta här i riket och andra utomlands. Rättsviseskäl talar för att frivilliga avgifter i samband med utomhusartisteri i princip behandlas på samma sätt i beskattningshänseende oberoende av artistens bosättning. Härtill kommer att förutsättning för att en här i riket inte bosatt utomhusartist skall åtnjuta befrielse från Aag är att hans framträdande utgör offentlig tillställning enligt AOst. Är så inte fallet blir han skattskyldig enligt KL och Si. Frågan om ett framträdande är att anse som offentlig tillställning enligt AOst eller ej kan emellertid ge anledning till tveksamhet. Sådana gränsdragningsproblem kommer man ifrån om utomhusartist i princip blir skattskyldig enligt KL och Si.

Utredningen har därför sammanfattningsvis stannat för att föreslå att utomhusartist skall vara befriad från Aag men ej från skattskyldighet enligt KL och Si. Bestämmelserna i den av utredningen föreslagna lagen och sistnämnda författningar har utformats i enlighet härmed. Ser man på utredningens förslag med tanke på bestämmelsernas tillämpning i praktiken kommer alla artister som skaffar sig inkomster genom utomhusartisteri i samma situation.

9.3 Idrottsman

9.3.1 *BevL:s bestämmelser*

Utredningen vill här först lämna en sammanfattande redogörelse för bakgrunden till BevL:s nuvarande bestämmelser i fråga om utländsk idrottsman.

BevL:s bestämmelser är i princip tillämpliga på utländsk idrottsmans inkomster och detta oavsett om inkomsten avser amatöriddrott eller professionellt idrottsutövande. Någon beskattning, eller rättare sagt beräkning av Ba, blir det dock i allmänhet inte tal om eftersom utländsk idrottsman regelmässigt utövar sin verksamhet inom ramen för tillställningar som anordnas av idrottsorganisationer anslutna till Sveriges riksidrottsförbund eller representerade inom Sveriges olympiska kommitté. I sådana fall föreligger ju som tidigare nämnts inte någon skyldighet att erlægga Ba.

Enligt BevL:s ursprungliga bestämmelser gjordes inte något undantag för idrottsmän och deras inkomster av idrottslig verksamhet vid offentliga tillställningar. Anordnare av idrottstävlingar hade sålunda att erlægga Ba för ersättning till utländsk idrottsman. År 1910 infördes emellertid enligt förslag i proposition 1910: 193 föreskrift om befrielse såvitt angick ersättning till utländsk amatöriddrottsman.

Departementschefen erinrade i förslaget om att huvudsyftet med 1908 års bevillningsförordning kunde sägas vara att undanröja den privilegierade ställning som utlänningar dessförinnan i beskattningshänseende intog gentemot landets egna invånare. När det gällde in- och utländska amatöriddrottsmän kunde det dock enligt hans mening inte sägas att den utländske amatöriddrottsmannen intog en privilegierad ställning i förhållande till den inländske. Det kunde vidare lika litet bli tal om något konkurrensförhållande mellan de båda kategorierna. Den bärande grunden för förordningens tillämplighet på utländsk amatöriddrottsman hade därmed enligt hans uppfattning bortfallit.

Som skäl för sitt förslag om befrielse för amatöriddrottsmän uttalade departementschefen också att han ansåg det föga tilltalande att dessa, som på inbjudan av svenska idrottsförbund mätte sina krafter med våra egna idrottsmän, betungades med avgift till stat och kommun antingen avgiften faktiskt erlades av dem själva eller av vederbörande svenska idrottsförbund. Han ansåg det vidare vara av stor vikt att amatöriddrottsmännen kunde undantas från beskattning vid de kommande olympiska spelen i Stockholm år 1912.

Nu gällande bestämmelser, enligt vilka befrielse från Ba föreligger för alla utländska idrottsmän i samband med tävling som anordnas av organisation vilken är ansluten till Sveriges riksidsrottsförbund eller representerad inom Sveriges olympiska kommitté, infördes år 1955 enligt proposition 1955: 145. Bakom det i propositionen framlagda förslaget låg en framställning från Sveriges riksidsrottsförbund. I denna påpekades bl. a. att det visat sig föreligga svårigheter att skilja mellan amatör-idrottsmän och professionella idrottsmän. Enligt förbundet kunde dessa svårigheter undanröjas genom att befrielse från Ba generellt medgavs när idrottstävling anordnades av amatörorganisation med uppgift att främja icke professionell idrott.

Departementschefen ansåg sig i princip böra tillstyrka riksidsrottsförbundets ändringsyrkande. Han fann emellertid att tolkningssvårigheter skulle komma att kvarstå med den av förbundet förordade utformningen. De tillämpande myndigheterna skulle nämligen ha att avgöra såväl om det förelåg en amatörorganisation som om denna hade till uppgift att främja icke professionell idrott. En klar och entydig regel skulle däremot enligt departementschefens mening erhållas om i författningen direkt angavs vilka organisationer som avsågs. Han förordade därför att avgiftsfrihet skulle medges för organisationer anslutna till riksidsrottsförbundet eller representerade inom Sveriges olympiska kommitté. Med tanke på att även organisation, som inte var ansluten eller representerad på detta sätt, kunde verka i samma syfte som de nämnda organisationerna, föreslog han dessutom att befrielse skulle kunna erhållas enligt beslut av Kungl. Maj:t. Förutsättning härför borde dock vara att befrielsen avsåg organisation av samma art som de generellt befriade och med syfte att främja icke professionell idrott och liknande.

Departementschefen konstaterade avslutningsvis att den av honom föreslagna ordningen skulle komma att innebära att avgiftsfriheten utsträcktes även till professionella idrottsmän. Enligt hans mening syntes dock någon erinran inte kunna göras häremot eftersom det internationella tävlingsutbytet med professionella idrottsmän ingick som ett led i organisationernas verksamhet för främjande av den svenska idrotten. Då avgiften vidare i själva verket inte togs ut av de utländska idrottsmännen utan erlades av den svenske arrangören syntes anledning saknas att undanta sådana fall från avgiftsfriheten. Riksdagen beslöt i enlighet med departementschefens förslag (rskr 1955: 203).

9.3.2 *Beskattning enligt KL m. m.*

Om man bortser från BevL:s bestämmelser är en i utlandet bosatt idrottsman liksom annan i utlandet bosatt fysisk person enligt KL och Si i princip skattskyldig i Sverige för all inkomst som han har uppburit härifrån och förvärvat genom personlig verksamhet här i riket. Förutsättningen, att inkomsten skall ha "uppburits härifrån", innebär att idrottsmannen skall ha mottagit sin ersättning direkt från svensk tävlingsarrangör eller annan svensk uppdragsgivare. Utländsk idrottsman som inte uppbur sin inkomst på detta sätt utan erhåller ersättning för

sitt tävlande här i landet från utländsk klubb eller annan utländsk uppdragsgivare är inte skattskyldig för inkomsten enligt KL:s och Si:s bestämmelser. Utländsk klubb eller annan utländsk uppdragsgivare är å sin sida enligt KL och Si i princip skattskyldig för vad som upp bärs på grund av idrottsmannens verksamhet såsom för inkomst av rörelse som här bedrivits. Om uppdragsgivarens verksamhet i nu förevarande avseende är av kort varaktighet och liten omfattning torde dock beskattning enligt KL och Si i allmänhet inte aktualiseras.

Den här redovisade ordningen för beskattning av utländsk idrottsmans inkomster skall ses i förening med bestämmelser i ingångna dubbelbeskattningsavtal. Dessa innebär i allmänhet att inkomst av här utövad idrottsverksamhet får beskattas i Sverige oavsett om inkomsten tillfaller idrottsmannen själv eller annan.

De möjligheter att här beskatta utländsk idrottsmans inkomster som sålunda föreligger tas i princip tillvara på så sätt att utländsk idrottsman i BeVL anges som avgiftsskyldig för ersättning för medverkan vid offentlig tillställning, samtidigt som han frikallas från skattskyldighet enligt KL och Si. Eftersom avgiftsskyldighet inte föreligger när tillställning anordnas av organisation som är ansluten till Sveriges riksidrottsförbund m. fl. ligger det dock i sakens natur att inkomst av idrottsverksamhet endast undantagsvis blir beskattad enligt BeVL:s bestämmelser. Med hänsyn till att idrottsverksamhet regelmässigt utövas vid offentlig tillställning blir vidare följderna att utländsk idrottsmans inkomst inte heller annat än undantagsvis tas till beskattning enligt KL och Si.

9.3.3 Överväganden

Som har framgått av det föregående blir utländsk idrottsman — han må vara amatör eller professionell — f. n. endast undantagsvis beskattad här i riket för inkomst av idrottsverksamhet. Den främsta förklaringen härtill är att inkomst av detta slag så gott som alltid förvärfvas i samband med offentliga tillställningar för vilka någon organisation som är ansluten till riksidrottsförbundet m. fl. står som anordnare. När så är fallet föreligger varken skattskyldighet enligt KL och Si eller avgiftsskyldighet enligt BeVL.

Sammanfattningsvis kan sägas att det resultat i fråga om utländsk idrottsmans beskattning som nuvarande bestämmelser leder till praktiskt sett motsvaras av det som skulle föreligga om i 54 § KL i stället fanns bestämmelse om att i utlandet bosatt fysisk person frikallas från skattskyldighet för inkomst av idrottsverksamhet här i riket.

Vid övervägande av föreliggande fråga anser sig utredningen först kunna konstatera att beskattningen av utländsk idrottsmans inkomster på samma sätt som utländsk artists inte lämpligen kan inordnas i det taxeringsförfarande som gäller för beskattningen enligt KL och Si. Hur utländsk idrottsmans inkomster i praktiken bör beskattas bör enligt utredningens mening även i fortsättningen avvägas inom ramen för en särskild lagstiftning vid sidan av KL och Si.

Utredningen anser med andra ord att det av utredningen föreslagna

systemet med Aag bör gälla även i fråga om ersättning som utges till utländsk idrottsman antingen denne kan bedömas vara amatör eller professionell. Om frågan beträffande utländsk idrottsmans beskattning kunde ses som fristående från vad som anses böra beaktas med hänsyn till idrottsrörelsen, skulle den härmed enligt utredningens mening i och för sig kunna anses löst.

Enligt nuvarande bestämmelser och även enligt de av utredningen föreslagna är det anordnaren av en idrottstävling som är skyldig att erlägga utgående avgift. Härvid bortses från fall i vilka svenskt artistföretag kan bli avgiftsskyldigt enligt utredningens förslag. Fråga är då i vilken utsträckning man med tanke på idrottsrörelsen även i ett reformerat system av det slag som utredningen förordar bör införa bestämmelser om befrielse från sådan skyldighet.

Den svenska idrottsrörelsen åtnjuter sedan många år befrielse från skyldighet att erlägga Ba. Befrielsen omfattar sedan mer än 20 år både amatöridrott och professionell idrott i samband med tävling. Befrielsen gäller enligt förarbetena (prop. 1955: 145) även uppvisning i gymnastik och dylikt. Utredningen anser för sin del att frågan om ett bibehållande av denna befrielse främst är avhängig av hur man ställer sig till att avstå från att beskatta utländska professionella sports- och idrottsmän.

Utredningen tänker härvid inte så mycket på den idrottsverksamhet som utövas som lagsport, t. ex. fotboll, ishockey, bandy, basket och volleyboll.

Det synes inte finnas mycket att invända mot att de inkomster som de utländska organiserade idrottssammanslutningarna uppbär för egen eller idrottsmännens räkning i samband med sådan sport även i fortsättningen faller utanför svensk beskattning. Detsamma gäller om professionell idrottsman deltar i tävling mellan landslag eller i lagtävlingar mellan organisationer, som är anslutna till resp. hemlands centrala idrottsorganisation. Vad som kan te sig tveksamt är att låta anordnarens status leda till befrielse när idrottsmannens framträdande utgör en yrkesmässig uppvisning av den egna skickligheten.

Så som utvecklingen under de senaste decennierna har gått mot allt mer ökade möjligheter för den enskilde idrottsmannen att utöva sina färdigheter rent yrkesmässigt, inte sällan mot mycket stora gager, kan det finnas skäl att nu se på frågan om befrielse med något andra ögon än tidigare. Det kan te sig stötande för det allmänna rättsmedvetandet att publikdragande idrottsmän får uppbära stora summor utan att beskattning sker här i riket eller garantier finns för att inkomsterna blir beskattade på föreskrivet sätt i idrottsmannens bosättningsland. Härvid är för övrigt att märka att de i dubbelbeskattningsavtalen öppnade möjligheterna att beskatta professionell idrottsman i det land där idrottsverksamheten utövas har motiverats bl. a. av de kontrollsvårigheter som ett utövande av beskattningsrätten i bosättningslandet medför.

Mot en begränsning av idrottsorganisationernas möjlighet till avgiftsbefrielse synes i huvudsak två omständigheter kunna anföras. Man berövar idrottsrörelsen en del av den förmånsställning den nu har och inför en gränsdragning som förutsätter att en idrottsorganisation i vissa

fall måste göra en bedömning av idrottsmannens egenskap av professionell idrottsutövare. Vad angår den senare invändningen bör framhållas, att det torde röra sig om endast ett begränsat antal "idrottsstjärnor" som utövar sin verksamhet utanför lagsportens ram. Det borde inte uppstå några större svårigheter för idrottsorganisationerna att avgöra när de skulle vara skyldiga att erlagga avgift. Beträffande den första invändningen kan det dock inte uteslutas att även en beskattning med den begränsade räckvidd det skulle bli fråga om i det särskilda fallet kan medföra ekonomiska problem för en idrottsorganisation och kanske omöjliggöra en viss tävling. Det bör också påpekas att en beskattning av utländsk professionell idrottsman kan leda till att viss tävlingsverksamhet i större utsträckning än hittills kommer att anordnas av andra än idrottsorganisationer. Nuvarande befrielse ger ju idrottsorganisationer ett företräde framför andra arrangörer när det gäller att betala de gager som professionella tävlingsdeltagare kräver. Skulle detta företräde upphöra får man räkna med att rent kommersiella organisationer ofta kommer att arrangera idrottstävlingar som inriktas på deltagande av ett litet fåtal särskilt publikdragande utländska stjärnidrottsmän.

9.3.4 Förslag

Från principiell synpunkt talar åtskilligt för att i utlandet bosatt idrottsman, som utövar sin idrottsliga verksamhet här i landet och som uppbär ersättning för sina framträdanden behandlas enligt samma bestämmelser som föreslås gälla för utländsk artist. Utredningen har emellertid tvekat att framlägga förslag i den riktningen. Ovissheten rörande de ekonomiska följdverkningarna för idrottsrörelsen har föranlett utredningen att i sak följa de regler som nu gäller. Utredningen har därför i den föreslagna författningstexten tagit in bestämmelse att avgift ej skall erläggas för ersättning på grund av idrottsutövande vid tillställning anordnad av organisation som är ansluten till Sveriges riksidrottsförbund eller representerad inom Sveriges olympiska kommitté. Bestämmelsen skall i likhet med vad som nu gäller omfatta också professionell idrottsverksamhet. Som framgår av följande avsnitt 9.3.5 har utredningen dock velat visa hur man i och för sig skulle kunna kombinera den här föreslagna ordningen med en avgiftsbeläggning av viss professionell idrottsverksamhet.

Enligt nuvarande bestämmelser kan regeringen medge att annan sammanslutning får vara likställd med organisation ansluten till Sveriges riksidrottsförbund eller Sveriges olympiska kommitté i vad avser möjligheten att erhålla avgiftsbefrielse. Såvitt utredningen kunnat finna har sådant medgivande hittills ej lämnats. Då något behov inte torde finnas av en sådan bestämmelse har utredningen inte tagit med någon motsvarande bestämmelse i sitt författningsförslag.

Utredningen föreslår sålunda sammanfattningsvis att ersättning till utländsk idrottsman på grund av medverkan vid tillställning — tävling — i princip skall beskattas på samma sätt som ersättning till utländsk artist. Detta innebär att den som utger ersättningen — vanligen till-

ställningens anordnare — skall erlagga en på ersättningen beräknad Aag. Även i övrigt skall i princip gälla vad som föreslås angående artistiskt utövande. De föreslagna bestämmelserna skiljer sig dock från vad som skall gälla i fråga om artist genom att en idrottsmans inkomster undantas från beskattning här i riket när svensk idrottsorganisation (organisation ansluten till Sveriges riks-idrottsförbund eller representerad inom Sveriges olympiska kommitté) står som anordnare av den tillställning — tävling — vid vilken idrottsmannen medverkar.

9.3.5 *Professionell idrottsverksamhet*

Skulle det trots allt anses otillfredsställande att den professionella idrottsverksamheten på sätt utredningen föreslår får åtnjuta avgiftsbefrielse enligt samma grunder som amatöridrotten bör man enligt utredningens mening skilja mellan å ena sidan den professionellt utövade idrottsverksamhet som består i en individuell tävlan och å andra sidan den professionella idrott som utövas i form av lagsport i samband med landslagstävlingar eller lagtävlingar mellan idrottsorganisationer som är anslutna till resp. hemlands centrala idrottsorganisation. Enligt vad förut har sagts är det den individuellt tävlande professionelle idrottsmannens inkomster som det kan finnas särskild anledning att avgiftsbelägga. Den lagsport som utredningen här avser torde under alla omständigheter böra behandlas på samma sätt som amatöridrotten.

En lösning efter de här angivna linjerna bör kunna erhållas genom att till den förut föreslagna lagtexten fogas ett stycke av innehåll, att avgift utan hinder av vad som sägs i föregående stycke skall erläggas när fråga är om yrkesmässigt utövad idrottsverksamhet som inte är att hänföra till lagsport och inte heller avser tävling mellan landslag eller lagtävlingar mellan organisationer som är anslutna till resp. hemlands centrala idrottsorganisation.

Såvitt utredningen har kunnat finna bör det inte innebära några större problem att i praktiken avgöra när en idrottsmans tävlings- eller uppvisningsverksamhet ingår i lagsport eller inte. Till lagsport räknar utredningen som förut har sagts bl. a. fotboll, ishockey, bandy samt basket- och volleyboll. Andra exempel är rugby, handboll, baseboll, vattenpolo och curling. Med lagsport synes i nu förevarande sammanhang böra jämföras gymnastik i grupp.

I motsats till lagsport står bl. a. badminton, biljard, bilsport, bob- och rodelsport, bordtennis, bowling, boxning, brottning, bågskytte, casting, cykelsport, flygsport, friidrott, fäktning, golf, gång, judo, kanotsport, konståkning, minigolf, motorcykelsport, motorbåtsport, orientering, ridsport, segling, simning, skidsport, skridskosport, sportdykning, skytte, squash, tennis, tyngdlyftning, varpa och vattenskidsport. Det utmärkande för dessa idrottsgrenar är att en idrottsman mäter sin skicklighet och prestationsförmåga med en annan idrottsman. Att denna individuella tävlan även kan ske inom ramen för tävlingslag ändrar inte bilden. Det finns emellertid exempel — såsom kanot, rodd, bob och rodel — i vilka idrottsutövandet kan ske även i samverkan mellan flera idrottsmän, t. ex. tvåmansbob. Därmed blir det dock inte fråga om lagsport, lika litet som en tennismatch i dubbel är lagsport.

Det är alltså endast vid sådant individuellt tävlande som utövas i sistnämnda grupp som det kan bli nödvändigt att avgöra om ett yrkesmässigt idrottsutövande skall anses föreligga. Exempel på idrottsgrenar där en bedömning av detta slag kan bli aktuell är tennis, golf och cykelsport.

9.4 Framträdanden som utgör led i kulturutbyte, m. m.

9.4.1 Gällande bestämmelser m. m.

Till den tredje gruppen befrielsefall i nuvarande lagstiftning hör regeringens möjlighet att "till följd av särskilda omständigheter för visst fall" medge befrielse från Ba [4 § 10 mom. c) BevL].

Till skillnad från övriga befrielsebestämmelser gäller här att beslut om avgiftsbefrielse fattas från fall till fall.

Föreskriften om avgiftsbefrielse efter särskilt beslut fanns med i BevL från början och grundar sig på förslag härom i 1908 års prop. (1908: 61). Förslaget byggde på tidigare kommittéförslag år 1890, vari angavs — utan närmare motivering — att föreställningar som gavs utslutande för välgörande ändamål borde vara generellt fria från Ba. I 1908 års prop. uttalas (s. 36) följande: "Frihet från avgift för föreställning, given för välgörande ändamål, synes ej såsom undantagslös regel böra medgivas. Däremot torde böra åt Kungl. Maj:t inrymmas rätt att för särskilda fall medgiva befrielse från bevillningsavgift." Även om den ursprungliga tanken med befrielse torde ha varit att främja ett välgörande ändamål, möjliggör författningstexten en mer vidsträckt användning av befrielsestadgandet. Så har också blivit fallet.

En redogörelse för hur befrielsebestämmelsen tillämpats återfinns i en av en departementsutredning (Ju) år 1966 till chefen för dåvarande finansdepartementet överlämnad promemoria nr 59 angående beslutanderätten i ärenden om befrielse från artistskatt. Där anförs följande:

Ansökan om befrielse från artistskatt enligt 4 § 10 mom. c) avser i regel utländsk artistgrupp (teater- eller operaensemble, balett- eller danstrupp, orkester eller musikergrupp), som skall medverka vid av svensk arrangör anordnad föreställning. Mera sällan ansöks om befrielse för enskild artistskatt medverkan. Ansökan ges i regel in antingen av vederbörande artistgrupps hemlands diplomatiska representation här i landet eller av den institution, t. ex. de kungl. teatrarna, eller den organisation, t. ex. barnens dagsförening, genom vars medverkan eller initiativ föreställningen skall komma till stånd.

Kungl. Maj:t prövade under år 1965 sammanlagt 42 ansökningar enligt 4 § 10 mom. c) om befrielse från artistskatt. Samtliga dessa utom en bifölls. Denna proportion påverkas av att man i många fall, där en ansökan skulle avslås, underlåter att söka befrielse efter underhandsbesked från finansdepartementet om praxis.

Som allmän förutsättning för erhållande av befrielse från artistskatt gäller i praxis, att föreställningen eller framträdandet inte anordnas av enskild i avsikt att tillföra honom vinsten därav. Därjämte krävs att fö-

reställningen eller framträdandet antingen ingår som ett led i kulturellt utbyte mellan Sverige och annat land eller anordnas i syfte att tillgodose ett kvalificerat välgörande ändamål. I den mån föreställningen eller framträdandet i någon form stöds av det främmande landets diplomatiska representation här i landet eller av kulturell institution i det främmande landet eller offentlig institution i Sverige, exempelvis de kungl. teatrarna, medges i regel befrielse. Om det är det främmande landets diplomatiska representation, som gett in ansökan om skattebefrielse, medges praktiskt taget alltid befrielse. Som exempel på "kvalificerat välgörande ändamål" kan från praxis nämnas det förhållandet, att hela behållningen skall tillfalla Rädda Barnen, Röda Korset eller organisation inom Förenta Nationerna.

Regeringens nuvarande praxis kan i princip sägas överensstämma med den för vilken departementsutredningen redogjort dvs. det förutsätts att föreställningen eller framträdandet antingen ingår som ett led i kulturellt utbyte mellan Sverige och annat land eller anordnas för att tillgodose ett kvalificerat välgörande ändamål. Genom att de flesta ansökningar om befrielse är s. k. ambassadansökningar och då dessa ansökningar regelmässigt bifalles har krav på att ett framträdande för vilket befrielse medgivits inte får anordnas av enskild i vinstsyfte kommit i skymundan. Inte heller ställs i dessa fall något krav på faktiskt artistutbyte.

Antalet befrielseärenden har ökat kraftigt sedan 1965 då 42 ansökningar ingavs till regeringen. Antalet diarieförda befrielseansökningar var år 1970 86 st., år 1973 246 st., år 1974 323 st., år 1975 499 st. samt år 1976 533 st. Härav var år 1975 12 st. och år 1976 15 st. icke s. k. ambassadansökningar utan dessa ansökningar ingavs direkt till regeringen av välgörande eller kulturella organisationer.

Det bör påpekas att antalet ansökningar inte ger en fullständig bild av hur många grupper, personer eller föreställningar som varit föremål för befrielse. Anledningen till den kraftiga uppgången av antalet ärenden är främst den år 1969 beslutade avgiftshöjningen.

9.4.2 *Dubbelbeskattningsavtal*

Enligt dubbelbeskattningsavtal beskattas inkomst som förvärfvas av artister och professionella idrottsmän i regel i den stat där verksamheten utövas (jämför avsnitt 11.2). Enligt undantag i avtalet med Polen (art. 17 punkt 3; SFS 1977: 475) föreskrivs att sådan beskattning inte skall ske om verksamheten utövas inom ramen för ett kulturutbyte mellan de båda staterna. I förslaget till avtal med Rumänien (art. 18 punkt 3; prop. 1976/1977: 154) föreskrivs undantag för de fall då verksamheten utövas inom ramen för ett avtal om kulturutbyte. För att underlätta de kulturella förbindelserna mellan Sverige och Filippinerna undantas i dubbelbeskattningsavtalet mellan dessa stater (art. 14; SFS 1969: 635) inkomst som en av kulturorgan eller regeringen i hemviststaten understödd artist uppbär vid framträdande i den andra staten från beskattning i denna stat om ansvarig myndighet i hemviststaten bestyrker att förutsättningar för tillämpning av artikeln föreligger.

För befrielse krävs alltså såvitt gäller Rumänien ett avtal mellan

staterna — dvs. i första hand mellan regeringarna eller mellan företrädare för regeringarna — om en ram för kulturutbytet. Den närmare utformningen av detta avtal blir avgörande för skattebefrielsen. Skatteavtalet med Polen kräver att regeringen eller företrädare för den i förekommande fall bekräftar att ett besök i den andra staten är ett led i kulturutbytet mellan staterna. Enligt avtalet med Filippinerna krävs för befrielse dels att artisten är understödd av kulturorgan eller regeringen i hemviststaten dels att ansvarig (skatte-)myndighet (i Sverige vederbörande skattechef) intygar att så är fallet.

9.4.3 Kulturavtal

Sverige har inte på regeringsnivå ingått några kulturavtal med andra länder. I de fall överenskommelse ingåtts har Stiftelsen Svenska Institutet som svensk part tecknat ett tidsbegränsat s. k. kulturutbytesprogram. Institutet administrerar f. n. sju sådana kulturutbytesprogram (Albanien, Bulgarien, Jugoslavien, Polen, Rumänien, Sovjet och Ungern). Från många stater har framförts önskemål om att kulturavtal skall träffas direkt mellan regeringarna.

Gällande kulturutbytesprogram med Polen (som kan ses som ett typprogram) omfattar åren 1976/77 och 1977/78. Det innehåller bestämmelser om bl. a. direkt tidsbestämt utbyte av specialister inom olika kulturella och konstnärliga områden (utbyte sker vanligen inte inom samma specialist — utövande — område). Vidare finns allmänna bestämmelser om att t. ex. artist- och teaterutbyte skall främjas. Dessa främjandeparagrafer kräver ytterligare förhandlingar. I programmet noteras det pågående utbytet av ensembler mellan Stora Teatern i Warszawa och Kungliga Operan i Stockholm. Där i anges vid sidan av ekonomiska bestämmelser också kulturella organisationer i de båda staterna som bör kunna samarbeta för att främja utbytet. Från polsk sida lämnas vidare exempel på teater- och konsertutbyten som anses kunna genomföras.

Utredningen om det svenska informations- och kulturutbytet med utlandet (SIK-utredningen) skall enligt sina direktiv (Dir 1977: 20) av chefen för utrikesdepartementet formulera riktlinjer för framtida svenska insatser för kultur- och informationsutbyte med utlandet. Målet är att förbättra de ömsesidiga kulturella kontakterna. Bl. a. skall frågan om nuvarande system med kulturutbytesprogram bör ersättas med kulturavtal utredas.

9.4.4 Överväganden och förslag

Inledning

Som framgått skall utländsk artist enligt dubbelbeskattningsavtal i allmänhet beskattas för sin artistinkomst i utövandelandet. Vid framträdande i Sverige kommer på grund av bestämmelserna i BevL jämförda med KL:s och Si:s föreskrifter därvid att utgå Ba i stället för inkomstskatt. Befrielse från avgiften kan i vissa fall erhållas genom medgivande av regeringen. Enligt några avtal skall dock, som också fram-

gått, beskattning under angivna förutsättningar i stället ske i hemlandet. Indirekt leder dessa avtal sålunda till en befrielse från skyldighet att erlägga Ba.

Enligt utredningens förslag om Aag blir — i motsats till vad som gäller enligt BevL — inte artisen utan anordnaren (m. fl.) den formellt avgiftsskyldige. Dubbelbeskattningsavtalen är f. n. uppbyggda med utgångspunkt i att artisen är avgiftsskyldig. Det förhållandet att en artist som framträder i Sverige exempelvis enligt avtalet med Polen inte skall beskattas här i riket får sålunda inte till följd att den svenska anordnaren blir befriad från skyldighet att erlägga Aag.

Inkomstskattelagarna ger i princip inte skattemyndighet eller regeringen möjlighet att befria någon från skatt som han eller hon enligt gällande regler har att erlägga. Enligt 23 § Si finns dock möjlighet för regeringen att om skattskyldig blivit beskattad här i riket och i utländsk stat, därest ömmande omständigheter eller eljest synnerliga skäl föreligger, till undvikande av eller lindring i dubbelbeskattning, besluta om efterskänkande av statlig skatt. Enligt motiven till denna bestämmelse skall den ses som en nödfallsutväg om befrielse från dubbelbeskattning inte kan åstadkommas avtalsvägen. Det ligger vidare i sakens natur att befrielse enligt 23 § Si i praktiken blir aktuell endast för här i landet bosatt eller hemmahörande person.

Det finns således i princip inte någon motsvarighet i inkomstskattelagarna till möjligheten enligt BevL att genom beslut av regeringen få befrielse från den avgift som utgår enligt gällande regler. Utredningen anser det inte heller vara motiverat med en sådan befrielseregel beträffande avgift som skall utgå enligt utredningens förslag.

Som har framgått av tidigare redogörelse för bakgrunden till nu gällande bestämmelser kan vid regeringens bedömning av skäligheten att medge befrielse för visst fall även beaktas för vilket ändamål tillställningen anordnas. Som redogörelsen för nuvarande praxis visar förekommer också fall där befrielse beviljas organisation med välgörande eller kulturella ändamål. Utredningen har med hänsyn härtill sökt bedöma efter vilka linjer man skulle kunna tänka sig att göra undantag från de föreslagna avgiftsbestämmelserna med hänsyn till ändamålet hos den organisation som anordnar föreställningen eller syftet med användningen av behållningen från föreställningen. Utredningen har emellertid funnit att det föreligger uppenbara svårigheter att i en specialförfattning av det slag som den av utredningen föreslagna lagen kommer att utgöra i här angivna avseenden bygga in bestämmelser som — utan att stora tillämpningssvårigheter uppstår — skulle innebära en godtagbar avgränsning. Utredningen lägger därför inte fram något förslag i denna riktning.

Utredningen har däremot tagit upp ett par fall, där ersättning enligt utredningens mening bör generellt undantas från avgiftsplikt. Dessa gäller dels framträdande som utgör led i kulturutbyte mellan Sverige och främmande stat, dels framträdande av artist som är i främmande stats tjänst och uppträder för arbetsgivarens räkning. För utredningens närmare överväganden bakom dessa förslag redogörs i det följande.

Framträdande som utgör led i kulturutbyte

En grundläggande tanke bakom tillämpningen av regeringens nuvarande möjligheter att i särskilda fall befria från Ba synes vara att fråga är om ett artistiskt framträdande som bedömts som en representation för ett kulturutbyte mellan Sverige och artistens hemland. En artists framträdande som kulturrepresentant tillmäts på liknande sätt betydelse i vissa dubbelbeskattningsavtal. Artistens ersättning undantas i dessa avtal från beskattning i Sverige, dvs. från skyldighet att erlægga Ba.

Nuvarande möjlighet att medge befrielse från Ba när fråga är om ett artistiskt framträdande inom ramen för ett kulturutbyte mellan Sverige och främmande stat bör enligt utredningens mening i den föreslagna lagen utformas som en bestämmelse varigenom ersättningen i sådant fall undantas från avgiftsplikt. Frågan om ett kulturutbytesframträdande föreligger i det särskilda fallet anser utredningen dock böra göras beroende av att framträdandet sker inom ramen för ett träffat avtal om kulturutbyte. För att få ytterligare garantier för att tillämpningen blir så enkel och klar som möjligt bör dessutom krävas att avtalet om kulturutbyte är slutet av regeringen eller myndighet eller av annat offentligt organ som regeringen förordnar att träffa sådant avtal. Exempel på organ som kan tänkas få sådant förordnande är Stiftelsen Svenska Institutet, Stiftelsen Institutet för Rikskonserter, Sveriges Radio AB och våra kungliga teatrar. Det kan antas att några större svårigheter inte skall uppkomma när det gäller att bedöma om ett uppträdande av utländsk artist faller inom ramen för dylika avtal. Vid fall av tveksamhet synes lämpligt att avgiftsmyndigheten inhämtar yttrande från särskilt sakkunnigt organ, förslagsvis Statens kulturråd.

Framträdande av artist i främmande stats tjänst

Enligt utredningens förslag skall Aag erläggas för den ersättning som anordnare, radioföretag eller svenskt artistföretag utger till utländsk artist för hans framträdande. Motsvarande gäller för det fall att avtal träffas mellan en svensk anordnare m. fl. och ett utländskt artistföretag, att det senare skall ge en föreställning här med uppträdande av utländska artister, anställda och avlönade av det utländska artistföretaget, t. ex. en orkester eller en sångrupp. Aag skall då erläggas för den ersättning som utges till artisten av det utländska artistföretaget. Avgiftsskyldigheten är dock begränsad till vad den avgiftsskyldige betalat till det utländska artistföretaget.

De här angivna bestämmelserna blir — om inte undantag görs — tillämpliga även när uppträdande artister är anställda (eller engagerade) av främmande stat eller främmande statlig myndighet och får sina ersättningar av staten eller den statliga myndigheten. Staten eller myndigheten blir nämligen enligt den lagtekniska lösningen utredningen gett sitt förslag att anse som utländskt artistföretag.

De framträdanden som görs av artister som är anställda och avlönade av främmande stat kan enligt utredningens bedömning ofta anses ha stora likheter med artistframträdanden som sker inom ramen för ett

kulturutbyte. Som vägledande kan ses även att statsanställda enligt gällande dubbelbeskattningsavtal genomgående beskattas endast i den stat hos vilken de är anställda.

Med hänsyn till det sagda anser utredningen, att Aag inte skall erläggas, när ersättning utges av främmande stat på grund av artistiskt utövande här i riket av artist i den främmande statens tjänst. Med främmande stat bör som sagt även förstås statlig myndighet. Om t. ex. Kungl. Teatern träffar avtal med ett utländskt statligt operaföretag om gästuppträdanden här av den utländska operans ensemble blir sålunda enligt förslaget Kungl. Teatern befriad från att erlagga artistavgift.

10 Redovisning och administration m. m.

10.1 Redovisning och inbetalning m. m.

10.1.1 Tidpunkt för redovisning och inbetalning

Enligt bestämmelserna i BevL och TstK betalas Ba i förskott som en avgift för tillstånd att anordna offentlig föreställning. För avgift som inte betalas i förskott skall ställas säkerhet. Systemet med förskotts-betalning mot tillståndsbevis har betingats av kontroll- och säkerhets-skäl. Från början var TstK en kombinerad ordningsstadga och av-giftskungörelse med krav på tillstånd för utländsk anordnare av offent-lig föreställning och för svensk och utländsk anordnare då utlänning medverkade. Föreställning som ägde rum utan tillstånd kunde stoppas men denna möjlighet försvann i samband med att TstK upphörde att vara ordningskungörelse och den gamla ordningsstadgan för rikets stä-der upphävdes och ersattes av AOst och LAS. Med offentlig före-ställning avses numera offentlig tillställning enligt AOst eller allmän sammankomst enligt LAS.

Den år 1969 införda avgiftsskyldigheten för artistisk verksamhet för svensk ljudradio och television kom i praktiken att innebära ett av-steg från bestämmelserna om förskottsbetalning och tillstånd eftersom det av olika skäl inte är möjligt att tillämpa nämnda regler på Sveriges Radios rundradioverksamhet. Avgift betalas i stället periodvis i efter-hand.

Ändringarna i regeringsformen med verkan från 1977 avseende bl. a. utvidgad mötesfrihet har vidare inneburit att bötesbestämmelsen i 6 § TstK har måst begränsas så att den inte gäller svensk medborgare som anordnar allmän sammankomst enligt LAS. Denne är dock fortfarande skyldig att före sammankomsten ansöka om tillstånd och betala avgift men någon sanktion finns som sagt inte längre. Den bötesstraffade tillståndsskyldigheten kvarstår dock beträffande offentlig tillställning enligt AOst samt för utländsk medborgare och juridisk person beträffande allmän sammankomst enligt LAS.

Som redovisas i avsnitt 6.2 kritiseras systemet med tillståndsförfa-rande och förskottsbetalning. Förskottsbetalning innebär en ekonomisk belastning för anordnaren. Förskottsredovisning kräver ofta också juste-ringar i efterhand av avgiftsunderlaget.

Det finns enligt utredningens mening inte anledning att överväga

att för Aag behålla det föråldrade systemet med förskottsbetalning. Avgiftsskyldighet för Aag uppkommer enligt utredningens förslag när ersättning utges till utländsk artist eller när utbetalning görs till utländskt artistföretag. Skyldighet att lämna redovisning för Aag kan därför knytas antingen direkt till utbetalningen eller till utbetalningar under en viss period. Utredningen anser att sistnämnda alternativ bör väljas och föreslår att kalendermånad skall vara redovisningsperiod. Redovisning av avgiftsunderlag m. m. och betalning av Aag bör därvid ske senast femte dagen i andra månaden efter periodens utgång. Det skall självfallet vara den avgiftsskyldige obetaget att lämna redovisning tidigare än vad nu har sagts, t. ex. för varje föreställning. Enligt utredningens förslag skall avgiftsmyndigheten å andra sidan när skäl därtill föreligger kunna föreskriva att redovisning sker inom annan tid. Inbetalning skall göras till särskilt postgirokonto.

Såvitt gäller utländsk anordnare anser utredningen att som lämplig tidpunkt för redovisning och inbetalning bör väljas femte dagen efter tillställningens eller sammankomstens hållande. Avgiftsmyndigheten skall dock även i detta fall kunna medge att redovisning sker vid andra tidpunkter eller i särskilt fall föreskriva att redovisning skall lämnas omedelbart efter tillställningen eller sammankomsten.

10.1.2 Avgiftsmyndighet m. m.

Enligt nuvarande bestämmelser är länsstyrelse avgiftsmyndighet såvitt gäller offentliga föreställningar inom länet. Länsstyrelsen svarar också för att resp. kommun får sin andel av avgiften.

Utredningen har funnit att det bör vara till fördel att sammanföra ärendena om Aag till en länsstyrelse. För en sådan centralisering talar bl. a. det förhållandet att artistframträdanden i allt större utsträckning tillhandahålls av svenska artistföretag, som även svarar för artisternas ersättning. Artistföretagen blir under dessa förhållanden enligt utredningens förslag avgiftsskyldiga. Det bör då vara mest rationellt att redovisningen får ske till en myndighet och inte fördelas på länsstyrelserna i de olika län där framträdandena äger rum. Sammanförandet av Aag-ärendena till en myndighet ger vidare goda förutsättningar för en likformig och rättvis handläggning.

Med hänsyn till bl. a. att det största antalet avgiftsskyldiga kommer att finnas i stockholmsområdet och att centrala funktioner vid inkomstbeskattningen åvilar länsstyrelsen i Stockholms län (jfr bestämmelserna om gemensamt taxeringsdistrikt) anser utredningen att denna länsstyrelse bör bli avgiftsmyndighet.

Genom att ärendena om Aag handhas av länsstyrelsen i Stockholms län blir länsskatterätten där samt kammarrätten i Stockholm besvärsmyndigheter. RSV bör som tillsynsmyndighet få befogenhet att meddela erforderliga tillämpningsföreskrifter.

10.1.3 Sättet för redovisning och inbetalning

Utredningen föreslår att avgiftsskyldig skall redovisa avgiftsunderlag och Aag på en särskild blankett — *artistuppgift* — som skickas in till avgiftsmyndigheten (länsstyrelsen i Stockholms län).

Utredningen anser det inte vara nödvändigt att tynga lagtexten med uppgifter om innehållet i artistuppgiften. Det bör vara tillräckligt att formulär till blankett för artistuppgift fastställs av RSV. Utredningen har dock funnit det angeläget att lämna ett genomarbetat förslag till formulär. Förslaget bifogas som bilaga till betänkandet och berörs närmare i specialmotiveringen till 14 § i utredningens lagförslag.

Aag bör inbetalas med ett särskilt postgiroinbetalningskort som utarbetas av RSV.

Såvitt gäller inkomst av offentlig tillställning m. m. bör avgiftsskyldig lämna uppgift (anordnaruppgift) om bruttointkomst och Aag enligt formulär som fastställs av RSV. RSV bör även utarbeta postgiroinbetalningskort för inbetalningen (eventuellt i detta fall i form av formulär för anordnaruppgift).

10.2 Bestämmande av avgiftsunderlag, fastställelse av avgift, besvär m. m.

Länsstyrelsens uppgift blir på motsvarande sätt som beträffande Ba att efter granskning av den avgiftsskyldiges redovisning bestämma avgiftsunderlag (motsvarar taxeringen vid inkomstbeskattningen) och fastställa Aag (debitering). Genom att länsstyrelsens granskning skall göras efter det att artistframträdandena ägt rum får länsstyrelsen god tid för granskningsarbetet. Utredningen har inte ansett att någon viss tid inom vilken granskningen bör vara avslutad behöver utsättas. Granskningen bör ske så snart som möjligt efter det att artistuppgiften kommit länsstyrelsen tillhanda. Enligt dagens system får anordnaren underrättelse om länsstyrelsens beslut genom tillståndsbeviset. Beträffande Aag är det nödvändigt att underrätta den avgiftsskyldige om beslutet endast i de fall det innebär ändring i förhållande till artistuppgiften eller länsstyrelsen gjort förfrågningar hos den avgiftsskyldige och denne därför bör få veta hur länsstyrelsens slutliga ställningstagande blev. Beslut bör likaså tillställas den avgiftsskyldige när avgift fastställs skönsmässigt eller han begär att få särskilt beslut. Längd för beslutsdokumentation synes ej behöva föras. I övrigt har bestämmelserna utformats i överensstämmelse med AvgL:s föreskrifter. Länsstyrelsen kan således bl. a. vid oriktigt meddelande i artistuppgift besluta om att bestämma ytterligare avgiftsunderlag inom sex år efter det år då den avgiftsskyldige verkställt den utbetalning som det oriktiga meddelandet avsåg. Enligt utredningens mening bör allmänna ombudet enligt 72 a § UBL föra det allmännas talan i mål angående Aag. Beträffande förslagen i övrigt hänvisas till specialmotiveringen.

10.3 Kontroll

Inledning

Som underlag för länsstyrelsens granskning finns artistuppgiften eller anordnaruppgiften. Allmän skattekontroll bör så långt möjligt även omfatta kontroll av att Aag har redovisats på föreskrivet sätt. En särskild uppgift är att i förekommande fall kontrollera att förutsättningar för avgiftsbefrielse är för handen.

Kontrollbestämmelser

De bestämmelser om särskild bokförings- och anteckningsskyldighet som av kontrollskäl tagits in i BevL bör med vissa jämkningar föras över till den av utredningen föreslagna lagen om Aag och göras tillämpliga på den som är avgiftsskyldig eller solidariskt ansvarig för avgiften. Även bestämmelserna om anmaning, uppgiftsskyldighet, revision och vite bör på motsvarande sätt föras över till den nya lagen.

Enligt utredningens förslag skall länsstyrelsen i Stockholms län vara avgiftsmyndighet. Övriga länsstyrelser och de lokala skattemyndigheterna bör biträda med lokal kontroll av uppgifts- och avgiftsskyldighet. Föreskrift härom har tagits in i lagförslaget. Det får ankomma på tillsynsmyndigheten RSV att närmare reglera hur denna medverkan skall lämnas. Bl. a. bör revision kunna utföras hos vederbörande avgiftsskyldig av tjänsteman hos länsstyrelse eller lokal skattemyndighet där den avgiftsskyldige driver sin verksamhet.

Övrig kontroll

I övrigt kan länsstyrelsens kontroll av artistavgiften ske bl. a. med hjälp av

1. uppgifter om utfärdade arbets- och uppehållstillstånd från statens invandrarverk (SIV),
2. uppgifter om tillstånd eller anmälan enligt AOst och LAS från vederbörande polismyndighet,
3. bevakning av nöjesannonser i tidningar,
4. införskaflande av uppgifter om artistföretag m. fl. genom det vanliga taxeringsförfarandet.

Det bör ankomma på RSV att även föreskriva i vilken utsträckning länsstyrelserna skall biträda med denna och annan kontroll.

10.4 Organisation

Antalet tillståndsärenden enligt BevL uppgår sammanlagt till ett par tusen ärenden per år med en mycket ojämn fördelning mellan de olika länsstyrelserna. Enligt statistiken för 1974 svarar länsstyrelsen i Stockholms län för drygt 30 % av sammanlagda antalet ärenden och de tre största länen tillsammans för mer än 60 % av ärendena. Den ojämnare ärendefördelningen ger naturligen i dag olika personalbehov och en

olikartad beslutsnivå vid handläggningen av dessa ärenden hos de olika länsstyrelserna. Beträffande antalet ärenden bör framhållas att turnéärenden som idag handläggs av alla berörda län enligt utredningens förslag i princip reduceras till ett ärende. Samtidigt utökas dock tillämpningsområdet i viss utsträckning i förhållande till dagsläget eftersom utredningen föreslår avgiftsskyldighet även för ersättning som utges vid vissa privata tillställningar.

Enligt utredningens mening bör ärendena om Aag handläggas på länsstyrelsens taxeringsavdelning. Personalbehovet för administrationen bör kunna beräknas efter en ärendemängd av ca 2 000 ärenden per år och beräknas till en handläggare, en assistent samt ett biträde.

10.5 Kostnader

Ba inflyter f. n. med ca 5 milj. kr. om året. Man kan enligt utredningens bedömning räkna med att Aag skall komma att inbringa ungefär samma belopp. Det minskade avgiftsuttag som utredningens förslag innebär torde nämligen bli kompenserat av ett ökat avgiftsunderlag. Rätten att undanta kostnader för resa och transporter i förening med det lägre avgiftsuttaget kan nämligen förväntas leda till en vidgning av företagens utländska artistengagemang.

Det har inte varit möjligt att beräkna kostnaden för administrationen av nuvarande Ba. Organisationsförslaget i föregående avsnitt ger dock underlag för en beräkning av kostnaden för administration av Aag. Till denna kostnad måste dock läggas kostnaden för den kontrollverksamhet som kan komma att utföras regionalt. Enligt utredningens uppfattning bör dock den totala kostnaden för administrationen av Aag bli lägre än motsvarande kostnad för Ba.

11 Särskilda frågor

11.1 Artistavgift i förhållande till inkomstskatten

Den som uppbär inkomst för vilken han är skyldig erlägga Ba eller för vilken befrielse skall åtnjutas enligt särskilt stadgande i BevL är frikallad från skattskyldighet för inkomsten enligt KL och Si [54 § första stycket c) KL och 7 § första stycket b) Si].

Det ligger i sakens natur att inkomst som motsvarar ersättning för vilken anordnare eller annan skall erlägga Aag enligt de av utredningen föreslagna bestämmelserna på samma sätt måste undantas från skattskyldighet enligt KL och Si. Den av anordnare m. fl. erlagda Aag skall ju ses som en ersättning för skatt på artistens och idrottsmannens inkomst. Avgiften utgår således i stället för kommunal och statlig inkomstskatt. I överensstämmelse med vad som gäller enligt BevL bör befrielse från skattskyldighet enligt KL och Si föreligga också när Aag inte skall erläggas för ersättningen på grund av de undantagsbestämmelser som utredningen har föreslagit i kap. 9.

Vad nu har sagts avser undantag från KL och Si i fråga om inkomst som artist eller idrottsman uppbär. Undantag måste självfallet göras även beträffande inkomst som här i riket ej bosatt fysisk person eller ej hemmahörande juridisk person förvärfvar genom anordnande av tillställning. I likhet med vad som föreslagits beträffande medverkande artister och idrottsmans inkomst bör befrielse från skattskyldighet enligt KL och Si föreligga inte endast i fall när Aag skall erläggas. Så bör i princip vara fallet även när Aag inte skall utgå på grund av att tillställningen är anordnad inom ramen för avtal om kulturutbyte. Som utredningen närmare har redovisat i avsnitt 9.2.2 bör dock KL:s och Si:s bestämmelser alltid vara tillämpliga på inkomst som uppbärs i form av frivilliga avgifter vid utomhustillställningar.

Förslag till ändring av 54 § KL i enlighet med det nu sagda har utarbetats.

Utredningens förslag innebär sålunda att en utländsk artist inte skall bli inkomsttaxerad för inkomst av artistiskt utövande här när bestämmelserna om Aag är tillämpliga. Situationer kan dock uppkomma där olika åsikter kan framföras om vilka regler som skall tillämpas, detta särskilt som handläggningen av dessa frågor åvilar olika myndigheter, taxeringsfrågorna av taxeringsmyndigheterna, i första hand taxeringsnämnderna, och avgiftsfrågorna enligt utredningens förslag (se avsnitt

10.1.2) av länsstyrelsen i Stockholms län. Med de bosättningsregler som utredningen har lagt till grund för tillämpning av avgiftsbestämmelserna bör man dock enligt utredningens mening kunna räkna med att det endast helt undantagsvis skall uppkomma fall då någon på grund av ändrad bedömning i bosättningsfrågan anses böra taxeras för inkomst eller ersättning, som tidigare av den avgiftsskyldige och länsstyrelsen bedömts som avgiftspliktig. Uppkommande fall torde som regel avse artist som engageras för artistiskt utövande här och de följande övervägandena avser sådana fall. Avslutningsvis berörs också det speciella fall som avser tvist om KL och Si eller bestämmelserna om Aag för utländsk anordnare skall tillämpas ifråga om inkomst av tillställning enligt AOst eller LAS.

☐ Taxeringsmyndigheterna har självfallet att med ledning av bestämmelserna i KL och Si självständigt bedöma uppkommande taxeringsfrågor. Enligt utredningens mening måste det dock vara önskvärt, att ett beslut att "beskatta" en artists ersättning genom påföring av Aag inte åsidosätts utan verkligt bärande skäl. Utredningen anser sig härvid även böra framhålla vikten av att taxeringsmyndigheterna — när en artists vistelse här anses ha övergått till bosättning — undviker att så att säga beskatta artisten retroaktivt, dvs. undviker att behandla honom som skattskyldig för hela vistelsetiden här utan ser honom som skattskyldig endast från den tidpunkt då bosättningen kan bedömas påbörjad. Genom en sådan restriktivitet undgår man kollision med tidigare beslut om Aag. Denna restriktivitet skall naturligtvis gälla även om artisten skulle ha redovisat ersättningen i självdeklaration.

☐ Det är dock nödvändigt att ha bestämmelse för det fall att artist trots allt taxeras för ersättning som har legat till grund för beräkning av Aag. Utredningen har övervägt att föreslå ett generellt undantagande från skattskyldighet enligt KL och Si för ersättning för vilken Aag har erlagts. Bl. a. praktiska skäl talar i och för sig för en sådan lösning. Mot detta talar dock att möjlighet till rättelse bör finnas om det vid en senare prövning blir klarlagt att bestämmelserna om Aag trots allt inte varit tillämpliga. Utredningen anser detta skäl väga tyngre och föreslår därför undantag från skattskyldighet enligt KL och Si endast under förutsättning att bestämmelserna om Aag varit tillämpliga.

☐ Med dessa regler gällande kan fall inträffa att taxering sker för inkomst, som har legat till grund för beräkning av Aag. I första hand bör det då ankomma på berörda myndigheter att i samråd se till att ärendena blir närmare utredda och omprövade i vederbörlig ordning. Om emellertid inkomsttaxeringen vunnit laga kraft, bör taxeringsbeslutet lända till efterrättelse. Beslutet om Aag får i stället undanröjas av länsstyrelsen. Detta bör ske efter framställning av den som haft att erlagga avgiften. Bestämmelse härom har tagits in i lagförslaget (51 § AaL).

☐ En efterföljande fråga är hur det skall förfaras med avgiftsbelopp som på grund av avgiftsbeslutets undanröjande inte skall utgå. Denna fråga sammanhänger med vilken syn man har på förhållandet mellan avgiftssystemet och det vanliga beskattningsförfarandet.

☐ Utredningen vill för egen del göra en bedömning enligt följande.

Den ersättning som taxeringen avser har uppgått till exempelvis 10 000 kr. Anordnaren av tillställningen har alltså — om full betalning erlagts — inbetalat artistavgift med 3 000 kr. Anordnarens kostnad för artistens framträdande har med andra ord varit 13 000 kr. Artisten har å sin sida uppburit 10 000 kr. för vilka han i första hand skall beskattas. Framgår av utredningen i ärendet att anordnaren och artist varit medvetna om att inkomstbeskattning och inte avgiftsbeläggning rätteligen borde ske torde ersättningen om 10 000 kr. böra anses ha utgått enligt avtal om fri skatt med tillämpning av skatteavdragsreglerna för artist enligt artistskattekungörelsen. Detta innebär att artisten skall anses ha tillerkänts en ersättning om 16 666 kr. För anordnarens del blir följden att han skall anses ha innehållit ett skattebelopp om 6 666 kr. för vilket han kan göras betalningsskyldig enligt 77 § UBL. Artisten blir skattskyldig för skattebelopp som anordnaren görs ansvarig för av lokal skattemyndighet och som tillgodoräknas honom som preliminär skatt.

Har anordnare och artist å andra sidan haft godtagbara skäl för att se ersättningen som avgiftspliktig kan det inte gärna komma i fråga att ålägga anordnaren någon ansvarighet för den skatt som artisten kan komma att påföras på grund av taxeringen. Motsvarande bör naturligen gälla om artisten avsiktligt lämnat oriktig uppgift om sin bosättning till anordnare som inte haft någon anledning att ifrågasätta uppgiften.

Fråga är emellertid om den artistavgift som anordnaren påförts — i det här valda exemplet 3 000 kr. — bör tillgodoräknas artisten som inbetald skatt.

Utredningen har vid sina överväganden funnit att en sådan bestämmelse inte alltid skulle stå i överensstämmelse med den innebörd som parterna i det särskilda fallet vill ge sin överenskommelse om ersättning. Det bör f. ö. få ankomma på parterna att själva bestämma hur de anser att ersättningsfrågan bör lösas med hänsyn till den ändrade situationen. Då vidare det väsentliga enligt utredningens mening är att skatten kan tas ut av anordnaren i de fall då han kan åläggas ansvarighet med tillämpning av 77 § UBL eller 8 § Ask har utredningen inte velat förorda en sådan bestämmelse. Utredningen har i stället övervägt att föreslå en kvittningsbestämmelse av innehåll, att avgiftsbelopp, som anordnare blir berättigad att återfå på grund av att artisten taxeras för ersättningen, skall kunna innehållas till betalning av skattebelopp för vilket han förklaras vara ansvarig. Med hänsyn till att restitution kan ske först när taxeringen har vunnit laga kraft bör beslut om anordnarens ansvarighet regelmässigt komma att föreligga vid sådan tidpunkt att avgiftsbeloppet kan tas i anspråk i omedelbar anslutning till att laga kraft inträder.

Antalet fall, där avgiftsbeslut undanröjes och den restitutionsberättigade samtidigt kan åläggas ansvarighet för artistens skatt, måste emellertid enligt utredningens bedömning bli mycket litet. Utredningen har därför inte velat belasta lagförslaget med någon särskild kvittningsbestämmelse för detta fall. Utredningen har härvid beaktat att det regelmässigt kommer att finnas möjlighet för kronofogdemyndigheten att ta beloppet i anspråk genom utmätning av restitutionsfordringen. Den nu lämnade redogörelsen avser närmast det fall där ett lagakraftvunnet

taxeringsbeslut medför upphävande av beslut om Aag. Liknande situation kan uppkomma ännu tidigare. Redan under löpande "inkomstår" och innan taxeringsfrågan hunnit prövas kan beslut om att inbetald Aag inte skall utgå fattas på grund av att en undersökning visat att vederbörande artist är att rubricera som här i riket bosatt artist och därför bör åsättas inkomsttaxering för den inkomst för vilken Aag redovisats och erlagts. Även dessa fall kan bedömas bli få till antalet. Också här kommer kronofogdemyndigheten i allmänhet att kunna säkerställa sin ev. fordran genom utmätning av restitutionsfordringen.

Utredningen har även gjort en bedömning av den motsatta situationen, dvs. när beslut om taxering av artistersättning undanröjs på grund av att bestämmelserna om Aag i stället anses tillämpliga. Utredningens överväganden har gett vid handen att det för vissa undantagsfall bör finnas möjlighet för avgiftsmyndigheten att jämka Aag med beaktande av den innebörd som parternas avtal om ersättning kan bedömas ha. Utredningen föreslår därför att bestämmelse ges om att regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer får medge nedsättning eller befrielse från Aag när synnerliga skäl därtill föreligger.

I enlighet med vad utredningen inledningsvis anfört har hittills tagits upp frågor som berör behandlingen av artistinkomst avseende engagerad artist. Även vid kollision vid tillämpning av bestämmelserna om Aag och föreskrifterna i KL och Si i fråga om utländsk anordnare bör gälla att lagakraftvunnet taxeringsbeslut skall föranleda upphävande av ett tidigare beslut om påförande av Aag. Till skillnad mot vad tidigare sagts om inkomst som engagerad artist haft bör här samma kvittningsregler gälla som f. n. finns i BevL och UBL.

11.2 Artistavgift och dubbelbeskattningsavtal

11.2.1 Inledning

Den av utredningen föreslagna artistavgiften (Aag) bör belysas i förhållande till våra dubbelbeskattningsavtal. Först görs dock en genomgång av nuvarande avgifts- och skattebestämmelser med hänsyn till gällande avtal. Därvid skall hållas i minnet att om Sverige inte ingått dubbelbeskattningsavtal med det land i vilket en artist är bosatt eller en juridisk person är hemmahörande våra interna avgifts- och skattebestämmelser gäller fullt ut.

11.2.2 Nuvarande avgifts- och skattebestämmelser sedda i förhållande till dubbelbeskattningsavtal

Intern rätt

En utländsk artist (dvs. i utlandet bosatt artist) är i dag avgiftsskyldig enligt 4 § 2 mom. BevL för inkomst av medverkan vid offentlig tillställning eller allmän sammankomst och för artistisk verksamhet för

svensk ljudradio eller television. För inkomst som han förvärfvar här men på vilken BevL icke är tillämplig (t. ex. inkomst som uppbärs för medverkan vid privat tillställning) är artisten skattskyldig enligt KL och Si. När avgiftsskyldighet föreligger enligt BevL är inkomsten undantagen från skattskyldighet enligt KL och Si [54 § första stycket c) resp. 7 § första stycket b)]. Detta gäller även om artist är undantagen eller befrias från avgiftsskyldighet enligt de särskilda bestämmelserna i 4 § 10 mom. BevL. Det bör framhållas att avgiftsskyldigheten för medverkande enligt 4 § 2 mom. BevL även omfattar t. ex. idrottsman.

I utlandet bosatt fysisk person och där hemmahörande juridisk person som här i riket anordnar offentlig tillställning eller allmän sammankomst är skyldig att erlägga Ba. Avgiften utgår på bruttoinkomsten av inträdesavgifter eller motsvarande avgifter enligt reglerna för utländsk anordnare i 4 § 1 mom. BevL.

Slutligen är i utlandet bosatt fysisk person och där hemmahörande juridisk person avgiftsskyldig enligt bestämmelsen i 4 § 3 mom. BevL om personen i fråga uppbär ersättning för annans medverkan eller artistiska verksamhet av det slag som avses i 2 mom. (utländsk mellanhand). Föreskriften om avgiftsskyldighet för utländsk mellanhand är närmast att se som en skatteflyktsbestämmelse för här i riket bosatt artist på vilken bestämmelserna i 4 § 2 mom. inte är tillämpliga.

Avtal (jämför även avsnitten 2.3 och 9.4.2)

Utländsk artist

Gällande dubbelbeskattningsavtal är regelmässigt tillämpliga även på Ba. Enligt artistartikeln beskattas artistinkomst normalt i utövandelandet (verksamhetslandet). Avtalsreglerna om fritt yrke och enskild tjänst är då inte tillämpliga. Varken enligt BevL eller avtal krävs att artisten uppburit inkomsten här i riket, endast att inkomsten förvärfvats här, dvs. att det artistiska utövandet ägt rum här. För skattskyldighet enligt KL och Si fordras däremot att inkomsten uppburits här i riket. Effekten i skattehänseende i visst fall av undantag eller befrielse från Ba (enligt de tidigare angivna bestämmelserna i 4 § 10 mom. i BevL) för utländsk artist i hemviststaten blir beroende av om denna stat tillämpar exempt- eller credit-metod i avtalet. I det förra fallet utgår ingen avgift eller skatt på inkomsten. När creditmetoden tillämpas blir effekten av att Ba inte tas ut att artisten inte har någon avgift att avräkna från skatten i hemviststaten.

Utländsk anordnare

Artistartikeln i ett dubbelbeskattningsavtal är tillämplig även på utländsk anordnares inkomst av offentlig tillställning eller allmän sammankomst till den del inkomsten avser eget artistiskt utövande.

Utländsk anordnare som inte medverkar som artist omfattas inte av artistartikeln. För sådan anordnare gäller regelmässigt vanliga bestämmelser om beskattning av rörelse.

Utländsk mellanhand

Om i utlandet bosatt fysisk person eller där hemmahörande juridisk person uppbär inkomst för medverkan (av det slag som avses i 4 § 2 mom. BevL) av artist, har enligt tidigare dubbelbeskattningsavtal inkomsten som regel inte kunnat beskattas hos sådan utländsk mellanhand. Inkomsten är att hänföra till inkomst av rörelse, som enligt avtal (med vissa undantag) i avsaknad av fast driftställe här i landet vid verksamhetens bedrivande endast beskattas i hemvistlandet. I senare avtal har dock genom tillägg till artistartikeln möjlighet öppnats att beskatta utländsk mellanhand för inkomst av här angivet slag.

11.2.3 Artistavgiften sedd i förhållande till dubbelbeskattningsavtal

Utländsk artist

Utredningen föreslår att Aag skall erläggas för ersättning som utges till utländsk artist för artistiskt utövande vid tillställning här i riket eller för svensk ljudradio eller television vid förstagångssändning (5 § AaL). Med ersättning avses vad som utges i pengar eller naturaförmåner med undantag av vad som utgör nödvändig rese- eller transportkostnad (6 § AaL). Avgiftsskyldig är anordnare, radioföretag och svenskt artistföretag som utger ersättning. Utges ersättning till artisten av utländskt artistföretag är anordnare (m. fl.) som erlägger betalning till sådant företag för det artistiska utövandet avgiftsskyldig. Avgiftsskyldigheten avseende ersättningen är dock i detta fall beloppsmässigt begränsad till den betalning för tillhandahållen artistproduktion som skett till företaget (9 § första stycket AaL). Fysisk person och dödsbo är vidare avgiftsskyldiga för ersättning som utges för artistiskt utövande vid privat tillställning endast om av den fysiske personen eller dödsboet utgiven ersättning eller till utländskt artistföretag erlagd betalning utgör omkostnad i rörelse (9 § andra stycket AaL). När avgiftsskyldighet enligt vad nu har sagts föreligger för anordnare, radioföretag eller svenskt artistföretag är den utländske artisten befriad från skattskyldighet enligt KL och Si.

Som utredningen tidigare framhållit är förslaget att göra anordnare m. fl. avgiftsskyldiga att se som en praktisk lösning som ersätter beskattning av artists inkomster. Vid tillämpning av dubbelbeskattningsavtal skulle det därför med utgångspunkt häri enligt utredningens mening kunna vara naturligt när Aag erlagts, att anse den utländske artistens inkomster som beskattade här — låt vara indirekt — genom påförandet av Aag. Med ett sådant synsätt skulle det vara möjligt för artisten att i förekommande fall i hemvistlandet peka på att hans inkomst i Sverige har belastats med skatt med visst belopp.

Det är dock svårt att förutsäga vilken betydelse slopandet av Ba och införandet av Aag kan få med tanke på tillämpningen av gällande dubbelbeskattningsavtal. Vad som kan sägas är att en utländsk artist som enligt nuvarande avtal vid beskattning i hemlandet kan åberopa betalning av Ba i allmänhet inte torde kunna räkna med att erläggandet av Aag skall beaktas på det sätt som tidigare skett i hans hemland i

fråga om Ba. Det är därför tänkbart att artisten i viss utsträckning under åtminstone en övergångstid kommer att vilja kompensera detta genom krav på högre gage. På sikt torde dock frågan hur man beträffande avtal skall se på Aag inte att få någon större betydelse. Om så anses önskvärt föreligger för övrigt möjligheten att lösa frågan på lämpligt sätt vid förhandlingar om dubbelbeskattningsavtalens utformning.

För utländsk artist som är skattskyldig enligt KL och Si (t. ex. för gage uppburet här vid sådan privat tillställning på vilken bestämmelserna om Aag inte är tillämpliga) blir dubbelbeskattningsavtalen tillämpliga i vanlig ordning.

Utländsk anordnare

Utredningen föreslår att här i riket icke bosatt fysisk person eller icke hemmahörande juridisk person skall erlagga Aag för vad han uppbär i inträdesavgift vid av honom anordnad offentlig tillställning eller allmän sammankomst (utländsk anordnare; 53 § AaL). För avgiftsskyldig utländsk anordnare som själv medverkar i tillställning eller sammankomst blir artistartikeln i ett dubbelbeskattningsavtal tillämplig till den del inkomsten avser eget artistiskt utövande. Aag blir (i likhet med Ba) likställd med skatt. För utländsk anordnare som själv inte medverkar vid tillställningen eller sammankomsten blir frågan om Aag kan uttagas normalt beroende av avtalets regler om beskattning av rörelse. Bedrivs rörelsen inte från fast driftställe här beskattas inkomsten enligt avtalen i allmänhet endast i hemvistlandet. Detsamma gäller annan inkomst än inträdesavgift eller motsvarande avgift som uppbärs av i utlandet bosatt eller hemmahörande person. På sådan inkomst är bestämmelserna om Aag inte tillämpliga utan skattskyldighet föreligger enligt KL och Si.

Övrigt

Av utredningen föreslagna bestämmelse (5 § AaL) om avgiftsskyldighet för ersättning till utländsk artist har utformats så att den inte omfattar ersättning som utgör royalty.

För royalty gäller bestämmelserna i KL och Si och i avtal. Skulle någon form av royalty utgå tillsammans med ersättning som är avgiftspliktig får uppdelning ske av beloppet.

11.3 Lokalägaransvar m. m.

Såvitt gäller artistavgift för utländsk artist som uppträder här mot ersättning åligger enligt utredningens förslag avgiftsskyldigheten den som utger ersättningen till artisten. Utges ersättningen av utländskt artistföretag har dock avgiftsskyldigheten lagts på den (anordnare, radioföretag eller svenskt artistföretag) som det utländska företaget erhåller betalning av. Vidare föreslår utredningen att anordnaren (radioföretaget) skall vara solidariskt ansvarig för avgiften med avgiftsskyldigt svenskt artistföretag. Dessa bestämmelser har utredningen funnit på-

kallade för att förstärka förutsättningarna för avgiftens erläggande när annan än anordnaren (radioföretag) är avgiftsskyldig.

Fall kan inträffa där anordnaren är en i utlandet hemmahörande fysisk eller juridisk person som för tillställningen direkt engagerar en utländsk artist. I ett sådant fall föreligger självfallet risk för avgiftsbortfall, eftersom det alltid är vanskligt att få till stånd en effektiv in- drivning av avgiften om avgiftsskyldig som underlåter att betala av- giften är hemmahörande i utlandet. Samma situation föreligger i fråga om den artistavgift, som den i utlandet hemmahörande anordnaren har att erlægga för den egna verksamheten, liksom då en i utlandet bosatt artist själv anordnar tillställning för vilken artistavgift skall erläggas.

I dessa fall kan man som garant för avgiften tänka sig den som upp- låter lokal eller plats till anordnaren (lokalupplåtaren). Ett dylikt an- svar föreskrivs i TstK. Enligt 6 § TstK kan sålunda lokalupplåtare dö- mas skyldig erlægga Ba om tillställning ägt rum utan tillstånd eller be- hörig anmälan.

Genom lag (1976: 1087) om ändring av TstK undantogs emellertid från denna bestämmelse fall, där anordnaren är svensk medborgare. Med lagen avsågs att bringa den straffsanktionerade tillstånds- och an- mälningsskyldigheten i TstK i överensstämmelse med regeringsformens regler om mötesfrihet. Det skulle möjligen kunna ifrågasättas om inte dessa regler också hindrar införande av ansvarighet i någon form för lokalupplåtare när anordnaren är svensk medborgare. Utredningen kan dock inte finna att så behöver vara fallet. En ansvarighet för lokalupp- låtaren medför naturligtvis att denne inte sällan ser sig tvingad kräva att anordnaren gentemot lokalupplåtaren ställer säkerhet för ett belopp motsvarande ansvarigheten. Detta krav utgör endast en del av den eko- nomiska uppgörelsen för lokalupplåtelsen och kan knappast ses som ett inkräktande på mötesfriheten.

Utredningen anser alltså att det i och för sig borde vara möjligt att införa bestämmelse av innehåll att den, som upplåter lokal eller plats åt i utlandet bosatt fysisk person eller där hemmahörande juridisk person för anordnande av tillställning för vilken artistavgift skall er- läggas, kan åläggas viss ansvarighet för utgående artistavgift. Sådan bestämmelse skulle emellertid medföra att varje lokalupplåtare alltid måste undersöka om den till vilken upplåtelse sker är hemmahörande i utlandet och om så är fallet tillika begära besked om utländsk artist skall mot ersättning medverka genom artistiskt utövande vid tillställ- ning i den upplåtna lokalen eller platsen. Sådana undersökningar kan bli ganska besvärliga och möjligheterna att vid lokalupplåtelsen bedöma ansvarighetens verkliga innebörd vara begränsade eller rent av obe- fintliga. Utredningen ifrågasätter om det man vill vinna genom bestäm- melse av detta slag uppväger det besvär man åsamkar lokalupplåtarna och de tillämpningssvårigheter som utan tvekan skulle uppstå för av- giftsmyndigheten. Antalet fall med utländska anordnare kan med led- ning av erfarenheterna hittills bedömas som mycket litet och antalet fall, där anordnaren kan befaras underlåta avgiftsredovisning, får an- tagas bli än mindre. Utredningen har därför inte ansett sig böra lägga fram något förslag om lokalägaransvar.

Enligt det förfarande som gäller för Ba skall anordnare ansöka om tillstånd och i samband därmed betala Ba i förskott. I vissa fall har han att i stället ställa säkerhet för avgiften. Enligt utredningens förslag till Aag skall redovisning och inbetalning ske i efterhand enligt i stort sett regler som i allmänhet gäller för redovisning och inbetalning av skatt och avgift.

Såvitt gäller det system som utredningen föreslår för redovisning och inbetalning av Aag uppkommer fråga om krav på säkerhet bör ställas när avgift skall erläggas av utländsk anordnare. En skyldighet att ställa säkerhet fick kombineras med skyldighet att viss tid före tillställningen göra anmälan till avgiftsmyndigheten. Konsekvensen av underlåtenhet att göra anmälan torde vidare få bli att avgiftsmyndigheten gavs möjlighet att redan före tillställningen skönsmässigt fastställa Aag så att denna kunde drivas in redan i samband med tillställningens hållande.

Utredningen har emellertid inte kunnat finna att bestämmelser av detta slag skulle få någon egentlig betydelse i praktiken och har därför även på denna punkt avstått från att lägga fram något förslag.

11.4 Andra inkomstagare än artister

Enligt utredningens direktiv bör utredningen överväga om det förslag som läggs fram bör inbegripa också andra här i landet ej bosatta personer än sådana som i dag omfattas av BevL. Härmed åsyftas närmast personer som vistas här tillfälligt och uppbar inkomst vid arbetsanställning.

Enligt utredningens förslag begränsas avgiftsskyldigheten i princip till en viss yrkeskategori — i utlandet bosatta artister. Denna avgränsning och de lösningar som utredningen valt är i stor utsträckning betingade av de särskilda förhållanden av olika slag som gäller för just denna yrkesgrupp vid verksamhet här i riket och som måste beaktas vid utformningen av beskattningen. Utredningens motiv bakom den föreslagna Aag innebär således i sig ett ställningstagande i personkretsfrågan. Även i övrigt, bl. a. i administrativt och organisatoriskt hänseende, innebär utredningens förslag en speciallagstiftning som utformats med beaktande av att lagen kommer att avse endast ett relativt litet antal yrkesutövare och ett fåtal avgiftsskyldiga.

Som framgått av det sagda anser således utredningen att den lagstiftning som bör ersätta BevL och TstK i huvudsak bör avse endast här i riket ej bosatta artister. Utredningsförslaget har också begränsats i enlighet härmed. Med artist avses dock i förslaget även idrottsman. Enligt utredningens mening är det dock angeläget att även den nuvarande ordningen för beskattning av andra här icke bosatta inkomstagare ses över. En sådan översyn har ifrågasatts i olika sammanhang och bör lämpligen kunna ske genom en särskild utredning. Det bör härvid vara till fördel att de speciella problem som gäller beträffande artister och idrottsmän är förda åt sidan. Utredningens förslag till bestämmelser om Aag bör även kunna vara av värde vid översynen.

12 Specialmotivering

Lagen om artistavgift

I Inledande bestämmelser

1 §

Enligt BevL skall länsstyrelsen fördela influten Ba lika mellan staten och den kommun inom vilken föreställning eller verksamhet har ägt rum. Bestämmelsen är besvärlig att tillämpa ur administrativ synpunkt. På grund härav och då dessa svårigheter skulle bli än mer markerade i det av utredningen föreslagna systemet bör en motsvarande regel inte komma i fråga beträffande Aag. Härför talar även att avgiften inte skulle komma att få någon nämnvärd ekonomisk betydelse för kommunerna. Utredningen föreslår i stället att Aag helt skall tillfalla staten men att hälften därav skall användas för gemensamt kommunalt ändamål enligt 71 § KL. Härigenom beaktas att Aag i princip är tänkt att ersätta beskattning enligt KL och Si och att alltså en del av avgiften kan anses motsvara den kommunalskatt som skulle ha utgått om beskattning enligt KL i stället hade varit aktuell.

2—3 §§

Utredningen föreslår att Aag bör handläggas centralt av en länsstyrelse, länsstyrelsen i Stockholms län. Förslaget motiveras i avsnitt 10.1.2. RSV bör vara tillsynsmyndighet m. m.

II Artistavgift för ersättning till utländsk artist m. m.

Definitioner

4 §

Definitionerna avser beteckningar som används i avd. II av lagförslaget.

”Här i riket icke bosatt”

Aag skall enligt förslaget erläggas för ersättning som avgiftsskyldig utger för artistiskt utövande (vid tillställning) av ”här i riket icke bosatt” artist. Vad som enligt utredningens mening bör gälla i bosättningshänseende i fråga om artisten har tagits in i en anvisningspunkt till 4 §. Se närmare härom i avsnittet 7.1 om bosättningsbestämmelser.

Artist

Tillämpningsområdet för Aag avgränsas bl. a. av begreppet artist. Innebörden härav förklaras i avsnittet 7.2.1 om artist. Som framgår bör enligt utredningens mening vid tillämpning av AaL med artist förstås person som uppträder eller framträder för åskådare eller åhörare i underhållningssyfte.

Tillställning

Aag skall enligt förslaget utgå för artistiskt utövande vid tillställning här i riket. Vad först angår tillställning så avses därmed inte bara tillställning enligt AOst och sammankomst enligt LAS (även tillställning och sammankomst som är gratis) utan också en rent privat tillställning. Se närmare härom i avsnittet 7.2.2 om tillställning m. m. Såvitt gäller privat tillställning förutsättes dock för avgiftsskyldighet — när anordnaren är fysisk person eller dödsbo — att ersättningen utgör omkostnad i rörelse. Bakgrunden härtill framgår av avsnittet 6.3.1.

Som framgår av avsnitt 7.2.2 undantas enligt utredningens förslag — på motsvarande sätt som gäller beträffande Ba — filminspelning från tillämpningsområdet.

Angående Aag för artistiskt utövande för svensk ljudradio eller television se specialmotiveringen till 5 §.

Anordnare

Vad gäller innebörden av begreppet anordnare bör först observeras att frågan vem som i visst fall har varit anordnare av en tillställning i och för sig inte har någon betydelse för beräkning av Aag men väl för frågan om avgiftsskyldighet eller ansvar för avgift.

Med anordnare enligt AaL bör enligt utredningens mening kunna förstås den som inbjuder publik eller gäster att mot betalning eller gratis närvara vid en tillställning (sammankomst) med artistiskt utövande för vilket ersättning utgår.

Såvitt gäller offentlig tillställning och allmän sammankomst finns vägledning i anordnarfrågan i AOst och LAS.

Artistföretag

Artistföretag kan i princip tillhandahålla artistiskt utövande antingen genom produktförsäljning dvs. genom att tillhandahålla en föreställning och allt i samband därmed inklusive en eller flera artister eller genom förmedling av artist.

Utländskt artistföretag

Anvisningarna till 4 § är tillämpliga på här i riket icke bosatt person som tillhandahåller artistiskt utövande. Med här i riket icke hemmahörande juridisk person förstås utländskt bolag m. m. i överensstämmelse med vad som anges i 67 § KL.

Radioföretag

Begreppet radioföretag inbegriper enligt nuvarande lydelse av 5 § radiolagen Sveriges Radio AB och bolagets dotterbolag.

Idrottsman

Utredningen föreslår att det av utredningen föreslagna systemet med Aag i princip bör gälla även i fråga om ersättning som utges till utländsk idrottsman för dennes idrottsutövande. Se härom och om de föreslagna undantagsbestämmelserna i avsnitt 9.3 om idrottsman.

Avgiftspliktig ersättning

5 §

Motiven till utformningen av den föreslagna bestämmelsen om avgiftspliktig ersättning, dvs. ersättning som utges till utländsk artist för artistiskt utövande vid tillställning här i riket, redovisas i kapitel 6 om allmänna riktlinjer och avsnitt 7.3 om avgiftsunderlag. Jämför även specialmotiveringen till 4 §.

Aag skall enligt förslaget utgå också för ersättning som utges till utländsk artist vid artistiskt utövande för svensk ljudradio och television (jämför avsnitt 6.3.1 — slutet). Skyldigheten att erlagga Aag har begränsats till ersättning som utges för förstagångssändning från sändare i Sverige. Skälet härtill är i korthet följande.

När det gäller artistiskt utövande vid tillställning skall Aag ses som en ersättning för beskattning av inkomst för ett personligt framträdande inför publik här i riket. Bestämmelserna om Aag synes i fråga om radio och TV i överensstämmelse härmed i princip böra anknytas till vad som på detta område kan sägas svara mot ett framträdande vid tillställning här i riket. En sådan motsvarighet kan anses föreligga när ett program direktsänds eller, efter inspelning, sänds första gången till mottagare i Sverige. Med sändning till mottagare i Sverige bör av praktiska skäl och för undvikande av särbehandling av dessa fall likställas Sveriges Radios Utlandsprogramsändningar dvs. den egna direkta sändningsverksamheten till utlandet. Det kan tilläggas att genom avgränsningen till direktsändning och förstagångssändning undantas från avgift den del av artists ersättning som belöper på andra sändningar — repressändningar — och är att hänföra till royalty.

Enligt utredningens mening bör vidare med ”sändare här i riket” likställas sådan direktsändande satellit som av distributionstekniska skäl kan komma att utnyttjas för spridning av svenskt radioföretags program.

Som framgår av avsnitt 7.2.2 (och av specialmotiveringen till 4 §) är ersättning som utges för medverkan vid filminspelning inte avgiftspliktig enligt AaL. Ersättning till artist för filmade eller inspelade program som radioföretag köper och sänder är således inte avgiftspliktig. Där- emot är sådan ersättning avgiftspliktig som utges av radioföretag i den egna produktionsverksamheten.

6 §

Enligt 20 § skall RSV fastställa regler för uppskattning av värdet av naturaförmån. I övrigt hänvisas beträffande denna paragraf till avsnittet 7.3.2 om avgiftsunderlaget.

7 §

I denna paragraf föreslås vissa undantag från den avgiftspliktiga ersättningen. Undantag föreslås således när fråga är om utländsk artist som är anställd hos utländsk stat eller myndighet (7 § 1 p.) eller om artistiskt utövande inom ramen för avtal om kulturutbyte mellan Sverige och främmande stat (7 § 2 p.). Vidare föreslås undantag när ersättning utges för idrottsutövande vid tävling som är anordnad av idrottsklubb ansluten till riksidrottsförbundet eller representerad inom Sveriges olympiska kommitté. De föreslagna bestämmelserna behandlas i kapitel 9. Här kan tilläggas att bestämmelserna inte är tillämpliga i fall som avses i 8 §.

8 §

Bestämmelserna om Ba omfattar sedan år 1970 även här i riket bosatt artist nämligen i det fall när utländsk fysisk eller juridisk person är berättigad till ersättning för den svenske artistens medverkan vid of-artist nämligen i det fall när utländsk fysisk eller juridisk person är bestämmelse och avgiftsskyldigheten enligt 4 § 2 mom. är det artistiska utövandet. I förslaget till AaL har utredningen intagit en motsvarande specialbestämmelse (8 §) som dock har begränsats till utländskt artistföretag vari den svenske artisen eller honom närstående person har ett icke oväsentligt inflytande. Med "icke oväsentligt inflytande" har utredningen velat markera att inflytandet inte behöver vara av samma styrka som t. ex. vid tillämpning av bestämmelserna om beskattning av fåmansföretag och dess ägare (35 § 1 a mom. KL). Enligt utredningens förslag skall Aag vidare erläggas för utbetalat belopp utan avdrag för rese- eller transportkostnader.

Bestämmelsen är liksom motsvarande föreskrift i BevL avsedd att motverka eventuella skatteflyktsåtgärder av här i riket bosatt artist. Om således ett utländskt artistföretag, i vilket svensk artist har ett icke oväsentligt inflytande, tillhandahåller det artistiska utövandet blir anordnare, radioföretag eller svenskt artistföretag som betalat till företaget för utövandet avgiftsskyldigt för hela betalningen till det utländska artistföretaget.

Om däremot svensk artist, som har direktkontrakt med anordnare eller artistföretag, ger anvisning om att gaget för ett uppträdande skall helt eller delvis utbetalas till utlandet blir 8 § inte tillämplig. I detta fall blir artisen själv skattskyldig i vanlig ordning; ev. kan skatteavdrag enligt Ask komma i fråga (se avsnitt 2.2). Artisen blir vidare själv skattskyldig för inkomst som han uppbär från sådant utländskt artistföretag som avses i 8 §.

Undantagsbestämmelserna i 7 § blir som redan påpekats inte tillämpliga på svensk artist.

Avgiftsskyldighet

9 §

Som framgått av vad förut har sagts är den avgiftsskyldig som utger ersättning till utländsk artist, dvs. anordnare av tillställning, radioföretag eller svenskt artistföretag. Dessa uppdragsgivare är emellertid avgiftsskyldiga också när de inte själva utger ersättning till utländsk artist utan erlägger betalning för det artistiska framträdandet till utländskt artistföretag. Även i sådant fall skall avgift erläggas för ersättning som utges till artisten, dock inte för mer än som har betalats till det utländska företaget. Se närmare härom i avsnitt 7.4 om avgiftsskyldighet och ansvarighet för avgift.

Enligt 9 § 2 st. föreligger inte någon avgiftsskyldighet för fysisk person eller dödsbo i fråga om privat tillställning såvida inte ersättningen eller betalningen utgör omkostnad i rörelse. Angående bakgrunden härtill se avsnittet 6.3.1 om utländsk artist.

Ansvarighet för artistavgift

10 §

Lagförslaget innehåller bestämmelser om solidarisk ansvarighet för artistavgift (10—12 §§). När svenskt artistföretag är avgiftsskyldigt är sålunda anordnare eller radioföretag tillsammans med artistföretaget ansvarigt för utgående artistavgift. Solidarisk ansvarighet åvilar också svenskt artistföretag som skall erlägga betalning för artistiskt utövande till annat svenskt artistföretag. Ansvarigheten är begränsad till avgift beräknad på vad som skall betalas till artistföretag.

Bakgrunden till den föreslagna bestämmelsen framgår av avsnitt 7.4 om avgiftsskyldighet och ansvarighet för avgift. Utredningen anser att man i princip bör göra den avgiftsskyldig som i det särskilda fallet utger ersättning till artisten och därmed står närmast till att svara för att avgiftsunderlaget blir riktigt redovisat. Att avgiftsskyldigheten förskjuts från anordnare eller radioföretag till svenskt artistföretag bör dock enligt utredningens mening å andra sidan inte leda till att anordnaren eller radioföretaget frigörs från ansvarighet för Aag.

En förutsättning för det solidariska ansvaret bör vara att direkt avgiftsskyldighet skulle ha förelegat för anordnaren och radioföretaget om dessa själva engagerat artisten och utbetalat ersättningen till honom.

Utländsk artist kan bli engagerad att uppträda vid tillställning via en kedja av artistföretag. En anordnare kan sålunda för en tillställning träffa avtal med ett svenskt artistföretag om tillhandahållande av en produktion, vari ingår utländska artister, som i sin tur förvärvar någon av artisterna från ett tredje artistföretag, hos vilket den sistnämnde artisten är anställd. Även utländska artistföretag kan finnas med i kedjan. I sådana fall anser utredningen att även på detta sätt inblandade svenska artistföretag bör vara solidariskt ansvariga för artistavgiften med det avgiftsskyldiga artistföretaget och med anordnaren. Förslag härom har upptagits i andra stycket.

11 §

Den solidariska ansvarigheten enligt 10 § behöver inte fastställas i andra fall än då behov därav uppkommer, t. ex. vid underlåtenhet att lämna redovisning eller betala avgiften.

Fall kan uppkomma där det måste bedömas som obilligt att utkräva det solidariska ansvaret. Utredningen föreslår att länsstyrelsen skall kunna jämka eller helt efterge betalningsskyldigheten när särskilda skäl föreligger.

Innan fastställelsebeslut meddelas, skall tillfälle ges den mot vilken kravet riktas att yttra sig i ärendet. Särskild bestämmelse härom erfordras ej. Förvaltningslagens bestämmelser äger tillämpning.

12 §

Det solidariska ansvaret kan utkrävas omedelbart efter meddelat beslut. Rimligt är dock att länsstyrelsen ger vederbörande skäligt rådrum att betala till länsstyrelsen innan ärendet skickas till indrivning. Det solidariska ansvaret bör enligt utredningens mening inte ytterligare skärpas genom skyldighet att erlägga restavgift. Sådan avgift bör däremot utgå om fastställt belopp inte betalas inom tid som länsstyrelsen har bestämt.

Avgiftsuttag

13 §

Aag föreslås utgå med 30 procent av avgiftsunderlaget enligt 5 eller 8 §. Som framgår av 9 § första stycket begränsas avgiftsskyldigheten — och därmed avgiftsunderlaget enligt 13 § — i förekommande fall till vad som har betalats till utländskt artistföretag.

Angående Aag:s avvägning se avsnitt 7.5.

Uppgiftsskyldighet m. m.

14 §

Utredningen föreslår (se närmare härom i avsnitt 10) att redovisningen av avgiften skall ske periodvis i efterhand. Länsstyrelsen skall ha möjlighet att i särskilda fall ge längre redovisningstid men även att i förekommande fall, t. ex. på grund av tidigare försummelse av vederbörande att lämna redovisning, fastställa kortare redovisningstid.

Som har framgått av avsnitt 10.1.3 har utredningen utarbetat ett förslag till formulär för artistuppgift. Beträffande detta förslag bör nämnas att det bygger på att en avgiftsskyldig skall på en artistuppgift lämna redovisning för utbetalningar som denne under en redovisningsperiod gjort till viss utländsk artist eller visst utländskt artistföretag. Den avgiftsskyldige avses således inte skola redovisa hela sin avgiftsskyldighet under en period på samma uppgift utan den måste fördelas på olika artistuppgifter avseende dem till vilka betalning har skett. Det bör däremot vara möjligt att inbetala all artistavgift som avser flera artistuppgifter för samma period med ett gemensamt inbetalningskort. Samma artistuppgift används när ersättning utges till utländsk artist

(huvudartist) som i sin tur engagerar och betalar andra medverkande artister (underartister). I sådant fall ingår således i ersättningen till den utländske artisten även underartisternas ersättning. Om däremot vid engagemang av en artistgrupp ersättning utges till samtliga medverkande i gruppen föreligger i enlighet med vad här tidigare har sagts i princip krav på särskild artistavgift för varje avgift.

I artistavgiften skall avgift lämnas om storleken av gage, traktementsersättning och annan avgiftspliktig ersättning i pengar. Om fri kost och/eller logi tillhandahålls skall värdet härav beräknas enligt anvisningar av RSV (se härom i avsnitt 7.3.2). Annan förmån (ej förmån som avser nödvändig resa eller transport) skall redovisas med den avgiftsskyldiges faktiska kostnad. Av kontrollskäl skall avgift lämnas inom linjen om vad som från den avgiftspliktiga ersättningen har undantagits för nödvändig rese- eller transportkostnad (antingen i form av kostnad som ingår i utgivet gage eller som särskild utgiven ersättning). Vidare skall avgift lämnas om betalning till utländskt artistföretag. Denna avgift är nödvändig för beräkandet av avgiftsunderlaget vid begränsad avgiftsskyldighet enligt 9 § första stycket AaL. I artistavgiften skall enligt förslaget även lämnas avgift om medverkande artist/er och tillställning/ar som avses.

Utrymme för även andra uppgifter som behövs för bedömning av avgiftsskyldigheten bör finnas på blanketten. Riktigheten av lämnade uppgifter bör bestyrkas på heder och samvete. Artistavgiften omfattas av sekretesskydd (se avsnitt 12.2).

Enligt avsnitt 10.1.3 skall RSV utarbeta ett särskilt inbetalningskort vilket bör underlätta identifieringen av inbetald Aag. Även annat inbetalningskort bör få användas om erforderliga uppgifter lämnas.

15—18 §§

De föreslagna bestämmelserna har som framgår av avsnitt 10.3 utformats med ledning av motsvarande bestämmelser i BevL. Enligt dessa bestämmelser i AaL skall även artist kunna anmanas att lämna upplysningar (16 §) samt revision kunna göras hos artist (17 §). Utredningen har funnit bestämmelserna erforderliga men är medveten om att möjligheten att tillämpa dessa är begränsad.

Bestämmelserna i fråga omfattar även svensk artist, jfr 8 §.

19 §

För kontroll av att avgiftsskyldiga rätt fullgör sina skyldigheter bör länsstyrelsen i Stockholms län äga påkalla medverkan från övriga länsstyrelser och de lokala skattemyndigheterna; se närmare härom i avsnitt 10.3.

Bestämmande av avgiftsunderlag

20 §

Avlämnade artistavgifter förutsätts skola granskas av länsstyrelsen så snart ske kan. Föranleder granskningen närmare undersökning med förfrågningar hos avgiftsskyldig m. m. bör länsstyrelsens beslut att be-

stämma avgiftsunderlag tillställas den avgiftsskyldige och detta även om avgiftsunderlaget bestäms enligt uppgiften. Att den avgiftsskyldige skall underrättas om beslutet i fall artistuppgiften inte följs eller om han begär att få sig beslutet tillställt ligger i sakens natur. (Jämför avsnitt 10.2.)

Värdet av naturaförmån skall uppskattas efter regler som fastställs av RSV. Härvid förutsätts att värdet av fri kost och bostad inte skall tas upp till den avgiftsskyldiges (eller det utländska artistföretagets) faktiska kostnad för sådan förmån utan till det värde som förmånen bör åsättas med hänsyn till att Aag i princip är tänkt att ersätta beskattning av artisten. I fråga om förmån av annat slag bör som huvudregel gälla att värdet skall motsvara den avgiftsskyldiges kostnad för förmånen. Jämför avsnitt 7.3.2.

21—24 §§

I dessa paragrafer ges bestämmelser om skönsmässig beräkning av avgiftsunderlag, rättelse av uppenbara felaktigheter och ändring av avgiftsunderlag på grund av oriktiga uppgifter från avgiftsskyldig. Bestämmelserna är utformade i överensstämmelse med AvgL:s föreskrifter. Detsamma gäller bestämmelserna i 22 och 24 §§ om senaste tidpunkt för avgiftsunderlags bestämmande.

Angående den skönsmässiga beräkningen av avgiftsunderlaget se avsnitt 7.3.2 (slutet).

Fastställelse av artistavgift

25 §

Länsstyrelsen skall på grundval av det bestämda avgiftsunderlaget och samtidigt med detta beslut fastställa utgående artistavgift. Bestämmelserna om bl. a. preskription i 24 § är tillämpliga även i fråga om möjlighet att fastställa Aag.

Förfarandet med bestämmande av avgiftsunderlag och beslut om fastställelse bör tillämpas även i fall artistuppgift avlämnas men avgiften ej betalas. Innan åtgärd för indrivning av avgiften vidtas skall således uppgiften granskas, avgiftsunderlag bestämmas samt avgiftsbeloppet fastställas.

Jämför även avsnitt 10 om redovisning och administration m. m.

Inbetalning av artistavgift m. m.

26—28 §§

Aag skall betalas samtidigt med att artistuppgift lämnas, dvs. senast den 5 i andra månaden efter utgången av den månad under vilken ersättningen till artisten utgavs. Har avgiftsskyldig enligt avgiftsmyndighetens eller skattedomstols beslut att betala Aag utöver vad han själv har uppgett i artistuppgift skall sådant avgiftsbelopp erläggas inom tid som avgiftsmyndigheten bestämmer.

Restavgift skall erläggas på avgift som utgår enligt avgiven artistuppgift men inte erläggs inom föreskriven tid. Restavgift skall utgå

också på avgiftsbelopp som enligt avgiftsmyndigheten eller skattemyndighets beslut skall erläggas utöver vad som har redovisats i avgiven artistavgift. Dessa bestämmelser överensstämmer med vad som i förvarande hänseende gäller i fråga om mervärdeskatt.

På motsvarande sätt som gäller enligt UBL bör möjlighet finnas att erhålla befrielse från restavgift, när särskilda omständigheter föranleder detta enligt föreskrifter som meddelas av den centrala förvaltningsmyndigheten RSV. I dessa föreskrifter, som för övrigt i huvudsak torde komma att överensstämma med de föreskrifter som RSV tidigare utfärdat i fråga om befrielse från skyldighet att erlägga restavgift m. m., bör införas en möjlighet till befrielse när höjning av Aag har skett efter avgörande av komplicerade bedömningsfrågor. I sådana fall bör ett villkor för befrielse — i överensstämmelse med de regler som gäller enligt av RSV redan utfärdade föreskrifter — vara att avgiftsbeloppet erläggs inom av avgiftsmyndigheten bestämd tid.

29—32 §§

Bestämmelserna om anstånd och anståndsränta är utformade efter mönster av UBL:s föreskrifter härom. Som synes anges dock inte några tider för anstånd. Det bör kunna överlåtas åt avgiftsmyndigheten att i varje särskilt fall bedöma för vilken tid anstånd bör medges. Som framgår av 34 § förlängs preskriptionstiden när anstånd meddelas i avvaktan på beslut med anledning av besvär.

Indrivning av artistavgift m. m.

33—35 §

Aag som inte betalas inom föreskriven tid skall på framställning av avgiftsmyndigheten drivas in enligt de bestämmelser som gäller i fråga om indrivning av restförd skatt enligt UBL. Därvid får införsel äga rum. UBL:s bestämmelser om avkortning, avskrivning och antagande av ackordsförslag skall också tillämpas på Aag.

Återbetalning av artistavgift m. m.

36—38 §§

Bestämmelserna om återbetalning och restitutionsränta samt om kvittning (38 §) har utformats efter mönster av UBL:s föreskrifter.

Särskilda avgifter

39—45 §§

Bestämmelserna i dessa paragrafer om avgiftstillägg och förseningsavgift är utformade i överensstämmelse med AvgL:s föreskrifter om sådana avgifter.

Besvär m. m.

46—52 §§

Besvär över avgiftsmyndighetens beslut om Aag skall anföras hos läns-

skatterätt. Besvärshandling skall ha inkommit inom två månader från den dag då klaganden fick del av myndighetens beslut. Besvär får anföras även av allmänt ombud. Som sådant ombud skall det allmänna ombudet enligt UBL fungera (49 §).

50 och 51 §§

Besvär över avgiftsmyndighetens beslut om Aag skall inte medföra ändring i skyldighet att betala avgift inom föreskriven tid. Vid nedsättning av Aag får återbetalning ske utan hinder av att beslutet inte vunnit laga kraft om det allmänna ombudet inte har något att erinra däremot. Myndigheten kan medge återbetalning om säkerhet ställs.

I 51 § föreslås en bestämmelse för det fall att artist taxeras för inkomst för vilken Aag har fastställts. Förslaget saknar motsvarighet i BevL. När taxeringen har vunnit laga kraft skall avgiftsmyndigheten på ansökan av den som har att erlægga avgiften undanröja beslutet om Aag. Se närmare härom i avsnitt 11.1.

52 §

I särskilda fall kan förhållandena vara sådana att billighetsskäl talar för nedsättning av eller befrielse från Aag. Detta kan exempelvis inträffa vid fall av felbedömningar avseende uppträdande artists status som utländsk eller svensk artist eller av innebörden av träffade avtal. Möjlighet bör finnas för regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer att — i likhet med vad som gäller enligt t. ex. 76 § ML och 46 § FKL — medge nedsättning av eller befrielse från Aag, om synnerliga skäl härför anses föreligga. Sådant medgivande bör avse även avgift enligt 39 eller 40 §.

III Artistavgift för inkomst av offentlig tillställning m. m.

Avgiftsskyldighet m. m.

53 och 54 §§

Enligt de föreslagna bestämmelserna skall här i riket icke bosatt fysisk person eller icke hemmahörande juridisk person som anordnar offentlig tillställning eller viss allmän sammankomst erlægga Aag för vad han uppbär i form av inträdesavgift eller motsvarande avgift (se närmare härom under avsnitt 8). De i avd. II föreslagna bosättningsbestämmelserna avseende fysisk person skall tillämpas även på utländsk anordnare som är fysisk person. Med "här i riket icke hemmahörande juridisk person" förstås utländskt bolag m. m. i överensstämmelse med vad som anges i 67 § KL.

Undantag från avgiftsskyldighet görs för tillställning eller sammankomst som hålls inom ramen för avtal om kulturutbyte mellan Sverige och främmande stat som har träffats mellan regeringen eller myndighet eller annat offentligt organ, som regeringen förordnar, och regeringen eller motsvarande myndighet eller organ i den andra staten. (Denna bestämmelse motsvarar undantagsstadgandet i 7 § 2 p. Se vidare härom i avsnitt 9.4.)

Aag skall inte heller utgå på frivillig avgift som uppbärs vid till-

ställning eller sammankomst utomhus. Därmed avses att undanta främst musikanter och liknande yrkesutövares framträdanden på allmänna platser och för allmänheten tillgängliga områden såsom inbyggda torg eller affärscentra eller nedgångar till tunnelbanestationer (se vidare härom i avsnitt 9.2).

För annan inkomst än inträdesavgift eller motsvarande avgift, t. ex. inkomst genom tillhandahållande av artistiskt utövande åt anordnare eller annan, föreligger skattskyldighet enligt KL och Si (jämför även avsnitt 11.2.3 — utländsk anordnare).

Uppgiftsskyldighet m. m.

55 och 56 §§

Utländsk anordnare skall redovisa uppburna biljettintäkter och inbetala Aag senast viss dag efter tillställningen eller sammankomsten. En lämplig tidpunkt har utredningen funnit vara femte dagen efter tillställningens eller sammankomstens hållande. Avgiftsmyndigheten skall dock kunna medge att redovisning sker vid andra tidpunkter, t. ex. i fråga om cirkusturnéer och liknande, som pågår under flera dagar eller längre tid. Avgiftsmyndigheten skall också kunna i särskilt fall, t. ex. i fråga om anordnare som tidigare brustit i sin redovisningsskyldighet, föreskriva att redovisning skall lämnas omedelbart efter tillställningen eller sammankomsten.

I övrigt skall vad som är föreskrivet i fråga om Aag för ersättning till utländsk artist äga motsvarande tillämpning på Aag enligt förevarande avdelning. Detta innebär bl. a. att kontroll skall utövas av länsstyrelse och lokal skattemyndighet på sätt RSV närmare föreskriver, att underlaget för Aag i förekommande fall kan uppskattas skönsmässigt, att vissa preskriptionstider skall gälla för bestämmande av avgiftsunderlag och fastställande av Aag samt att förseningsavgift och tilläggsavgift påförs under förutsättningar som gäller i fråga om Aag för ersättning enligt avdelning II.

Hänvisningen till bestämmelserna om Aag för ersättning till utländsk artist innebär vidare att beslut, varigenom Aag har fastställts för utländsk anordnare, på dennes framställning skall undanröjas om han i stället taxeras för inkomsten. Avgiftsbelopp som därvid restitueras skall i första hand gå i betalning för skatt som skall erläggas enligt taxeringsbeslutet. I det motsatta fallet, dvs. när beslut om taxering undanröjs och Aag i stället skall erläggas skall restituerat skattebelopp enligt bestämmelse härom i UBL (68 § 5 mom.) gå i betalning för avgiften.

Ikraftträdandebestämmelser

Den föreslagna lagen om Aag bör kunna träda i kraft ganska snart efter det beslut fattats av statsmakterna. Bundenhet till hel- eller halvårsskifte är inte nödvändig men kan vara praktisk.

I fråga om tillställning eller verksamhet som äger rum före den tidpunkt då den nya lagen träder i kraft bör nu gällande bestämmelser äga tillämpning. Andra föreskrifter i fråga om ikraftträdandet har utredningen inte funnit erforderliga.

Länsstyrelserna bör självfallet begränsa utfärdade tillståndsbevis att gälla intill den tidpunkt då den nya lagen träder i kraft. Här om bör RSV såsom tillsynsmyndighet i god tid informera länsstyrelserna.

Om regeringen med tillämpning av 4 § 10 mom. BevL medgivit befrielse från Ba avseende tillställning, som äger rum efter det den nya lagen trätt i kraft, torde sådant beslut enligt allmänna grunder ha förfallit med den nya lagen. Emellertid synes rimligt att man i sådant fall tillämpar den föreslagna 52 § och med stöd därav medger befrielse från den Aag, som eljest skulle erläggas.

12.2 Övriga författningar

Ett genomförande av utredningens förslag påkallar ändringar i flera olika författningar. Detta gäller, såvitt utredningen kunnat finna:

1. Kommunalskattelagen (1928: 370)
2. Allmänna ordningsstadgan (1956: 617) (21 §)
3. Lagen (1956: 618) om allmänna sammankomster (12 §)
4. Uppbördslagen (1953: 272)
5. Kungörelsen (1969: 5) om skatteavdrag i vissa fall från artister-sättning (2 §)
6. Lagen (1962: 381) om allmän försäkring (19 kap. 1 §)
7. Lagen (1959: 552) om uppboord av vissa avgifter enligt lagen om allmän försäkring m. m. (2 § 2 st.)
8. Skattebrottslagen (1971: 69) (1 § 1 st. p. 1)
9. Lagen (1971: 1072) om förmånsberättigade skattefordringar m. m. (1 § 1 st. p. 1)
10. Bevissäkringslagen (1975: 1027) för skatte- och avgiftsprocessen (1 §)
11. Expeditionskungörelsen (1964: 618)

Utredningen har utarbetat förslag till ändringar i författningarna under punkterna 1 och 4 (jfr avsnitt 11.1).

I 21 § fjärde stycket AOst bör man stryka vad där sägs om tillställning för vilken Ba skall utgå. Motsvarande gäller 12 § andra stycket LAS. Författningsförslag har inte ansetts erforderliga.

Såvitt gäller expeditionskungörelsen skall i avgiftslistan under avdelning III, under rubriken "Allmän ordning och säkerhet" punkten "Tillstånd för utlännning att anordna eller medverka vid offentlig föreställning" utgå. Detsamma gäller beträffande sakregistret till avgiftslistan raden "Offentlig föreställning etc."

I övriga författningar krävs endast att de nya beteckningarna Aag och AaL införes i stället för Ba och BevL och utredningen har därför inte funnit anledning belasta betänkandet med utarbetade ändringsförslag.

Uppenbart är att redovisningshandlingar rörande Aag bör ha samma sekretesskydd som andra uppgifter till ledning för taxering eller för beräkning av skatt. Även om Aag betecknas som en avgift är den en skatt av samma karaktär som de skatter som omfattas av 17 § sekretesslagen. [Lagen (1937: 249) om inskränkningar i rätten att utbekomma allmänna handlingar].

Särskilt yttrande

Av experterna *Olle Johannesson* och *Ulf Peyron*

Inledning

Utredningen föreslår att artistavgift skall utgå med 30 % av avgiftsunderlaget, dvs. av den ersättning som utges till utländsk artist för artistiskt utövande här med undantag för nödvändig rese- eller transportkostnad. Avgiftsskyldig är den som utger ersättningen. Utges ersättningen av utländskt artistföretag är anordnare, radioföretag eller svenskt artistföretag som erlägger betalning till företaget avgiftsskyldigt, dock ej för mer än som har betalats. Är svenskt artistföretag avgiftsskyldigt är anordnaren solidariskt ansvarig för avgiften.

Artistavgiften är alltså i princip utformad som en "bruttoavgift" för artistens uppdragsgivare beräknad på uppdragsgivarens kostnader med i förekommande fall solidariskt ansvar för anordnaren. Den bakomliggande tanken med avgiften är dock att ersätta beskattning av utländsk artist vid artistiskt utövande här i riket. Det föreslagna procenttalet har också avvägts med hänsyn härtill.

Avgiftsunderlaget

I samband med de överväganden som gjorts vid fastställande av avgiften till föreslagna 30 % har särskilt diskuterats frågan om att räkna in nödvändiga rese- och transportkostnader i avgiftsunderlaget. Utredningen har därvid funnit att nämnda kostnader kunde undantas från avgiftsunderlaget utan att huvudprinciperna i övrigt rubbades. Vi är av den uppfattningen att samma motivering bör gälla även traktamentersättning eller ersättning som erlägges för artistens kost och logi. Oavsett om artisten erhåller ersättningen i sin hand (traktamente) eller ersättning utbetalas direkt till företag som tillhandahåller kost och/eller logi är avsikten uteslutande att kompensera de förhöjda levnadskostnader som drabbar den som arbetar på ort utanför sin ordinarie bostad — allt under förutsättning att ersättningen/kostnaden uppgår till belopp som kan anses rimligt för att uppnå det avsedda syftet.

Vi är sålunda av den meningen att nu nämnda ersättningar/kostnader i likhet med nödvändiga rese- och transportkostnader icke bör inräknas i avgiftsunderlaget samt att fastställande av vad som kan anses

rimligt icke bör vålla några svårigheter — t. ex. kan maximibelopp per dygn fastställas i anvisningar av RSV.

Procentsatsen

Oavsett den principiella bakgrunden till avgiften kan man vidare inte bortse från att avgiften faktiskt utformats som en avgift för artistens uppdragsgivare m. fl. vilket i sig hade motiverat ett lägre procenttal. Bl. a. kan den avgiftsskyldige få krav på höjt gage från artisten på grund av den ändrade beskattningssituationen för artisten i hemlandet. Enligt vår mening har detta förhållande inte beaktats i tillräcklig utsträckning vid fastställandet av procenttalet 30.

Man kan inte heller bortse från att artistavgiften i praktiken för den avgiftsskyldige blir en med övriga arrangemangskostnader jämförbar kostnad. Eftersom ett arrangemang med utländska artister redan utan artistavgift alltid i större eller mindre omfattning belastas av särskilda kostnader är det föreslagna procenttalet ur konkurrenssynpunkt för högt.

Beträffande procentsatsen anser vi således sammanfattningsvis att utredningen borde ha övervägt ett lägre procenttal. Med hänsyn till vad här anförts anser vi att procenttalet inte hade bort sättas högre än 20 % eller motsvarande vad som gällde beträffande nuvarande beviljningsavgift före den senaste avgiftshöjningen.

Bilaga

(Plats för information)

ARTISTUPPGIFT

Datum

Länsstyrelsen i Stockholms län
Fack
102 60 STOCKHOLM

			Redovisningsperiod (år, mån)
A Avgiftsskyldig	Namn	Person-/Organisationsnummer	
	Utdelningsadress	Telefon (även riktnr)	
	Postadress		
B Utländsk artist till vilken den avgiftsskyldige utgivit ersättning	Kompletterande uppgifter om artisten samt uppgifter om övriga utländska artister, som eventuellt medverkat lämnas under punkt K på omstående sida		
	Namn		
	Utdelningsadress	Postadress	
C Utländskt artistföretag till vilket den avgiftsskyldige erlagt betalning	Uppgifter om utländska artister som medverkat lämnas under punkt K på omstående sida		
	Namn		
	Utdelningsadress	Postadress	
D Avgiftspliktig ersättning för det artistiska utövandet	1 Gage*	kr	Länsstyrelsens anteckningar
	2 Traktamentsersättning	+	
	3 Annan särskild ersättning i pengar*	+	
	4 Värdet av kost (Antal dygn	+	
	5 Värdet av logi (Antal dygn	+	
	6 Kostnaden för annan förmån än enligt punkt 4 och 5**	+	
	* Nödvändig rese- eller transportkostnad räknas inte in här utan tas upp separat under punkt E		
** Ej förmån av nödvändig resa eller transport			
E Undantagen kostnad	kr	↓	
F Erlagd betalning	kr		
G Avgiftsunderlag	1 Summa avgiftspliktig ersättning enligt punkt D 1-6	=	
	2 Avgiftsunderlag vid begränsad avgiftsskyldighet enligt 9 § 1 st AaL (beloppet i F)	=	
H Artistavgift	30 % av avgiftsunderlaget enligt G 1 eller i förekommande fall enligt G 2		
	(Utrymme för restavgift m m)		
J Inbetalning	Inbetalning har gjorts till länsstyrelsens pg-konto XX	Datum	

OBS! På omstående sida lämnas uppgifter om tillställningen (punkt L), kompletterande uppgifter i övrigt (punkt M) samt undertecknas artistuppgiften (punkt N)

Bilag

K Medverkande artist/er. Kompletterande uppgifter till punkterna B resp C	Namn	Födelsedatum	Nationalitet	Hemvist
L Artist-uppgiften avser följande tillställning/ar	Datum	Ort	Anordnare (om annan än den avgiftsskyldige). För utländsk anordnare lämnas även uppgift om nationalitet, hemvist eller hemort samt postadress här och i utlandet	
M Övriga uppgifter (kan lämnas på särskild bilaga)				
N Underskrift	Riktigheten av lämnade uppgifter intygas på heder och samvete			
O	(Information till den avgiftsskyldige)			
(Underskrift)				

KUNGL. BIBL.

10 JAN 1978

STOCKHOLM

Statens offentliga utredningar 1977

Kronologisk förteckning

1. Totalförsvaret 1977-82. Fö.
2. Bilarbetstid. K.
3. Utbyggd regional näringspolitik. A.
4. Sjukvårdsavfall. Jo.
5. Kvinnlig tronföljd. Ju.
6. Översyn av det skatteadministrativa sanktionssystemet 1. B.
7. Rätten till vapenfri tjänst. Fö.
8. Folkhögskolan 2. U.
9. Betygen i skolan. U.
10. Utrikeshandelsstatistiken. E.
11. Forskning om massmedier. U.
12. Kommunal och enskild våghållning. K.
13. Sveriges samarbete med u-länderna. Ud.
14. Sveriges samarbete med u-länderna. Bilagor. Ud.
15. Handelsstålsindustrin inför 1980-talet. I.
16. Handelsstålsindustrin inför 1980-talet. Bilagor. I.
17. Översyn av jordbrukspolitiken. Jo.
18. Inflationsskyddad skatteskala. B.
19. Radio och tv 1978-1985. U.
20. Kommunernas ekonomi 1975-1985. B.
21. Svensk undervisning i utlandet. U.
22. Arbete med näringshjälp. A.
23. Psykiskt störda lagöverträdare. Ju.
24. Näringsidkares avbetalningsköp m. m. Ju.
25. Båtliv 2. Registerfrågan. Jo.
26. Kvinna och försvarets yrken. Fö.
27. Revision av vattenlagen. Del 4. Förslag till ny vattenlag. Ju.
28. Kortare väntetider i utlänningsärenden. A.
29. Konkursförvaltning. Ju.
30. Elektronmusik i Sverige. U.
31. Studiestöd. U.
32. Konsumenskydd vid köp av begagnad personbil. Ju.
33. Allmänflygplats-Stockholm. K.
34. Inrikesflygplats-Stockholm. K.
35. Inrikesflygplats-Stockholm. Bilagor. K.
36. Ersättning för brottsskador. Ju.
37. Underhåll till barn och frånskilda. Ju.
38. Folkbildningen i framtiden. U.
39. Företagsdemokrati i kommuner och landstingskommuner. Kn.
40. Socialtjänst och socialförsäkringstillägg. S.
41. Socialtjänst och socialförsäkringstillägg. Sammanfattning. S.
42. Kronofogdemyndigheterna. Kn.
43. Koncentrationstendenser inom byggnadsmaterialindustrin. I.
44. Skyddad verkstad-halvskyddad verksamhet. A.
45. Information vid kriser. H.
46. Pensionsfrågor m. m. S.
47. Billingen. I.
48. Översyn av de speciella statsbidragen till kommunerna. B.
49. Översyn av rättshjälpssystemet. JU.
50. Häktning och anhållande. JU.
51. Fusioner och förvärv i svenskt näringsliv 1969-73. H.
52. Forskningspolitik. U.
53. Sektorsanknuten forskning och utveckling. Expertbilaga 1. U.
54. Information om pågående forskning. Expertbilaga 2. U.
55. Forskning i kontakt med samhället. Expertbilaga 3. U.
56. Energi - program för forskning, utveckling, demonstration. I.
57. Energi - program för forskning, utveckling, demonstration. Bilaga A. I.
58. Energi - program för forskning, utveckling, demonstration. Bilaga B. I.
59. Energi - program för forskning, utveckling, demonstration. Bilaga C. I.
60. Energi - program för forskning, utveckling, demonstration. Bilaga D. I.
61. Energi - program för forskning, utveckling, demonstration. Bilaga E. I.
62. Energi - program för forskning, utveckling, demonstration. Bilaga F. I.
63. Fortsatt högskoleutbildning. U.
64. STUs stöd till teknisk forskning och innovation. I.
65. Kommunernas gatuhållning. Bo.
66. Patienten i sjukvården - kontakt och information. S.
67. Energi, hälsa, miljö. Jo.
68. Energi, hälsa, miljö: Hälso- och miljöverknningar vid användning av fossila bränslen. Jo.
69. Energi, hälsa, miljö: Hälso- och miljöverknningar vid användning av kärnkraft. Jo.
70. Energi, hälsa, miljö: Arbetsmiljö vid energiproduktion. Jo.
71. Vetenskaplig och teknisk informationsförsörjning. U.
72. Affärstiderna. H.
73. U-landsinformation och internationell solidaritet. Ud.
74. Fiskerinäringen i framtiden. Jo.
75. Industrimineral. I.
76. Personalen vid kriminalvårdens anstalter. Ju.
77. Sveriges utvecklingssamarbete på industriområdet. Ud.
78. Kommunerna. Utbyggnad - Utjämning - Finansiering. B.
79. Skatteutjämning. B.
80. Länsdomstolarna. Ställning och organisation. Kn.
81. Vårdpersonal. Utbildning och attityder. S.
82. Att dö på sjukhus. S.
83. Tillsynsdom. Ju.
84. Konsumentförsäkringslag. Ju.
85. Patienter. S.
86. Beskattning av företag. B.
87. Beskattning av företag. Bilagor. B.
88. Förtidspensionering. Två forskningsrapporter. A.
89. Betingat arbetsföra. A.
90. Anställning av arbetshandikappade i stat och kommun. A.
91. Översyn av skattesystemet. B.
92. Utbildning i företag, kommuner och landsting. A.
93. Ny jordförvärvslag. Jo.
94. Personalval och valkretsindelning. Ju.
95. Måste insamlare kontrolleras? H.
96. Artistavgift. B.

Statens offentliga utredningar 1977

Systematisk förteckning

Justitiedepartementet

- Kvinnlig tronföljd. [5]
- Psykiskt störda lagöverträdare. [23]
- Näringsidkares avbetalningsköp m. m. [24]
- Revision av vattenlagen. Del 4. Förslag till ny vattenlag. [27]
- Konkursförvaltning. [29]
- Konsumentskydd vid köp av begagnad personbil. [32]
- Ersättning för brottsskador. [36]
- Underhåll till barn och fränksilda. [37]
- Översyn av rättshjälpssystemet. [49]
- Häktning och anhållande. [50]
- Personalen vid kriminalvårdens anstalter. [76]
- Tillsynsdom. [83]
- Konsumentförsäkringslag. [84]
- Personval och valkretsindelning. [94]

Utrikesdepartementet

- Biståndspolitiska utredningen. 1. Sveriges samarbete med u-länderna. [13] 2. Sveriges samarbete med u-länderna. Bilagor. [14]
- U-landsinformation och internationell solidaritet. [73]
- Sveriges utvecklingssamarbete på industriområdet. [77]

Försvarsdepartementet

- Totalförsvaret 1977–82. [1]
- Rätten till vapenfri tjänst. [7]
- Kvinnan och försvarets yrken. [26]

Socialdepartementet

- Socialutredningen. 1. Socialtjänst och socialförsäkringstillägg. [40] 2. Socialtjänst och socialförsäkringstillägg. Sammanfattning. [41]
- Pensionsfrågor m. m. [46]
- Patienten i sjukvården – kontakt och information. [66]
- Utredningen rörande vissa frågor beträffande sjukvård i livets slutskede. 1. Vårdpersonal. Utbildning och attityder. [81] 2. Att dö på sjukhus. [82] 3. Patienter. [85]

Kommunikationsdepartementet

- Bilarbetstid. [2]
- Kommunal och enskild vägghållning. [12]
- Allmänflygplats-Stockholm. [33]
- Brommautredningen. 1. Inrikesflygplats-Stockholm. [34] 2. Inrikesflygplats-Stockholm. Bilagor. [35]

Ekonomidepartementet

- Utrikeshandelsstatistiken. [10]

Budgetdepartementet

- Översyn av det skatteadministrativa sanktionssystemet 1. [6]
- Inflationsskyddad skatteskala. [18]
- Kommunernas ekonomi 1975–1985. [20]
- Översyn av de speciella statsbidragen till kommunerna. [48]
- 1976 års kommunalekonomiska utredning. 1. Kommunerna. Utbyggnad – Utjämning – Finansiering. [78] 2. Skatteutjämning. [79]
- Förtagsskatteberedningen. 1. Beskattning av företag. [86] 2. Beskattning av företag. Bilagor. [87]
- Översyn av skattesystemet. [91]
- Artistavgift. [96]

Utbildningsdepartementet

- Folkhögskolan 2. [8]
- Betygen i skolan. [9]

Forskning om massmedier. [11]

- Radio och tv 1978–1985. [19]
- Svensk undervisning i utlandet. [21]
- Elektronmusik i Sverige. [30]
- Studiestöd. [31]
- Folkbildningen i framtiden. [38]
- Forskningsrådsutredningen. 1. Forskningspolitik. [52] 2. Sektorsanknuten forskning och utveckling. Expertbilaga 1. [53] 3. Information om pågående forskning. Expertbilaga 2. [54] 4. Forskning i kontakt med samhället. Expertbilaga 3. [55]
- Fortsatt högskoleutbildning. [63]
- Vetenskaplig och teknisk informationsförsörjning. [71]

Jordbruksdepartementet

- Sjukvårdsavfall. [4]
- Översyn av jordbrukspolitiken. [17]
- Båtliv 2. Registerfrågan. [25]
- Energi- och miljökommittén. 1. Energi, hälsa, miljö. [67] 2. Energi, hälsa, miljö: Hälsa- och miljöverknningar vid användning av fossila bränslen. [68] 3. Energi, hälsa, miljö: Hälsa- och miljöverknningar vid användning av kärnkraft. [69] 4. Energi, hälsa, miljö: Arbetsmiljö vid energiproduktion. [70]
- Fiskerinäringen i framtiden. [74]
- Ny jordförvärvslag. [93]

Handelsdepartementet

- Information vid kriser. [45]
- Fusioner och förvärv i svenskt näringsliv 1969–73. [51]
- Affärstiderna. [72]
- Måste insamlare kontrolleras? [95]

Arbetsmarknadsdepartementet

- Utbyggd regional näringspolitik. [3]
- Arbetet med näringshjälp [22]
- Kortare väntetider i utlänningsärenden. [28]
- Sysselsättningsutredningen. 1. Skyddad verkstad – halvskyddad verksamhet. [44] 2. Förtidspensionering. Två forskningsrapporter. [88] 3. Betingat arbetsföra. [89] 4. Anställning av arbetshandikappade i stat och kommun. [90]
- Utbildning i företag, kommuner och landsting. [92]

Bostadsdepartementet

- Kommunernas gatuhållning. [65]

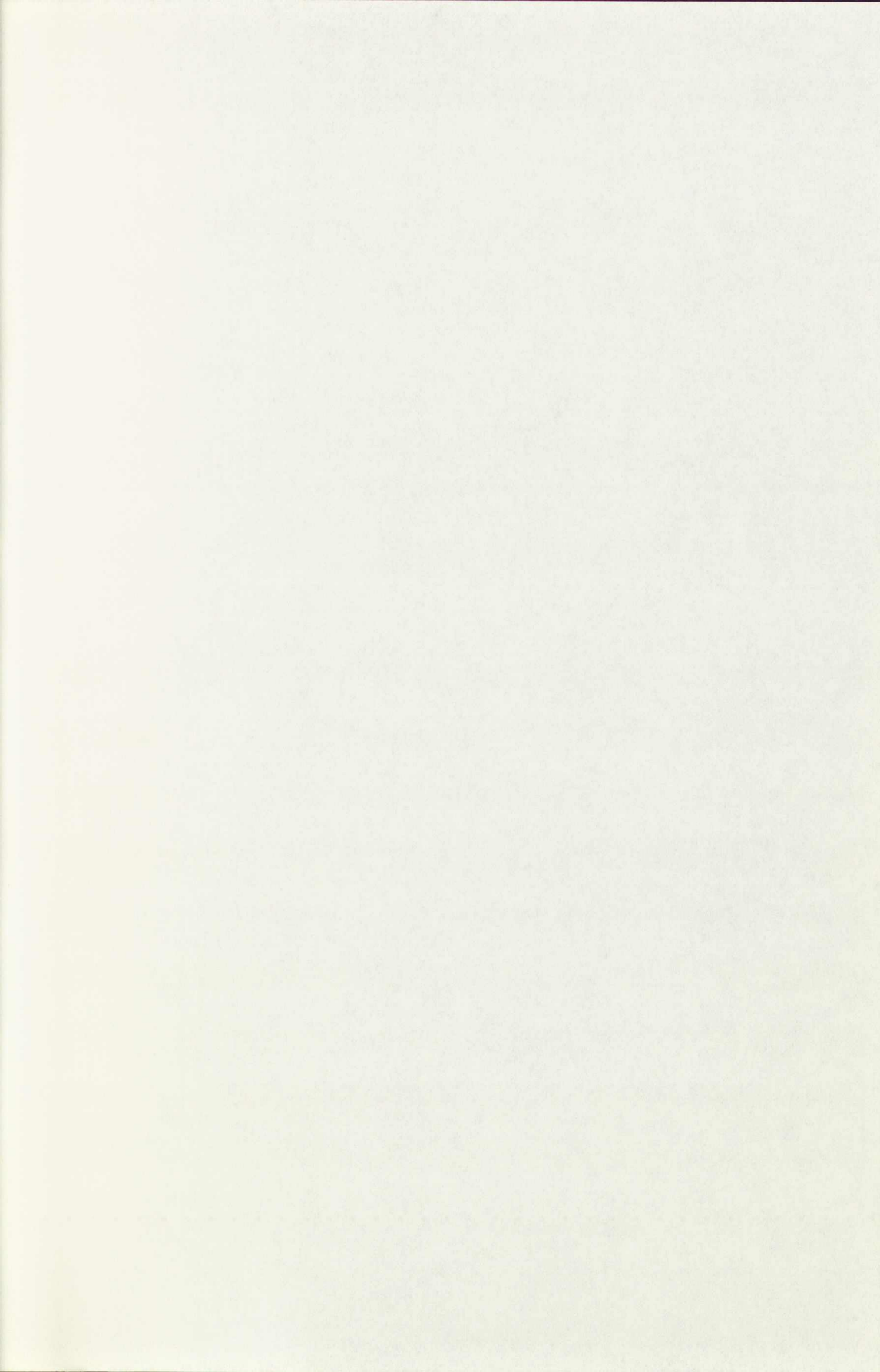
Industridepartementet

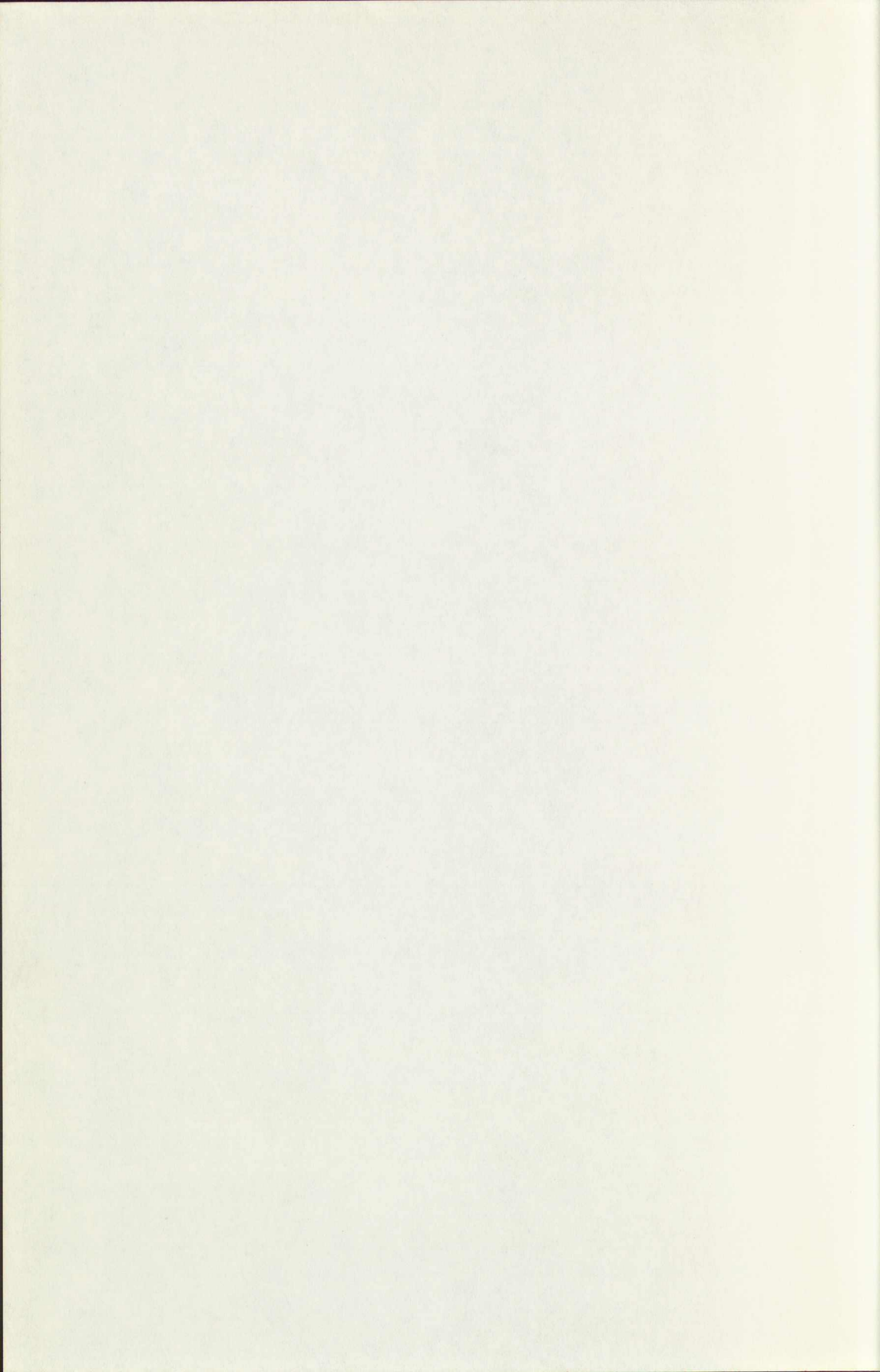
- Handelsstålutredningen. 1. Handelsstålindustrin inför 1980-talet. [15] 2. Handelsstålsindustrin inför 1980-talet. Bilagor. [16]
- Koncentrationstendenser inom byggnadsmaterialindustrin. [43]
- Billigen. [47]
- Delegationen för energiforskning. 1. Energi – program för forskning, utveckling, demonstration. [56] 2. Energi – program för forskning, utveckling, demonstration. Bilaga A. [57] 3. Energi – program för forskning, utveckling, demonstration. Bilaga B. [58] 4. Energi – program för forskning, utveckling, demonstration. Bilaga C. [59] 5. Energi – program för forskning, utveckling, demonstration. Bilaga D. [60] 6. Energi – program för forskning, utveckling, demonstration. Bilaga E. [61] 7. Energi – program för forskning, utveckling, demonstration. Bilaga F. [62]
- STUs stöd till teknisk forskning och innovation. [64]
- Vetenskaplig och teknisk informationsförsörjning. [71]
- Industrimeral. [75]

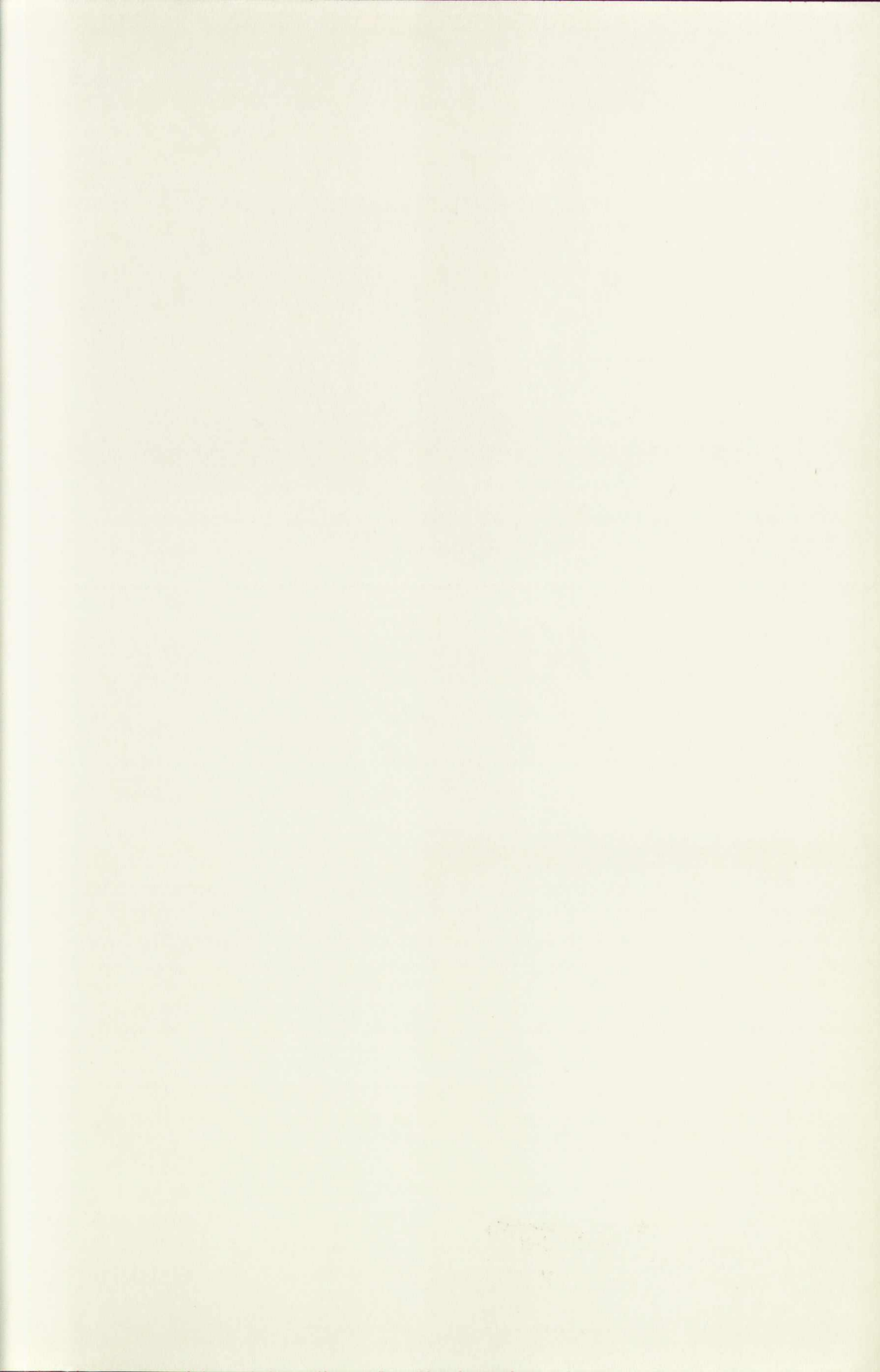
Kommundepartementet

- Förtagsdemokrati i kommuner och landstingskommuner. [39]
- Kronofogdemyndigheterna [42]
- Länsdomstolarna. Ställning och organisation. [80]

LiberFörlag
Allmänna Förlaget

ISBN 91-38-03706-8
ISSN 0375-250X